

နိုင်

စာပေ

ချစ်နိုင် (စိတ်ပညာ)

GLOBAL VILLAGE

ကမ္ဘာရွာ

WE DEVELOP LEADERS
WHO DEVELOP PEOPLE
WHO DEVELOP BUSINESS

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

နိုင်စာပေစာအုပ်အမှတ်(၁၇)

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၄၀၀၇၆၀၀၅၀၇

မျှတ်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၄၀၀၆၆၈၀၅၀၈

ဝထမအကြိမ် ၂၀၀၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ
အုပ်ရေး(၃၀၀၀)

မူပိုင်

ဦးချစ်နိုင်

စီစဉ်သူ

ဦးသိန်းထွန်း

ထုတ်ဝေသူ

ဦးကောင်းထိုက် (နိုင် စာပေ)

ပုံနှိပ်သူ

မာကျူရီ ပုံနှိပ်တိုက်

ဖလင်

ထက်ထက်စံ

အဖုံးသရုပ်ဖော်

လှသိန်းထွေး

တန်ဖိုး

၅၀၀ကျပ်

ဖြန့် . ချိရေး

နိုင် စာပေ

အမှတ်(၂၂) ၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း

ရန်ကုန်မြို့ ၊ ဖုန်း - ၀၁၊ ၃၇၃၇၇၀

မာတိကာ

-	စာရေးသူအမှာ	က
၁။	စာရိတ္တသည် တန်ခိုးတည်း	၁
၂။	ကိုယ်ကျင့်တရားအမွေ	၄
၃။	ယဉ်ကျေးသူ	၁၀
၄။	သားချစ်သည့် မွေးမိခင်	၁၂
၅။	မိခင်မေတ္တာ	၁၉
၆။	ဝတ္တရားနှင့်အညီ	၂၇
၇။	ဗြဟ္မစိုရ်တရား	၃၃
၈။	အမုန်းနှင့်မေတ္တာ	၃၅
၉။	ကမ္ဘာရွာ	၃၈
၁၀။	အရာရာမှာသတိရှိ	၄၂

၁၁။	ကျောက်ဘိလူးမှသည်	၄၄
၁၂။	ဆရာဆရာများ၏လမ်း	၄၉
၁၃။	မှားတဲ့အခါလဲ . . .	၅၈
၁၄။	မျက်စိလည်သောဘိုးသူတော်	၆၆
၁၅။	သဘာဝရဲ့ အလှအပ	၇၄
၁၆။	သဘာဝသည် သဘာဝ	၈၅
၁၇။	သဘာဝအလှ	၈၈
၁၈။	လုံခြုံချက်ဖြင့်	၉၀
၁၉။	အရည်အသွေး အပြိုင်အဆိုင်	၉၇
၂၀။	အရပ်ပုသော် စာအုပ်ခုလိုက်ပါ	၁၀၁
၂၁။	စာတတ်သူ စာဖတ်သူ	၁၀၈
၂၂။	စိတ်ချမ်းသာနည်း	၁၁၂

စာရေးသူ၏ အမှာစာ

လူသားတွေ စတင်ယဉ်ကျေးသော လူ့အဖွဲ့အစည်းဖြင့် နေထိုင်လာခဲ့ကြသော သမိုင်းအထောက်အထားကို လေ့လာခဲ့ကြရာ အတိတ်ကာလ နှစ်ပေါင်း ၆၀၀၀-ကျော်လောက်သာ ခြေရာကောက်၍ ရကြပါသေးသည်။ လူသားစတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်မှာ နှစ်သန်းပေါင်းများစွာ ကြာရှည်ခဲ့ပြီမှန်သော်လည်း စာပေရေးသားသောအတတ်၊ စိုက်ပျိုးရေးအတတ်၊ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူသော အလေ့အထသေသည့် ယဉ်ကျေးမှုလူ့အဖွဲ့အစည်းဖြင့် စုစည်းနေထိုင်တတ်လာသည့်အဆင့်ကား ဘီစီ ၄၀၀၀-ကျော်မှ ရေရာတိကျသော အချက်အလက်များ ရရှိဖော်ပြနိုင်ကြသည်။

နှစ်ဆယ်ရာစု(၁၉၀၁-၂၀၀၀)အနှစ်(၁၀၀)အတွင်း လူသားများက ကမ္ဘာကြီးကို ထုံးလိုချေ၊ ရေလိုနှောက်နိုင်ပြီ။ လေယာဉ်ပျံ၊ ပြိုဟ်တု၊ ဖန်ပြွန်သန္ဓေသား၊ ကွန်ပျူတာ၊ အင်တာနက်စသည့် အဆင့်မြင့်နည်းပညာအထိ အသိဉာဏ်ပညာမြင့်မားစွာ ပြုပြင်ဖန်တီးနိုင်သောအရာဝတ္ထုတို့သည် လူ့သမိုင်းတစ်လျှောက် ချော်လင့်ခတ်ကာလကထက်မဆို ပိုမိုသာလွန်သည်။ ထူးဆန်းအံ့ဖွယ် တိုးတက်ခဲ့သည်။

ယနေ့ဤကမ္ဘာသည် ပညာကြီးစိုးသောခေတ်ဖြစ်လာသည်။ လူသားတိုင်းသည် မိမိ၏ဦးနှောက်ကို စေစား၍ ပညာရှာရမည်။ အနည်းနှင့်အများပညာတတ်ရမည်။ ပညာလေ့လာဆည်းပူးခြင်းအပေါ်တွင် အာရုံစိုက်ကြရပါမည်။ နှစ်ဆယ်ရာစုအထိ ရှေးရှေးသော လူသားတွေ စုဆောင်းဖန်တီးခဲ့သည့် ဗဟုသုတနှင့် အသိပညာ၊ အတတ်ပညာတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ဆယ့်ကန်ရာစု လူသားတို့က အမွေခံယူပြီး ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ပညာဖြင့်သာလျှင် ဆက်လက် သယ်ဆောင် ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဉာဏ်ပညာ၊

ဗဟုသုတနှင့် အဆင့်မြင့်နည်းပညာများကို စာဖတ်ခြင်း
 အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။ ၂၀၀၁-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင်
 အမေရိကန်သမ္မတ ကျော့ချ်၊ ဒဗလျူ၊ ဘု(ရှ်)က, “Reading is
 the foundation of all learning” စာဖတ်ခြင်း သည်
 သင်ယူလေ့လာမှုဟူသမျှတို့၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်သည် ဟု
 ပြောဆိုခဲ့သည်။ စာဖတ်သူသည် အနာဂတ်ကို ပိုမိုလှပ
 ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ချဉ်းနိုင်မည့်သူပင် ဖြစ်ပါသည်။
 စာမတတ်ပဲနှင့် အသိပညာတို့ကို မရနိုင်ပေ။

ယနေ့ ၂၁-ရာစု ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူဦးရေသန်း ၁၄၀-ကျော်
 သည် အင်တာနက်၌ ထိတွေ့ဆက်ဆံနေကြပြီဟု သိရသည်။
 ဤကမ္ဘာပေါ်ရှိ မတူသောယဉ်ကျေးမှုချင်းသည် အဆင့်မြင့်နည်း
 ပညာက ဖန်တီးပေးသော ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ဖြင့် မတွေ့ချင်လည်း
 တွေ့၊ တွေ့ချင်လည်းတွေ့၊ ရင်ဆိုင်အားပြိုင်ယှဉ်နိုင်ရမည့် အနေ
 အထား ဖြစ်လာပါသည်။ ယဉ်ကျေးမှုချင်း ဤသို့ထိပ်တိုက် တိုးလျှင်
 ကိုယ်ခံအားနည်းသော ယဉ်ကျေးမှုများကို အားကြီးရာ က
 ဝါးမြိုသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ မတူသောတန်ဖိုး၊ မတူညီသော
 သမိုင်းနောက်ခံ၊ မတူညီသောအစဉ်အလာ၊ ဓလေ့စရိုက် စသည်
 တို့ကို ခွဲခြားနှိုင်းယှဉ်ပြီး သိမြင်ထားရပါလိမ့်မည်။

စာရေးသူက ယနေ့လူငယ်များအတွက် လူငယ်တစ်ဦးချင်းစီ
 မှာ ကိုယ်ခံအင်အား ပညာဗဟုသုတပြည့်ဝကြစေရန် ဤ
 ဆောင်းပါးများကို ရေးသားတင်ပြထားပါသည်။ ရင်းရင်းနှီးနှီး
 ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းနှင့် နွေးနွေးထွေးထွေး ဆွေးနွေးပါသည်။ လိုအပ်
 သလို ဝေဖန်အကြံပေးနိုင်ပါကြောင်းဖိတ်ခေါ်သည်။ လေးစားစွာ
 ဖြင့် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

ချစ်နိုင် (စိတ်ပညာ)

(၁)

စာရိတ္တသည် တန်ခိုးတည်း

ကိုယ့်ကျင့်သီလသည် ဆင်းရဲသား၏ ငွေပင်ငွေရင်း ပင်ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲသားဘဝမှ ချမ်းသာကြွယ်ဝသူဖြစ် လာကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ကြားဖူးကြလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ် တွေ့ဖူးကြလိမ့်မည်။ ထိုကဲ့သို့သော လူစားမျိုးတွေ အမြို့မြို့ အရွာရွာမှာ ရှိခဲ့ကြလေသည်။

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အခြေအနေမှ ချမ်းသာကြွယ်ဝ သောအခြေအနေသို့ ရောက်ရှိလာရန်မှာ မူလပထမ အရင်း အနှီးလိုပေသည်။ ဆင်းရဲပါသည်ဆိုနေမှ ငွေရင်းငွေနှီး ဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ ထိုအခါ မိမိ၏ ပင်ကိုယ်ရှိပြီးသား အရင်းအနှီးကို မူလ မတည်ရပေသည်။ ယင်းကား “အကျင့် စာရိတ္တ” ဟူသော စွမ်းအားပေတည်း။

ဖြူစင်ဖြောင့်မှန်၍ တည်ကြည်သော ကိုယ်ကျင့် သီလသည် အမှန်ပင် ကြီးမားသော အရင်းအနှီးဖြစ်သည်။

ဖြောင့်မှန်သဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်က လေးစားခံရသည်။ ဖြူစင်သော သီလကြောင့် ရပ်ရွာက ချစ်ခင်ခြင်းကို ခံရသည်။ မကောင်းမှု မပြု၊ ကောင်းမှုကုသိုလ်များကိုသာ စိတ်အားထက်သန်စွာ ပြုလေ့ရှိခြင်း ဂုဏ်သတင်းသည် အရပ်ဆယ်မျက်နှာသို့ မွေးပျံ့ကြိုင်လှိုင်စေသည်။

ပန်းတစ်ပွင့်၏ မွေးရနံ့သည် လေအောက်ဆီသို့ ရောက်၏၊ လေညာသို့မရောက်နိုင်သော်လည်း လူတစ်ယောက်၏ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သော သီလရနံ့ ဂုဏ်သတင်းကား လေအောက် လေညာသာမက အရပ်များစွာအထိ ရောက်ရှိလေ့ရှိပေသည်။

နာမည်ကျော် လူချွန်လူမွန်များ၏ ကောင်းသတင်းအနက် အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်ခြင်းသည် တန်ဖိုးအရှိဆုံးမဟုတ်ပေလော။ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းသူများကို လူတကာက လေးစားချစ်ခင်ကြလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အများတကာလေးစားချစ်ခင်ခြင်းကို ခံယူရရှိခြင်းကြောင့်ပင် တိုးတက်ကြီးပွားကြောင်း၊ အောင်မြင်ကြောင်း၊ ချမ်းသာကြောင်းတို့သည် လမ်းပွင့်လာလေသည်။ မြင့်မြတ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားသည် လူသားအချင်းချင်းအပေါ် ဆွဲဆောင်လွှမ်းမိုးတတ်သည်။

ကိုယ်ကျင့်သီလသည် လူ့ဘဝကို လုံခြုံအောင်လည်း အကာအကွယ်ပေးနိုင်သည်။ ကောင်းခြင်းနှင့် အပေါင်းအသင်းပြုခြင်းသည် ကောင်းမှုများကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ ဆိုးခြင်းနှင့် အပေါင်းအသင်းပြုခြင်းသည် ဆိုးမှုကိုသာလျှင်

ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ မည်မျှပါးနပ်လိမ္မာစွာ လျှို့လျှို့ဝှက်ဝှက် ပြုလုပ်ဖုံးကွယ်ထားသည်ဖြစ်စေ၊ ထိုကောင်းခြင်း သို့မဟုတ် မကောင်းခြင်းအပြုအမူ၏ ပုံရိပ်များသည် ကျွန်ုပ်တို့မျက်နှာ သို့မဟုတ် အမူအကျင့်တွင် ထင်ဟပ်ပေါ်လွင်နေကြသည်။ အကျင့်သီလ မရှိသူကို သူ၏ အသွင်က သစ္စာဖောက်၏။ အကျင့်သီလ ရှိသူအား သူ၏ အသွင်က ဂုဏ်တင်ပေးလေ သည်။

တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုသည် အခွန် ဘဏ္ဍာငွေများပြားစွာ ရရှိခြင်းပေါ်မှာမတည်။ စစ်အင်အား ကြီးမားခြင်းအပေါ်မှာလည်း အခြေမခံ။ လှပသာယာမှုအပေါ် ခွဲလည်း မူမတည်ချေ။ ထိုတိုင်းပြည်၏ ယဉ်ကျေးပြီး အသိ ပညာ ဉာဏ်ရှိသော၊ အကျင့်သီလ ကောင်းမွန်ကြသော တိုင်းသူပြည်သားတို့ အရေအတွက်ပေါ်တွင် တည်နေသည်။ စာရိတ္တမဏ္ဍိုင် ခိုင်မာသော ပြည်သူတို့ကသာလျှင် နိုင်ငံတော်၏ အမှန်တကယ် အင်အားနှင့် အဓိက ဩဇာအာဏာပင်ဖြစ် ပေတော့သည်။

ဒို့.ကျေးရွာဂျာနယ်
အတွဲ (၂)၊ အမှတ် (၈)

၁၅-၄-၂၀၁၅

(၂)

ကိုယ်ကျင့်တရား အဓမ္မ

မူလတန်းကျောင်းသား အရွယ်က ကျွန်တော်၏ အတွေ့အကြုံ တစ်ခုသည် ဘဝတစ်သက်စာ တစ်လျှောက်လုံး သတိရစရာ ဖြစ်ရသည်။ ကျွန်တော် ရှစ်နှစ်၊ ကိုးနှစ်သား အရွယ်တွင် အိမ်ရှေ့ လှည်းလမ်းမပေါ်၌ ဆော့ကစားနေစဉ် မြေကြီးပေါ်က ပြောင်ပြောင်လက်လက်အရာတစ်ခု သတိပြု မိသည်။ မြင်ရသည့်အရာသည် ထူးခြားသည်ဟု ထင်သည်။ ကောက်ကြည့်လိုက်တော့ ကျောက်မျက်ရတနာကို ရွှေနှင့် ဆက်ထားသော ကျောက်ကလေးနှစ်လုံး။ ဒါဘာလဲ။ လက်ဝတ်ရတနာ တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်တန်ရာသည်။ ပိုက်ဆံ အဖိုးထိုက် အဖိုးတန် တစ်ခုခု ဖြစ်လောက်သည်။ ကောက်ယူ ပြီး အိမ်ထဲသို့ ပြေးဝင်ခဲ့သည်။ မီးဖိုခွက်တွင် ထမင်းဟင်း

ချက်ပြုတ်နေသော အမေ့ကို ပေးလိုက်သည်။ ဝမ်းသာအားရ နှင့်...။

“အမေ... လမ်းမပေါ်က သဲထဲမှာ ကျွန်တော် ကောက်တွေ့ခဲ့တယ်။ ဘာလေးလဲမသိဘူးနော်...”

အမေက သေသေချာချာ ကြည့်သည်။ ရွှေလား၊ မိုးကြိုးလား၊ ကြေးလား အမေက ခွဲခြားနေပုံရသည်။ ‘အဖိုးတန်တဲ့ ရွှေနဲ့ ကျောက် လက်ဝတ်လက်စားတစ်ခုခု ဖြစ်ပုံရတယ်။ ဘယ်နားက တွေ့တာ၊ အစ်ယောက်ယောက် ကျပျောက်ခဲ့တာဖြစ်မယ်။ ပိုင်ရှင်ပေါ်ရင် ပြန်ပေးလိုက်တာ ပေါ့။ အမေ့ကို ခဏအပ်ထား’ ဟု ပြောပါသည်။

ထိုပစ္စည်းကို တွေ့သောနေရာမှာ မိမိတို့အိမ် အနောက်ဘက်၊ ဦးဟံသတို့ အိမ်ရှေ့တည့်တည့်ရှိ မန်ကျည်း ပင်ကြီးအောက်က လှည်းလမ်းကြောင်းပေါ်မှာ တွေ့တာဖြစ် ကြောင်း အမေ့ကို ဖြေကြားလိုက်သည်။ မကြာလှပါ။ သုံး လေးရက်ရှိသောအခါ မိမိ၏ အစ်မတစ်ဝမ်းကွဲ မသန်းအောင် ၏ နားဆွဲမှ ပြုတ်ကျခဲ့သော အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်ကြောင်း အမေက ပြောပြပါသည်။ မသန်းအောင်၏ အမေကြီး ဒေါ်ငွေဆင်ကို ပြန်ပေးလိုက်ပြီဟု သိရပါသည်။ ဪ... ပိုင်ရှင်ပေါ်သွားပြီကိုး။

မသန်းအောင်သည် အမေ့မောင် ဦးလှမောင်က ဒေါ်ငွေကျောနှင့် ရခဲ့သော သမီးဖြစ်သည်။ ဒေါ်ငွေကျော က ကွယ်လွန်သွားရှာပါပြီ။ တိုက်နယ်သူကြီးဖြစ်သူ ဦးလှ

မောင်က နောက်အိမ်ထောင်ထူထားသည်။ မမသန်းအောင်သည် ဒေါ်ငွေကျော့၏ မိခင် ဒေါ်ငွေဆင်နှင့် အတူနေကြသည်။ ဒေါ်ငွေကျော့၏ မောင်ဖြစ်သူ ကိုတင်လှနှင့် အတူနေကြရှာသည်။ အမေက မိတဆိုး မသန်းအောင်အား တူမတစ်ယောက်ထက် ပိုကဲ၍ သမီးရင်းတစ်ယောက်ပမာ ချစ်ရှာခဲ့ပါ၏။ ထို့ကြောင့် သူတို့မ၏ နားဆွဲအပိုင်းပြတ်ကလေးမှန်း သိလျှင်သိချင်း သွား၍ ပေးလိုက်ပါတော့သည်။

ကျွန်တော်က ကလေးပီပီ မကျေနပ်ချင်ပေ။ ကျွန်တော် ကောက်ရသော ပစ္စည်းကို ရေအဆုံးကုန်းတစ်ဝက် ဟူသော ဆိုဗိုးစကားရှိသည်။ တန်ဖိုး၏ တစ်ဝက်မပေးလျှင် ရှိစေဦး။ မုန့်ဆယ်ပြားဖိုး ဝယ်ကျွေးကျွေး၊ ဆယ့်ငါးပြားတန် ခဲတံတစ်ချောင်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်း လက်ဆောင်ပဲပေးပေး ကျေနပ်ချင်ပါသည်။ အနည်းဆုံး ကျေးဇူးတင်ပါသည်ဟု ပါးစပ်က ဒေါ်ငွေဆင်ကဖြစ်စေ၊ ကိုတင်လှကဖြစ်စေ၊ မမသန်းအောင်ကဖြစ်စေ အသိအမှတ်ပြုခံရလျှင်လည်း ဖြေသာပါသေး၏။ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်ပါပြီ။ မမသန်းအောင်သည် သူ့နားဆွဲ နှစ်ပွင့်ကိုကောက်ခဲ့ပြီး ပြန်လာပေးဖူးသည့် မိမိကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ ထုတ်ဖော်မပြောဆိုမိဖူးချေ။ ထိုကဲ့သို့ သိတတ်သော ငယ်ရွာနည်းပါးခဲ့ရှာသည်နှင့်အညီ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ချို့ချို့လှတဲ့ နေရရှာပေသည်။ သနားစရာ ကောင်းပေသည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ထိုအတွေ့အကြုံက သူတစ်ပါး၏

ပစ္စည်းကို ကောက်ရသည်ပင်ဖြစ်စေ မယူရ။ အပိုင်မစီးရ။
 မူလပိုင်ရှင်ကိုသာ မတွေ့တွေ့အောင် ရှာပြီး ပြန်လည် အပ်
 နှင်းရမည်။ ကိုယ်ပိုင်လုပ်အားခ မဟုတ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ၊
 ရတနာ၊ ငွေကြေးတို့ကို မတပ်မက်ရ။ မယူရ။ မလိုချင်ရဟု
 အဖေ၊ အမေတို့က သာဓကဆောင်၍ ဆုံးမခဲ့ရာရောက်
 လေသည်။ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးတွင် ကျွန်တော်သည်
 သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းကို မတရားသဖြင့် မလိုချင်၊ မပိုင်ချင်။
 လုပ်အားဖြင့်ရသော ငွေကြေးမဟုတ်လျှင် သူတစ်ပါး
 ပေးကမ်းတာလည်း မယူချင်။ ထိပေါက်၍ ငွေကြေးအခမဲ့
 များစွာ ရခြင်းမျိုးလည်း မရချင်။ ထိုကို မထိုးသလောက်
 ဖြစ်ပါသည်။ လောင်းကစားဟူ၍လည်း ကြက်၊ ဂျင်၊ ကက်၊
 ဖဲ စသည်တို့ကို အနိုင်အလျော်အစား ဘာမှမလိုချင်ခဲ့ပေ။
 အဖေက ကျောင်းဆရာသာမက ကျေးရွာမျက်နှာဖုံး ရပ်ရွာ
 လူကြီးဖြစ်သည်။ ရိုးသားမှု၏ တန်ဖိုးအရှိဆုံးဂုဏ်ကို မကြာ
 ခဏပြောပြလေ့ရှိသည်။ အမေသည် တိုက်နယ်သူကြီး၏ နှမ
 ဖြစ်သည်။ တစ်ရွာလုံးက ချစ်ခင် လေးစားခြင်းကို ခံယူရသူ
 ဖြစ်သည်။ သူတစ်ပါးက မချစ်ချင်နေ၊ မမုန်းအောင် နေထိုင်
 ပြုမူ ပြောဆိုတတ်ရမည်ဟု ခံယူသည်။ မချီးမွမ်းချင်နေ၊
 အကဲ့ရဲ့ အရှုတ်ချလွှတ်အောင် နေထိုင်ပြုမူ ပြောဆိုရမည်ဟု
 သင်ပြသည်။ မိဘတို့၏ ဝတ္တရားကား သားသမီးတို့အား
 လူကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ နီတိဘာသာရပ်ကို ပြောလည်းပြောဆို၊

ပြလည်းပြသ၊ လေ့လည်းလေ့ကျင့် အမွေပေးကြရသည်
မဟုတ်လား။

ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် အကောင်းမွန်ဆုံး
သော မူဝါဒ ဖြစ်သည်။

Honesty is the best policy.

အလွန်တရာပင် ထင်ရှားသော ကမ္ဘာ့ဆိုရိုးစကား
တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အဖေနှင့်အမေတို့က မိမိကို ရွှေနားဆွဲ
လေးကောက်ရခဲ့သော အသက်ရှစ်နှစ် အရွယ်လောက်မှစ၍
'ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း' ရှိရန် သင်လည်း သင်၊ ပြလည်း
ပြ၊ လက်တွေ့လည်း ကျင့်သုံးစေခဲ့ပါ၏။ တန်ဖိုးကြီးပေစွ။

တပ်မတော်မှာ ရာထူးတာဝန်အဆင့်ဆင့် အရာရှိ
တန်းတွင် ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးအဖြစ် ခေါင်းဆောင် ကွပ်ကဲသူ
တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ရ၏။

နယ်ဘက်တာဝန်ကို အသက် ၄၇နှစ်မှစ၍ ဌာန
ဆိုင်ရာ အကြီးအကဲရာထူးတွင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရ၏။ စစ်မှုထမ်း
ဘဝတွင် စစ်မှုထမ်းကောင်းတံဆိပ် ရခဲ့ပါ၏။ ဝန်ထမ်း
အကြီးအကဲ တာဝန်တွင် ဝန်ထမ်းကောင်းတံဆိပ်အပြင်
စီမံထူးချွန် (ပထမဆင့်) တံဆိပ်ကိုပါ ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရပါ၏။

ခေါင်းဆောင်ဟူသည် စံနမူနာပြသပြီး ရှေ့ဆောင်
ရှေ့ရွက် ပြုနိုင်မှ အောင်မြင်စမြဲ ဖြစ်ပါသည်။ စံနမူနာ
ပြသနိုင်သော ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်းကို ဖုန်တက်အောင်၊
အညှိတက်အောင်၊ မွေးမှိန်သေးသိမ်ကောင် ဖြစ်လွှမ်းသော

အကြိမ်ပေါင်း မရေမတွက်နိုင်အောင် ဖြတ်သန်းခဲ့ရဖူးပါသည်။
ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝကပင် အမိအဘတို့ ပေးခဲ့
လိုက်သည့် ကိုယ့်ကျင့်တရားသည် ဘဝတစ်သက်တာလုံး
သုံး၍ မကုန်နိုင်အောင် ကောင်းကျိုးဝေဖြာစေခဲ့ပါတော့
သည်။

အမိအဘတို့သည် သားသမီးတို့အား တန်ဖိုးရှိ
သော အရာများကို လက်ဆင့်ကမ်း အမွေပေးကြရပေမည်။
ရွှေ၊ ငွေ၊ ဥစ္စာ၊ အိုးအိမ်၊ တိုက်တာလည်း ပေးလိုက ပေးနိုင်
ပါသည်။ ပေးနိုင်လျှင် ပေးကြစေလိုပါသည်။ ခိုင်မာသော
ကျင့်ဝတ်နိတိများသည် ဘဝတစ်သက်တာအတွက် အဖိုးတန်
ရတနာများပဲ ဖြစ်၍ မပျက်မကွက် ပေးဝေကြစေလိုပါသည်။

အလင်းတန်းဂျာနယ်
နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၀၄ခုနှစ်

(၃)

ယဉ်ကျေးသူ

အရည်အချင်းတူညီလျက် တစ်ယောက်က စိတ်နှလုံး ယဉ်ကျေး၍ တစ်ယောက်က ရိုင်းစိုင်းချေကာ၊ ယဉ်ကျေးသူ မှာ သူဌေးဖြစ်နိုင်၍ ရိုင်းစိုင်းသူမှာ ခွေးဖြစ်နိုင်သည်။ ဤကဲ့သို့ စာရေးဆရာကြီး ပီမိုးနင်းက ကမ္ဘာ့အလင်းစာအုပ်တွင် ရေးသားခဲ့သည်။

သူတစ်ပါးက ယဉ်ကျေးချိုသာစွာ ဆက်ဆံပြောဆို သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ခံယူလိုသည်။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သူကို မိမိတို့နှစ်သက်သဘောကျကြသည်။ ရိုင်းစိုင်းသူကို မနှစ်သက် သဘောမကျ၊ ကြမ်းတမ်းယုတ်မာသူကို ကျွန်ုပ်တို့ မမြဲကြ ကြပေ။

အလားတူပင် မိမိ၏ ဆက်ဆံပြောဆိုမှုက ယဉ်ကျေး လျှင် လူတကာက နှစ်သက်လက်ခံချစ်ခင်ကြမှာ ဖြစ်၏။

ရိုင်းစိုင်းကြမ်းတမ်းပါက သူတစ်ပါးတို့သည် ရွံရှာစက်ဆုပ်
 ကြမည်သာဖြစ်၏။ လူ့ဘဝ၏ အောင်မြင်ခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်း၊
 ကြွယ်ဝခြင်း၊ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ခြင်းဆိုသည်မှာ မိမိ
 တစ်ယောက်တည်း မရရှိနိုင်ပေ။ မိသားစု၊ ဆွေမျိုး၊ ရပ်ရွာ၊
 အသိုက်အအုံ၊ အသိုက်အဝန်း၊ ပြည်သူလူထု၏ ချစ်ခင်
 ကြည်ဖြူမှုကို လိုအပ်သည်။ လူအများ၏ မေတ္တာကို ရရှိမှ
 မိမိ၏ အောင်မြင်တိုးတက်မှုများသည် ကြီးမားသည်။ ခိုင်မာ
 သည်။ သူတစ်ပါးထံမှ မေတ္တာကို ရရှိရန်မှာ ယဉ်ကျေး
 သိမ်မွေ့ရမည်။ စိတ်ရင်းစိတ်ထားကောင်းသူ၊ အသိအမြင်
 ပြည့်ဝသူ၊ အဆုံးအမတို့ကို နာယူလွယ်တတ်သူသည် နူးညံ့
 ယဉ်ကျေးကြ၏။ ယဉ်ကျေးမှုသည် ဆွဲဆောင်အား
 ကောင်းမွန်သော သံလိုက်ဓာတ် တစ်မျိုးပင်ဖြစ်၏။
 ယဉ်ကျေးသူ ဖြစ်ပါစေ။ ရိုင်းစိုင်းသူ မဖြစ်ပါစေနှင့်။
 စာဖတ်သူတို့ကို သူဌေးဖြစ်စေလိုပါသည်။

ဒို့ကျေးရွာဂျာနယ်
 အတွဲ (၂)၊ အမှတ် (၉)

၁-၅-၂၀၀၅

(၄)

သားချစ်သည့် မွေးမိခင်

မိခင်၏မေတ္တာကို စာပေထဲ၊ အနုပညာ၊ ပန်းချီ၊
ဂီတ စသည်တို့မှတစ်ဆင့် ခံစားနားလည်ပြီး အနီးအဝေး၊
အနုအရင့် ပိုမို သဲကွဲရှင်းလင်းစွာ နားလည်ခဲ့ရပါသည်။
မိမိကို ဝမ်းနှင့်လွယ်ပြီး မွေးခဲ့သည့်မိခင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ
ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရင်ထဲက မေတ္တာကိုကား မမြင်မိ။ နီးလွန်းသဖြင့်
မမြင်ခဲ့။ ကြီးလွန်းလှသဖြင့် မမြင်ခဲ့။ ယခုအခါ မိမိလည်း
အသက်အရွယ် ခြောက်ဆယ်ထဲ ဝင်လာပြီ။ အမေကွယ်လွန်
သွားတာလည်း သုံးလေးနှစ်ကြာပြီဆိုတော့မှ တသသ တစိမ့်
စိမ့်နှင့် ကျေးဇူးရှင် မွေးသမိခင်၏ အကြင်နာ အယုအယနှင့်
မိမိတို့အပေါ် ဂရုတစိုက် ရှိလှပုံများကို သတိရပါတော့သည်။
တစ်ဦးချင်း၏ ဘဝအတွေ့အကြုံသည် တစ်ယောက်နှင့်
တစ်ယောက် တူညီကြမည်တော့ မဟုတ်ပေ။

ကျွန်တော့်အထက်တွင် မွေးချင်းသုံးယောက် ရှိခဲ့သည်။ ကိုကျော်မြင့်၊ ကိုကျင်ရွှေ၊ မဝွမ်းပုံ ဟူသော ကလေးသုံးယောက်သည် စကားပီပီသသ ပြောတတ်စ ချစ်စဖွယ်ကောင်းလှသော ၂နှစ်၊ ၃နှစ်၊ ၄နှစ် အရွယ်များမှာပင် သေဆုံးတိမ်းပါးသွားခဲ့ကြသည်။ ကျေးလက်တောရွာမှာ အစာအာဟာရ အားနည်းခဲ့ကြသည့်အပြင် လွတ်လပ်ရေး မရမီတိုင်းပြည်အခြေအနေ မငြိမ်မသက် ခေတ်ကာလ၌ ဆင်းရဲခြင်း၊ ဆေးဝါးရှားပါးခြင်း၊ အသိပညာခေါင်းပါးခြင်း၊ ဆရာဆရာမ ဝေးကွာလှမ်းခြင်း၊ ရောဂါဘယထူပြောခြင်း စသည်တို့ကြောင့် တောလက်ကျေးရွာ၏ သဘာဝအတိုင်း ကလေးသေနွန်း မြင့်မားခြင်းပါပဲ။

စတုတ္ထမြောက် ရင်သွေးယောက်ျားလေးအဖြစ် ကျွန်တော် ဖွားမြင်လာသောအခါ၌ အဖေအမေတို့က ရွှေလိုဥသကဲ့သို့ ဘကြီး၊ ဘဒ္ဒေ၊ အရိုးကြီး၊ အရိုးလေးတို့ကလည်း လိုလေသေးမရှိအောင် ဖူးဖူးမှုတ်ထားပါ၏။ ချောကလက်ဆိုချောကလက်၊ ဘီစကွတ်ဆို ဘီစကွတ်။ အမဲခြောက်ကင်ဆို အမဲခြောက်ကင်။ ကြက်ဥကြော်ဆို ကြက်ဥကြော်။ အစားကောင်းမက်မှန်း သိတော့ ဝက်သား၊ ဆိတ်သား၊ အမဲသားဆိုသည်မှာ ပြတ်လပ်သည် မရှိခဲ့ပါ။ အစားအသောက်ကို အလျှံအပယ် ကျွေးသကဲ့သို့ သွားချင်ရာ၊ လုပ်ချင်တာ ဟူသမျှလည်း သွားပါစေ၊ လုပ်ပါစေ။ စိတ်တိုင်းကျ ပျော်သလိုနေ အရေးတယူခံရသော ကလေးဘဝကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရ၏။

အဖေနှင့် အမေတို့က, “ ကလေးဆိုတာ အလိုလိုက်တိုင်းလည်း ဆိုးတာမဟုတ်ဘူး။ ချစ်နိုင်ကိုကြည့်။ တစ်ရွာလုံးမှာ အလိုလိုက်တာဆိုလို့ သူ့လို အလိုလိုက်ခံရတဲ့ ကလေးမျိုး မရှိပေါင်။ သို့ပေမယ့် တစ်ခါမှ ငိုငိုအီအီ၊ ဂျိကျတယ် မရှိခဲ့ဘူး။ ဆိုးဆိုးနွဲ့နွဲ့ ပူဆာတယ်ရယ်လို့ မရှိခဲ့ဘူး။ စားနိုင်သမျှ စားပြီး အေးအေးဆေးဆေးပဲ အဆင်ပြေရာ ခွေအိပ်သွားတာပဲ။ မိဘကို စိတ်ဆင်းရဲရအောင် တစ်ခါမှ မပူဆာခဲ့ဖူးဘူး ” ဟူ၍ မကြာခဏ ပြောပြလေ့ရှိပေသည်။

အဖေနှင့် အမေသည် ယခင် ကလေးသုံးဦးစလုံး တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ဆုံးပါးခဲ့ကြသဖြင့် ယူကျုံးမရ ဖြစ်နေကြသည်။ မိမိ လူ့ဘဝရောက်လာသောအခါ ဝမ်းပန်းတသာ အချစ်ကြီးချစ်ကာ ဖူးဖူးမှုတ်၍ ကြိုဆိုယုယခဲ့ကြပါသည်။ မိဘအနေနှင့် လိုလေသေး မရှိအောင် ကလေးတစ်ယောက်အပေါ် ပုံပေးခဲ့ပါသည်။ ကလေးတိုင်း အဖေနှင့် အမေ၏ အချစ်ကို ရချင်ရခဲ့ကြပါလိမ့်မည်။ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ရင်သွေးသုံးယောက် သေမင်းဆွဲခေါ်ရာနောက်သို့ ရောက်ရှိသွားခြင်း ခံခဲ့ရသူ အဖေနှင့် အမေက မိမိကို ချစ်ခင်အလိုလိုက် ဂရုစိုက်ယုယခြင်းမျိုးကိုမူ တော်ရုံတန်ရုံလှ ရနိုင်ဖွယ် မရှိပါ။ တစ်ရွာလုံး၊ တစ်အိမ်လုံးက အရေးပေးခြင်း၊ အာရုံစိုက်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှု ကောင်းမွန်ခဲ့ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်၏ အလေးထားမှုကို အပြည့်အဝ ရရှိခဲ့သဖြင့် မိမိဘဝကို ရှိသက်ကျေနပ်

ခဲ့ပါသည်။ ယုံကြည်ရဲရင့်မှု၊ ဖြောင့်မတ်ရိုးသားမှုနှင့် အကောင်းမြင် စိတ်ဓာတ်ရှိမှုတို့သည် မွေးစမှသည် အသက် ၇နှစ် အရွယ်လောက်အထိ မိဘ၊ မိသားစုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ၏ ဆက်ဆံရေး ပုံသွင်းပြုပြင်မှုဖြင့် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ဟု ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။ တမင်မွေးမြူယူရခြင်းမဟုတ်။ တမင်ပျိုးထောင်ပေးခဲ့ခြင်းလည်း မဟုတ်။ ဖိနှိပ်ခြင်း၊ ဝိုင်းပယ်ခြင်း၊ အကျဉ်းအကျပ် ဖြစ်စေခြင်းမျိုး လုံးဝမရှိဘဲ လှိုက်လှဲခြင်း၊ နွေးထွေးခြင်း၊ အရေးစိုက်ခြင်း၊ ယုယခြင်း၊ အလိုလိုက်ခြင်းများဖြင့်သာ ထိတွေ့ဖြတ်သန်းခဲ့ရသဖြင့် မိမိအဖို့ လောကကို ချစ်ခင်သည်။ လောကကြီးကို ကျေးဇူး တင်သည်။ ဤလောကကြီးကို ပြန်လည်ပြီး ယုံကြည်ရင်းနှီး စွာဖြင့် ကျေးဇူးတုံ့ပြန် ဆပ်ချင်သည်။ နာကျင်မှု၊ ခံခက်မှု မတွေ့ခဲ့ရ။ အားငယ်မှု၊ အလိုမကျမှု မရှိခဲ့ရ။ ကလေးဘဝ သည် အလွန်တရာ ချောမွေ့ပြေပြစ်ခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိအနေနှင့် သားတွေ၊ သမီးတွေ ရရှိလာသောအခါမှာ လည်း ငယ်ရွယ်စဉ် သူတို့ဘဝကို စိတ်ဒဏ်ရာ အနာတရ အမာရွတ် မရှိရအောင် ဂရုစိုက်ခဲ့ပါလေသည်။ ဒါတောင်မှ သမီးအကြီးဆုံးလေး တစ်နှစ်သမီးအရွယ်၌ ဘာကြောင့်ရယ် မသိ၊ စိတ်တိုပြီး ရိုက်မိရာ ကလေးက လန့်ပြီးတက်သွားပါသည်။ မေ့မြောသွားကာမှ လာကြပါဦး၊ လုပ်ကြပါဦး အော်ဟစ်ပြီး နာနှပ်ယူရသည်။ ဤတစ်ကြိမ် မိမိက သမီးငယ်လေးအား ရိုက်နှက်မိခြင်းသည် မတရားညှဉ်းဆဲမိရာ ရောက်ခဲ့သည်ဟု

ယနေ့အထိ နောင်တ တသသ ရနေမိသေး၏။ သားသမီးများ အပေါ်တွင် ငါက မိဘပဲဟု အနိုင်ယူ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခြင်းမျိုး မရှိရအောင် သတိထားသည်။

သံသရာဘဝခရီးတွင် ယခုဘဝ၌ မိမိက အဖနေရာ၊ သူတို့က သားသမီးနေရာ၊ နောက်ဘဝများ၌ သူတို့က ဦးကြီး ဒေါ်ကြီးနေရာ၊ မိမိက တူနေရာ သို့မဟုတ် တူမနေရာမျိုး၌ ကြုံကြရဦးမှာဖြစ်ပါ၏။ သံသရာမှာ ဆွေမျိုးမတော်စပ်ဖူးသူ ဟူ၍ မရှိဟု ဆိုကြ၏။ အသက်အရွယ် ငယ်စဉ်အခါ မိမိတို့ ရင်ခွင်ထဲမှာ ပြုစုယူယခဲ့ရသော်လည်း သားတို့ သမီးတို့ အရွယ်ရောက်၊ အမွေးအတောင် စုံလင်သောအခါ ဤမိဘ ရင်ခွင် အသိုက်အမြို့မှ ပျံသန်းထွက်ခွာသွားကြမှာ အမှန်ပင်။ လူအို၊ လူမင်းအဖြစ်နှင့် မိမိတို့က ကျီးစောင့် ကြက်နှင့် တာဝန်ယူရဦးမည်။

မိဘတို့၏ ချစ်ခြင်းသည် ဘဝတစ်သက်တာလုံး မပြောင်းမလဲ စီးဆင်းနေမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ချမ်းသာ တော့လည်း ချမ်းသာလို့ ဝမ်းသာရသည်။ သားသမီးမှာ ဆင်းရဲချို့တဲ့ပြန်တော့လည်း ဆင်းရဲလို့ သနားစာနာမိပြန်သည်။ တော်လျှင် တော်လို့၊ ညံ့ပြန်လျှင် ညံ့လို့ ဟူ၍ အချစ် ပိုမိသည်။ ဒုက္ခိတလေး မွေးလာပြန်တော့လည်း ချစ်နဲ့မျှမက အသနားပါ ပိုရတတ်သေး၏။

အမေကျေးဇူးကို ဖွဲ့သော ဝတ္ထု၊ ပြုလတ်၊ ရုပ်ရှင်နှင့် ဂီတ၊ သီချင်းစသည်တို့ကို ကြားရ၊ ကြည့်ရလျှင် ရင်ထဲမှာ

ဘောင်ဘင်ခတ်အောင် လှုပ်ရှားသည်။ အကယ်၍မီ ရွှေစင်
ရုပ်ဆူ ၆ ဆူရ ဆရာကြီး သုခ (ဦးသိန်းမောင်) ရိုက်ကူးခဲ့သည့်
'စကားပြောသော အသည်းနှလုံး'၊ 'တစ်ဦးက မေတ္တာ၊
တစ်ဦးက စေတနာ' စသည့် ဇာတ်ကားများဆိုလျှင်
ကြည့်ရတိုင်း မျက်ရည်ကျမိသည်။ အမိအဘတို့၏ ဖြူစင်
သန့်ရှင်းသော ချစ်ခြင်းမေတ္တာကား သီကုံးဖွဲ့နွဲ့၍ မဆုံးနိုင်
အောင် ကျယ်ဝန်းလေးနက်လှပါဘိ။

ဝတ္ထုများ၊ ပုံပြင်သာဓကများ၊ ရှေးခေတ် ယခုခေတ်
တကယ့် ဖြစ်ရပ်များနှင့် အပြည်ပြည်အတိုင်းတိုင်းက မိဘ
မေတ္တာဘွဲ့ အကြောင်းအရာများသည် ကုန်ဆုံးလိမ့်မည်
မဟုတ်ချေ။ အစဉ်မပြတ် လောကကြီးတည်နေသမျှ မိခင်
ဖခင်တို့၏ မေတ္တာရေအလျဉ်သည် တသွင်သွင် ရှိနေပေ
လိမ့်မည်။ သို့သော်- ချစ်တာတစ်ခုတည်းနှင့် ပြီးနိုင်သည်
မဟုတ်ပေ။

လူမဟုတ်။ တိရစ္ဆာန်မျှသာဖြစ်သော ခွေး၊ ဝက်၊
ကြက် စသည့် သတ္တဝါများသည်ပင်လျှင် အမိအဖတို့က
ရင်သွေးငယ် သားသမီးတို့အတွက် ပြုစုယူယသည်။ လုံခြုံ
အောင် အကာအကွယ်ပေးသည်။ အစာခွံကျွေးသည်။
အစာရှာဖွေကျွေးမွေးသည်။ အပျံသင်ပေးသည်။ ဘဲတို့
ငန်းတို့ဆိုလျှင် ရေကူးသင်ပေးသည်။

လူသားတွေမှာ မိခင်၊ ဖခင်ဟု ဖြစ်လာ၏က မိဘ
၏ ဝတ္တရား၊ မိဘ၏ တာဝန်များ ရှိလာရသည်။ သားသမီး

တို့မှာလည်း သားသမီးတို့၏ ကျင့်ဝတ်၊ ဝတ္တရား၊ တာဝန်များ ရှိကြရသည်သာ။ လူသား၏ ဂုဏ်ရည်မှာ တာဝန်ကျေပွန် ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ လူ့ဘဝ၏ အနှစ်သာရမှာ လူ့ဘောင် ကောင်းကျိုးကို သည်ပိုးဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါ၏။ အခြား တစ်ပါးသော ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသား လူသား သန်းပေါင်း ၆၀၀၀ကျော် အကျိုးစီးပွားကို မထမ်းနိုင်သေးလျှင်နေဦး။ အမိအဖဟူသော အနန္တော၊ အနန္တဂိုဏ်းဝင် ကျေးဇူးရှင် လူနှစ်ဦးအပေါ်ကိုကား ကျေးဇူး ဆပ်ဖူးပါပြီလား။

မွေးမေကျေးဇူး ဆပ်ဖူးချင်တယ် အမေ . . . တဲ့။

သားသားချစ်တဲ့ မွေးမေမေရေ . . . တဲ့။

ဟင်္သာတထွန်းရင်၏ ချိုသာလှိုက်လှဲသော တေး တစ်ပုဒ်ကို အသံချဲ့စက်၊ မုန့်ဆိုင်၊ ထီဆိုင်၊ ဈေးဆိုင် ဆောင်း ဘောက်တို့မှ မကြာခဏ ကြားရတတ်လှသည်။ မိဘက ဘာဝတ္တရားတွေ ဆောင်ရွက်ခဲ့လို့လဲ။ အသေးစိတ် စဉ်းစား သုံးသပ်ကြည့်သင့်ပါသည်။

၁၆-၁၀-၂၀၀၄'

(၅)

မိခင်မေတ္တာ

စနေ၊ တနင်္ဂနွေကဲ့သို့သော နေ့မျိုး၏ အချို့သော နံနက်များတွင် ကျွန်တော်သည် နံနက်ငါးနာရီခွဲထပြီး ဘုရားရှိခိုး၊ မေတ္တာပို့ပြီးသည်နှင့် အင်းလျားကန်ပေါင်ဆီသို့ လမ်းလျှောက်သွားလေ့ရှိပါသည်။ အင်းလျားကန်ပေါင်သည် အလျားတစ်မိုင်ကျော်မျှ ရှိပါသည်။ အသွားအပြန် နှစ်ခေါက် လောက် သုတ်သုတ်သွက်သွက် လျှောက်လိုက်လျှင် တစ်ကိုယ်လုံးပူဇွန်းပြီး ချွေးတွေရွဲနှစ်သွားပါသည်။ ခုနစ်နာရီ ကျော်လောက်မှာ ပြန်လာခဲ့ပြီ။ ကန်ရေပြင်ကို ဖြတ်သန်း တိုက်ခတ်လာသော နံနက်ခင်း လေပြေလေနုအေးသည် အလွန်တရာ လတ်ဆတ်ပါသည်။ နိုင်ငံပေါင်းများစွာရှိ မြို့တော်များစွာ၌ ဤအခွင့်အရေးသည် ရှားပါးလှပါသည်။ ဘန်ကောက်မြို့တော်သည်ပင် လေထုညစ်ညမ်းမှုကြောင့် နေပျော်ဖွယ် မရှိလှပါ။

နိုင်ငံတကာမြို့တော်များနှင့် နှိုင်းစာလျှင် ရန်ကုန် မြို့တော်သည် သစ်ပင်၊ ဝါးပင် စိမ်းစိမ်းစိုစို ဖူးလွှမ်းထားခြင်း၊ အင်းလျားကန်ဘောင်၊ ကန်တော်ကြီး၊ လှော်ကား၊ ဖူးကြီး၊ ငမိုးရိပ် စသော ရေသန့်၊ ရေချို ရေလှောင်ကန်ကြီး၊ တမံကြီး များ ရှိထားခြင်းတို့ကြောင့် လှပရုံမျှသာမက သဘာဝနှင့် မျှတသော မြို့တော်ဟု ခေါ်ကြရပါသည်။ ဥရောပတိုက်သား၊ အာရှတိုက်သား ဧည့်သည်အများအပြားကပင် ရန်ကုန် မြို့တော်၏ သစ်ပင် ပန်းမန်ဝန်းရံမှုကို ချီးကျူး အံ့ဩရစမြဲ ဖြစ်ပါသည်။

နံနက်စောစောတွင် ယာဉ်အသွားအလာ အလွန် နည်းသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်မှာကား အိပ်လေငွေ့ အနံ့ အသက် မရှိပေ။ လေသည် သန့်ရှင်းနေသည်။ ကန်ရေပြင်ကို ဖြတ်သန်းတိုက်ခတ်ပြီး လျှံကျလာသော လေနှုတ်အေးသည် ရင်ခေါင်းထဲထိအောင် အေးမြလန်းဆန်း သွားစေသည်။ အင်းလျားကန်ပေါင်ပေါ်မှာလမ်းလျှောက်ရာ ကိုယ်လက် လှုပ်ရှားရသော အရသာသည် စိတ်ရောလူပါ လန်းဆန်း ဖျတ်လတ်စေပါသည်။ လူကြီးလူငယ် ငါးဆယ်တစ်ရာ လောက်လည်း နံနက်တိုင်းလာပြီး လျှောက်ကြ၊ ပြေးကြ၊ ခုန်ပေါက်ကစား၊ လက်၊ ခါး၊ ခြေ လေ့ကျင့်ခန်း လှုပ်ရှားကြ လုပ်ဆောင်လေ့ ရှိကြသည်။ ကျွန်တော်တွေ့ရသမျှ လူကြီး၊ လူလတ်၊ လူငယ်အားလုံး၌ပင် တရုတ်ဘွဲ့ပါသူတွေက များလေသည်။ မြန်မာများသည် လမ်းလျှောက်ခြင်း၏ အကျိုး

ကြီးမားပုံကို တရုတ်လူမျိုးများကဲ့သို့ သိမြင်နားလည်ကြပုံ မပေါ်ဟု စဉ်းစားမိသည်။

ကျွန်တော်ကမူ အထက်တန်းကျောင်းသားဘဝတွင် ကျောင်းနှင့်အိမ် တစ်မိုင်ခွဲလောက် ကွာဝေးသဖြင့် မြို့ထဲနှင့်မြို့ပြင်ရှိ အထကကို နေ့စဉ်သုံးမိုင်လျှောက်ခဲ့ရသဖြင့် လမ်းလျှောက်ခြင်း၏ အရသာကို တွေ့သိခဲ့ပါ၏။ ရွာအိမ်မှ ချောက်မြို့ရှိကျောင်းသို့ လာတက်ရလျှင် နံနက် ၅မိုင်၊ ညနေ ၅မိုင်လျှောက်ရပါသည်။ အသက် ဆယ့်လေးနှစ်၊ ဆယ့်ငါးနှစ်အရွယ်၌ သီချင်းတကျော်ကျော် ဟစ်အော်ရင်းပင် တစ်နေ့ ဆယ်မိုင် ခရီးသည်လည်း အနီးလေးလိုပဲ။ မိုးရွာရွာ၊ နေပူပူ ထီးမပါ။ မိုးကာမရှိ သွားလာခဲ့ဖူး၏။ လမ်းလျှောက်ခြင်းသည် အသက်ရှည်ဆေး၊ ကျန်းမာရေးကို အလွန်တရာ အထောက်အကူပြုကြောင်း၊ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်း၊ ဆရာသော်တာဆွေ၊ ဆရာမြသန်းတင့်တို့ ရေးခဲ့ပြောခဲ့ကြသည်မှာ အကြိမ်ပေါင်း မရေနိုင်ပါ။ ဆရာသော်တာဆွေ၊ ဆရာမြသန်းတင့်တို့ မကွယ်လွန်မီ မိမိတို့ မိလိုက်ပါသေးသည်။ ဆရာကြီးတွေက လမ်းလျှောက်ရန် တိုက်တွန်းတတ်ပါသည်။ စကားစပ်မိတိုင်း လမ်းလျှောက်ပါဗျ။ များများလမ်းလျှောက်စမ်းပါဟု ပြောလေ့ရှိပါသည်။

မကြာမီက တရုတ်ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ ငဟိုဦးဆောင်ကော်မတီဝင်များနှင့် နိုင်ငံတော်၏ ထိပ်ပိုင်း အကြီးအကဲများကို တရုတ်သမားတော်ကြီး ခေါက်တာဟုန်

ကျောင်ကွမ်းက အချိန်တစ်နာရီကြာမျှ ကျန်းမာအသက် ရှည်ရေး ဟောပြောချက်ကို တင်ပြခဲ့လေသည်။ ထိုစာတမ်း သည် အလွန်ဗဟုသုတရစေပြီး အဆီအနှစ် ပြည့်ဝလှသဖြင့် တရုတ်အစိုးရက ဘေကျင်းညနေ သတင်းစာမှာ အခန်းဆက် ထည့်သွင်း ဖော်ပြစေခဲ့သည်။ တရုတ်ပြည်သူလူထုသည် ဒေါက်တာဟုန်ကျောင်ကွမ်း၏ စာတမ်းကို အလွန်တရာ နှစ်သက်သဘောကျကြသည်ဟု သိရသည်။ တရုတ်ဘာသာ တတ်ကျွမ်းသော ဆရာဦးမောင်မောင်လှိုင်(အပ်စိုက်ကု) ဆိုသူက မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရေးသားပြီး ထုတ်ဝေခဲ့ရာ မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်ကလည်း လက်ခံအားပေးကြကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

ထိုစာတမ်း စာအုပ်ထဲတွင် ဒေါက်တာဟုန်ကျောင် ကွမ်းက လမ်းလျှောက်ခြင်းကြောင့် ကျန်းမာမှုတပြီး အသက် ရှည်စေပုံကို လက်တွေ့သဘောများဖြင့် ထောက်ခံဖော်ပြခဲ့ပါ သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဆရာဝန်များကို အားကိုးနေမည့်အစား အမေပေးလိုက်သော (ဘယ်ခြေထောက်နှင့် ညာခြေထောက်)ကို နေ့စဉ်နေ့တိုင်းပင် အလုပ်ပေးသည့် အနေနှင့် လမ်းမှန်မှန် လျှောက်လျှင်ပင် အသက်ရှည်စေသည်ဟု ဆရာသော်တာ ဆွေက ရေးခဲ့ဖူးပါသည်။

ကျွန်တော်သည် အသက်ရှည် မရှည် မသိနိုင်သေး သော်လည်း လမ်းလျှောက်ခြင်း ကျေးဇူးဖြင့် အတန်အသင့် ကျန်းမာနေသည်ကား အမှန်ပင်။ နံနက်ခင်း စောစောစီးစီး

အိပ်ရာထ၊ ဘုရားရှိခိုး၊ မေတ္တာပို့၊ အမျှဝေပြီးနောက် တစ်နာရီခွဲလောက် လမ်းလျှောက်၊ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား ပြုလုပ်ခြင်းမှာ စိတ်ကိုလည်း ဆေးကြောသန့်စင်ပေးရာ ရောက်သည်။ အနယ်အမှုန်တွေကို သန့်စင်သွားအောင် ပြုပြင်ပေးရာ ရောက်သည်ဟု မိမိထင်မြင်သည်။ နေ့သစ် တစ်နေ့ကို ကြည်ကြည်လင်လင် လန်းလန်းဆန်းဆန်း ဖြတ်သန်းနိုင်အောင် ဖြူစင်သော စိတ်အခံဖြင့် စတင်ကားလိပ် ဖွင့်လိုက်ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာနံနက်ခင်း။

အင်းလျားကန်ပေါင်၏ မြောက်ဘက်ဖျား အဆုံးတွင် နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေးဗဟိုဌာန အဆောက်အအုံကြီး တစ်ခု လှလှပပရှိသည်။ International Business Centre (IBC) ဖြစ်သည်။ ကန်ပေါင်ထိပ်နှင့် အိုင်ဘီစီ အဆောက်အအုံ ခြံစည်းရိုးအကြားတွင် ခွေးလေ ခွေးလွင့်၊ ခွေးပိန်မ နက်နက်ခြောက်ခြောက် တစ်ကောင်သည် မွေးစ ခွေးလေး ငါးကောင်ကို ခွေလျက်၊ ရပ်လျက် နို့တိုက်နေသည်ကို တွေ့မိသည်။ ခွေးနက်မသည် ပိန်သည်ဆိုရုံမက နံရိုးပြိုင်းပြိုင်းပေါ်အောင် ပိန်ကပ်ချိနဲ့နေသည်ဟုပင် ဆိုရပါမည်။ သို့သော်သူ၏ နို့ပိန်ကို ခွေးပိန်လေးတွေ စို့ရအောင် ညင်ညင်သာသာဖြင့် နို့တိုက် နေသည်ကို မြင်ရပါ၏။

ဪ . . . မိခင်မေတ္တာ။

ကားဖြင့်လာပြီး ကုက္ကိုပင်ကြီးအောက်တွင် ကားရပ်ထားကာ ကန်ပေါင်ပေါ်တွင် ခေါက်ဘုနဲ့ခေါက်ပြန်

လမ်းလျှောက်သော လင်မယားစုံတွဲကို တွေ့ရသည်။ သူတို့ စီးသော တိုယိုတာကော်ရိုလာ ကားဖြူ ဆလွန်းလေးကို ကြည့်ပြီး လူလတ်တန်းစားထက် မနိမ့်သူများဟု ခန့်မှန်းရပါ၏။ ခင်ပွန်းသည်ရော၊ ဇနီးပါ အသက် သုံးဆယ် အရွယ် မျှသာရှိပါသော်လည်း ဝဝဖိုင့်ဖိုင့်ကြီးတွေ ဖြစ်နေကြပြီမို့ စည်းစိမ်တော့ တော်တော်ခံနိုင်ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြနေသလိုပင်။ ပြန်ကာနီးတွင် ကားပေါ်မှ အထုပ်တစ်ခုယူလာပြီး ခွေးနက်မ သားအမိ တစ်တွေကို တစ်စုံတစ်ရာ ဖြန့်ဝေကျွေးနေပါသည်။ သေသေချာချာကြည့်တော့ ပေါင်မဲ့တွေပါလား။ ပေါင်မဲ့ချပ်တွေကို ခွေးကလေးတွေ ဟပ်နိုင်အောင် ဖဲ့ကာ ဖဲ့ကာ ချကျွေးနေကြသည်။

တစ်နေ့ ပေါင်မဲ့တစ်ထုပ်၊ တစ်နေ့ ပေါင်မဲ့ တစ်ထုပ် ယူလာပြီး ဆင်းရဲသား ခွေးပိန်မ သားအမိ တစ်သိုက်ကို ကျွေးတတ်ကြောင်း မိမိမြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ သာဓုခေါ်ပါ၏။ စိတ်ထဲမှာ ဤမြင်ကွင်းကို အကြောင်းပြု၍ ကြည်နူးချမ်းသာ ရပါ၏။

ခွေးပိန်မသည် အဝတ်အစား ခပ်နွမ်းနွမ်းနှင့် ပလပ်စတစ် အမှိုက်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ ကောက်ဖို့လာသော လူတစ်ဦးကိုမူ အဝေးကပင် လှမ်း၍ ရန်လိုစွာ ဟောင်မိလေတော့သည်။ ထိုလူကလည်း သူ့ကို ဟောင်ရပါမင့်လားဟု ခဲနှင့် ပစ်၏။ ခွေးမက သားဇောဖြင့် ပိုပြီး ရန်လို ဒေါသဖြင့် ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ဟောင်၏။ ထိုလူကလည်း ပိုပြီး

စိတ်ဆိုးလာကာ အုတ်ခဲနှစ်လုံးကို ဘယ်ကော၊ ညာကော
 ကောက်လာကာ ခွေးမနှင့် ခွေးပေါက်စလေးတွေကို သေသေ
 ချာချာ ထုပ်လေရော။ ခွေးကလေးများ၏ နာကျင်စွာ
 အော်သံကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ တော်တော်စိတ်ဆင်းရဲမိပါ
 သည်။ ခွေးမကား ဒေါသနှင့်စူးစူး ထိုလူကို လိုက်လံ ကိုက်ပါ
 လေတော့သည်။ တွေ့ရာ အုတ်ခဲ၊ ကျောက်ခဲနှင့် ပစ်ပေါက်
 သော်လည်း နောက်မဆုတ်ဘဲ အသေခံပြီး တိုး၍ တိုး၍
 လိုက်သဖြင့် ထိုလူသည် သူ၏ အဝတ်ထုပ်ကိုဆွဲကာ
 ပြေးပါတော့သည်။

အန္တရာယ်ဟုထင်လျှင် သားသမီးတို့ အသက်ရှင်ရေး
 အတွက် မိမိ၏ အသက်ကိုပင် ပမာမထားဘဲ ရဲရဲရင့်ရင့်
 တိုက်ခိုက်သော ခွေးပိန်နက်မ၏ မိခင်စိတ်ဓာတ်ကို မျက်စေ့
 ရှေ့မှောက် ရောက်နေသဖြင့် ကိုယ်တိုင်မြင်ခဲ့ရပါ၏။ အစား
 အစာ စားရသည့်အခါ သားငယ် သမီးငယ်လေးများကို ဦးစား
 ပေး၍ ကျွေးရှာသည်။ သူ့မှာမူ ပိန်ကုပ်ချိုပြီး နံရိုး အပြိုင်း
 ပြိုင်းထနေပြီး အားရပါးရ လုယက်ပြီး မစားရှာချေ။ ရန်သူ
 လာပြီဆိုသောအခါ မိခင်ပီသစွာ အသေခံပြီး ကာကွယ်ပေး
 လေ၏။ ခွေးထီးသည် ဘယ်ဆီမှာ ရှိလေသည် မသိ။ မိမိ
 မြင်တွေ့ရသည်မှာ ခွေးပိန်မနှင့် ခွေးကလေးများသာဖြစ်၏။

လမ်းလျှောက်ရာမှ ပြန်လာသောအခါ မိမိအာရုံ
 ထဲမှာ မိခင်မေတ္တာ၊ မိဘတာဝန်၊ မိဘဝတ္တရား၊ မိဘက
 သားသမီးကို ဘာအမွေပေးမလဲဆိုသော အဖွဲ့က ရှည်လျား

စွာ ဆန့်ထွက်ပြီး ပါလာခဲ့ပေတော့သည်။ စာဖတ်သူလည်း
ဆက်လက်တွေးတော ကြည့်စေလိုပါသည်။

နိုင်ငံဂုဏ်ရည်မဂ္ဂဇင်း၊
နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၀၄ခုနှစ်
၁၆-၁၀-၂၀၀၄

(၆)

ဝတ္ထုရားနှင့်အညီ

“ မိဘတို့မှာ ချီးမြှင့်အပ်ပါသော - ပုတ္တဒါရသ သင်္ဂဟော မင်္ဂလာ။ အနိသာနုဂ္ဂဟ၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ ဟောတော် မူရာ။ ဒေသနာ၊ ဘုရားသာသနာအမွေ ခံယူကာ။

သာမဏေယျပဗ္ဗဇ္ဇမြောက် ချီးမြှောက်မည်သား သည်းချာ။ ရှုမငြီးသမီးရတနာ။ ကဏ္ဍဝဇ္ဇန နားသမင်္ဂလာ။ သာသနာ့ပရိဘောဂ၊ ဒေယျဓမ္မဒါတဗ္ဗလျှူကာ။ အနုဂ္ဂဟပစ္စယ ပြုကာ နိဗ္ဗာန်ရသည့်ဘဝတိုင်အောင်သာ။ ”

ဆရာမြို့မငြိမ်းရေးသားသိကုံးခဲ့သော တေးသီချင်း တစ်ပုဒ်ထဲမှာ မိဘတို့မှာ သားသမီးတို့ကို သာသနာ့အမွေ ပေးရမည့် ဝတ္ထုရား ရှိသည်နှင့်အညီ ရှင်သာမဏေအဖြစ် ချီးမြှောက်ရသည့် အကြောင်းပါခဲ့သည်။ ရှင်ရှင်မင်းသား ကိုဝင်းဦး သီဆိုသဖြင့် ရေးထားပြီး နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ကျော်ကြာ

မှ ကြားဖူးရသည်။ အမိအဘတို့မှာ ပြုစရာဝတ္တရားတွေ များလှပါသည်။ သားသမီးတို့ကို မွေးဖွားပြီး ချစ်ရုံ ချစ်နေခြင်းမျှနှင့် မပြည့်စုံသေးပေ။

ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာအရ သိင်္ဂီလောဝါဒသုတ္တံ (သိင်္ဂီလသတို့သားအား ဆုံးမသောတရား) မှာ မိဘတို့၏ ဝတ္တရားကို ငါးချက် ဖော်ပြသည်-

၁။ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တို့ကို မပြုမိစေရန် ဆုံးမဟန့်တားခြင်း၊

၂။ ကောင်းမှုသုစရိုက်တို့ကို ပြုလေ့ရှိအောင် တိုက်တွန်းခြင်း၊

၃။ ငယ်စဉ်က အသက်မွေးမှုပညာကို သင်ကြားပေးခြင်း၊

၄။ အရွယ်ရောက်လာသောအခါ အရင်းအနှီး ထုတ်ပေး၍ ရောင်းဝယ်စေခြင်း၊

၅။ သင့်တော်သော အမျိုးသမီး/အမျိုးသားနှင့် ကောင်းစွာ လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးခြင်း။

မကောင်းမှုကို အလေ့အကျင့်အရ ရှောင်ကြဉ်နိုင်ရမည်။ မကောင်းမှုတို့ကို မကောင်းမှုဟူ၍ သိမြင် နားလည်စေရမည်။ မကောင်းမှု၏ ဖြားယောင်းမှုများကို ကြံကြံခိုင်ခိုင် ခုခံတွန်းလှန်နိုင်သော စိတ်ဓာတ်ခွန်အားကို မွေးမြူပေးရမည်။ နာမည်ကျော် ခေတ်ပေါ်အဆိုကျော် လူငယ်အတော်များများသည် အရက်သေစာ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး၊ အပျော်အပါး

တို့ကြောင့် အသက်တို့ခဲ့ကြ၏။ စည်းစိမ်၏အရသာကို လွန်ကဲ
စွဲလမ်းစွာ လက်တစ်ဆုံးနှိုက်၍ အသက်ဆုံးရှုံးကြရှာ၏။
မကောင်းမှုတို့ကို ဝေးဝေးက ရှောင်တတ်အောင် မိမိတို့
သားသမီးကို ပျိုးထောင်သင်ကြားကြရမည်။ ဘိန်းဖြူမစွဲဖို့ထက်
ဆေးလိပ် စီးကရက်မသောက်မိအောင် ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ဆုံးမရပါ
လိမ့်မည်။

ကောင်းမှုကုသိုလ်အပြုအမူများကို နေ့စဉ်ပြုလေ့
ရှိအောင် သားသမီးတို့ကို လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးကြရပါမည်။
ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ အပြုအမူတို့သည် နည်းသည် များသည်
မဟူပါ။ အနည်းအကျဉ်း၊ အသေးအမွှားမှ စတင်ပြီး
အကျင့်စရိုက် လုပ်ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စိတ်ကောင်း
စိတ်မြတ် မွေးမြူနိုင်သည်နှင့်အမျှ မေတ္တာဓာတ် ကြီးမားမည်။
မေတ္တာဓာတ်ကြီးမားသည်နှင့်အမျှ လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊
မစ္ဆရိယ စသော အကုသိုလ်စိတ်များ ကင်းဝေးပြီး ကောင်းမွန်
ဖြူစင်သော ကုသိုလ်အလေ့အထများဖြင့် မိမိဘဝကို မြင့်မား
အောင် မြှင့်တင်ထူထောင် နိုင်စေပါလိမ့်မည်။

မကောင်းသောအကုသိုလ် ဒုစရိုက်များနှင့်ဝေးပြီ။
ကောင်းသော သုစရိုက် ကုသိုလ်တရားများ ရင့်သန်ပြီ။

လူတော်လူကောင်းလေးဖြစ်နေပြီ။

ဘဝတာခရီးအတွက် အသက်မွေးမှုပညာတစ်ခုခု
တော့ လိုအပ်ပေသေးသည်။ အသိုက်အမြို့မှ မထွက်မီ
အတောင်အလက် စုံလင်ရပေမည်။ အသက်မွေးမှုအတတ်

ပညာတစ်ရပ်ကို ကောင်းမွန်ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်မှ
လူရာဝင်မည်။ သင်ကြားပေးရပေမည်။

ပညာသည် အရေးကြီးသည်။

ပညာဖြင့် အသက်မွေးရမှ လွယ်ကူချောမွေ့သည်။

ပညာကင်းလျှင် ဆင်းရဲတွင်း နက်လှသည်။

ပညာအမွေ ပေးရပေမည်။

ပညာပြည့်ဝရုံဖြင့် ပြီးပြီလော။ မပြီးသေး။

လောကနိယာမအရ ဥစ္စာဓနငွေကြေးအရင်းအနှီး
ကလည်း လိုအပ်ပါသေးသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရန်ဖြစ်စေ၊
စက်ရုံအလုပ်ရုံ ထူထောင်ရန်ဖြစ်စေ၊ ငွေကြေးထူထောင်ပြီး
လုပ်ခြင်းက လက်ဖဝါး ခြေဖဝါးသုညဖြင့် စတင်ရခြင်းထက်
ပိုမိုနေရာကျပေမည်။

ပညာလည်းပြည့်စုံခဲ့ပြီ။ ငွေကြေးဥစ္စာလည်း ပြည့်စုံ
ခဲ့ပြီ။ မိဘတို့၏ ဝတ်သည် ကုန်ပြီလော။ ရှိပေသေးသည်။
ကြင်သူစုံဖက် တောင်းရမ်းလက်ထပ် ပေးရချေဦးမည်။
လူ့လောက အလယ်တွင် တစ်ဦးတည်းနှင့် မပြီးမပြည့်စုံ။
မျိုးဆက်သစ်များ ထွန်းကားလာအောင် သားထောက်မြေးခံ
မွေးဖွားစေရဦးမည်။ ကောင်းမှုကုသိုလ် အတူပြုကြမည့်
ဇနီးမောင်နှံအဖြစ် ရွေးချယ်စုံဖက်ပေးရမည်။

ဤ(၅)ချက်သည် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ ယဉ်ကျေးမှု
အရ အစဉ်အလာ လက်ခံကျင့်သုံးလာခဲ့ကြစေသော နိတိဖြစ်
၏။ မိဘတို့၏ ဝတ္တရားငါးပါးကို လိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့ကြ၏။

ကျင့်သုံးနေကြ၏။ နောင်လည်း အရှည်သဖြင့် ကျင့်သုံးနေကြ
ဦးမည်သာ ဖြစ်၏။

အမိအဖတို့၏ ရင်သွေးဖြစ်သည်နှင့်အညီ အသွေး
အသားထဲမှာပါသော ဝိဇယဘောတို့ကား ကျန်းမာရေး၊
ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး၊ အမူစရိုက်၊ အားသာချက်၊ အားနည်း
ချက်တို့သည် ပါဝင်သွားခဲ့ပြီ။ အမျိုးကို ချစ်သောစိတ်၊
တိုင်းပြည်ကို မြတ်နိုးသောစိတ်၊ နိုင်ငံတော်ကို မြင့်မားမြင့်တင်
လိုသောစိတ် စသည့် ဝိဇယတ္တိတို့သည် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေ
အနေက အားဖြည့်သမျှ အင်အားကောင်းလာကြပေမည်။

အမိအဘတို့က ဘာအမွေပေးမလဲဟု မေးလာလျှင်
အကောင်းဆုံးအရာတွေ ပေးဝေသင့်သည်ဟု တိုတိုတုတ်တုတ်
ဆိုရပေလိမ့်မည်။ ပညာ၊ သီလ၊ မေတ္တာ အစရှိသော အဖိုး
မဖြတ်နိုင်သော အရာမျိုးတွေကို နားဝင်အောင် သွန်သင်
ရမည်။ နားလည်အောင် သင်ပြကြမည်။ ယင်းအချက်သည်
ဝေငှပေးခြင်းပဲဖြစ်သည်။ ယူတတ်ပါက ရစေလိမ့်မည်။
လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ မနာလိုမှုစသော အကုသိုလ်
စိတ်ဓာတ်မျိုးတွေကို အမွေမပေးသင့်ပေ။

မိမိက ဒေါသစိတ် များသည်ဆိုပါစို့။

ပေါက်လိုက် ခွဲလိုက်။

ငေါက်လိုက် ဆဲလိုက်။

မြင်နေရသော ဒေါသအပြုအမူ။

ကြားနေရသော ဒေါသအပြောအဆို။

တွေ့နေရသော ဒေါသအငွေ့အသက်တို့သည် သားငယ် သမီးငယ်တို့၏ နုနယ်သော နှလုံးသားထဲသို့ ကူးစက်စီးဝင်စေပါသည်။ မိမိက မပေးလိုသော်လည်း သူတို့ ရသွားကြလေပြီ။ ထို့ကြောင့် သားသမီးကလေးငယ်များ၏ ရှေ့မှောက်တွင် လင်မယားချင်း ရန်ဖြစ်စကားများကြရန် မဆိုထားဘိ ပြင်းထန်ခက်မာသော မျက်နှာထားမျိုးပင် မရှိ သင့်ပေ။ ပြုံးချိုရွှင်ပျ ချစ်ခင်ကြင်နာမှုကို ပြသကြရမည်။

သားသမီးတို့သည် လူငယ်များ ဖြစ်ပေသည်။

လူငယ်များသည် အနာဂတ်ကို ပိုင်စိုးကြသည်။

အနာဂတ် လှပသာယာအောင် လူငယ်ဖြစ်ကြ သော သားတို့ သမီးတို့ကို အကောင်းဆုံး၊ အမွန်ဆုံးတွေ ကြိုက်နှစ်သက်ရာ ရွေးချယ်ယူကြဟု အမွေပေးဝေသင့် သည်။ မေတ္တာဖြင့် ထုံမွန်းသော အမိအဘတို့ ရင်ခွင်ထဲမှ သူတို့ ကြိုက်ရာ ပန်းအင်္ဂုလီတို့ကို နှစ်သက်သလို ခူးပါ။ မွေးပါစေ၊ ပန်ပါစေ။

အလင်းတန်းဂျာနယ်

အမှတ်(၃၅၀)၊ ၂၅-၄-၂၀၀၅

(၇)

မြဟူစိုရ်တရား

ယနေ့ကမ္ဘာကြီးတွင် ပဋိပက္ခမျိုးစုံ၊ ပြစ်မှုမျိုးစုံ
တွေ့မြင်နေရပါသည်။ ဤဒုစရိုက်တရားများ၏ အရင်းခံမှာ
လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတရားများ ဖြစ်ပါသည်။ ဤလောဘ၊
ဒေါသ၊ မောဟတရားများကို ပယ်သတ်ကြရမည်ဖြစ်ပြီး
ကမ္ဘာကြီး ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးအတွက် သည်းခံခြင်း၊
ကြင်နာခြင်း၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့်လွှတ်ခြင်းစသည့် စိတ်ကောင်း၊
စေတနာကောင်းများ မွေးမြူကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

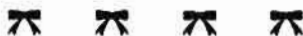
မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာတည်းဟူသော
ဗြဟ္မစိုရ်တရားလေးပါးသည် လူသားအားလုံးအတွက် ငြိမ်းချမ်း
မှုနှင့် သဟဇာတဖြစ်ရေးတို့ကို ပေးစွမ်းနိုင်သည့် အကောင်း
ဆုံးသော လမ်းညွှန်ချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ဤလမ်း ညွှန်ချက်
များသည် လူမျိုးဘာသာ မခွဲခြားဘဲ လူသားအားလုံးအတွက်
ရည်ညွှန်းပါသည်။ ဤတရားများသည် လူသားများအား

ဆင်းရဲဒုက္ခအပေါင်းမှ ကယ်တင်နိုင်သည့် လူသားအားလုံး
ပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်နိုင်မည့် အေးချမ်းသာယာသော ကမ္ဘာ
လောကကြီးကို တည်ဆောက်နိုင်စေမည် ဖြစ်ပါသည်။

အပြန်အလှန် နားလည်မှု၊ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုနှင့်
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့ကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန်
ခန္တီ၊ မေတ္တာနှင့် ကရုဏာတရားများ ထွန်းကားပြန့်ပွားလာစေ
ခြင်းဖြင့် လူသားအားလုံး၏ ငြိမ်းချမ်းပျော်ရွှင်ရေးကို ဖော်
ဆောင်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအခါသမယတွင် စာဖတ်သူ အားလုံးအား
လေးစားစွာ နှုတ်ခွန်းဆက်သပြီး ဘဝအသီးသီး အောင်မြင်
နိုင်ပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်း တောင်းအပ်ပါသည်။
ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ။

ဒို့ကျေးရွာဌာနယ်
အတွဲ(၂)၊ အမှတ် (၃)
၁-၂-၂၀၀၅

(၈)

အမုန်းနှင့် မေတ္တာ

အနောက်အင်အားကြီးနိုင်ငံအချို့၏ လွဲချော်သော ဆန်းစစ်လေ့လာမှု၊ ဉာဏ်ရည်မပြည့်ဝသော ချဉ်းကပ် ထုပ်ဆောင်မှုနှင့် မှားယွင်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကြောင့် အတ္တတစ်ဝန်း၌ သွေးထွက်သံယိုမှု၊ အတိဒုက္ခရောက်မှုနှင့် ဝရမ်းပတာဖြစ်မှုများ ပေါ်ပေါက်နေကြလေသည်။

အင်အားအနည်းငယ်မျှနှင့် ရေရှည်လျှို့ဝှက် ဆိုသိပ်စွာ ကြံစည်လျက် အသက်စွန့် အသေခံကာ မုန်းတီး နတ်စက်စွာ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် လူများ မျှော်လင့်ဘဲ အစုလိုက် အဝေးလိုက် ရုတ်တရက် သေဆုံး ခြေရသဖြင့် ထိတ်လန့်တကြား၊ ကျိုးလန့်စာစား ထိုနိုင်ငံခြား များ၌ ပြည်သူများ ခံစားရလျက်ရှိသည်။ ကြောက်ရွံ့ချောက် ချားစရာကောင်းသော ပေါက်ကွဲမှုများကြောင့် နေ့နေ့ညည

စိတ်မအေးရဘဲ စစ်အတွင်းကာလတစ်ခုကဲ့သို့ ထိတ်ထိတ်
 ပျာပျာ နေထိုင်ကြရကြောင်း တွေ့ရှိကြရပေသည်။ “ အကြမ်း
 ဖက်မှု တိုက်ဖျက်ရေး ” အတွက် ဆင်နွှဲခြင်းဟု အပေါ်ယံ
 အကြောင်းပြကာ အခြားနိုင်ငံများအပေါ် အနိုင်ကျင့် ဗိုလ်
 ကျပြီး မတရား ကျူးကျော်စစ် ဆင်နွှဲခြင်းမျိုးကိုလည်း ပြုလုပ်
 ခဲ့ကြသည်။ မဟာအင်အားကြီးနိုင်ငံ၏ လုံခြုံရေးကိုပင်
 ခြိမ်းခြောက်နိုင်စွမ်းရှိသော အဖျက်စွမ်းအား ကြီးမားသည့်
 လက်နက်များ သိုဝှက်ထားသည်ဟု (မရှိမှန်းသိလျက်) ပြည်သူ
 လူထုကိုပါ လိမ်ညာလှည့်ဖျား စည်းရုံးကာ ကျူးကျော်စစ်ကို
 မတရားသဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ စစ်ပြုခံရသော နိုင်ငံမှ
 ပြည်သူများ၏ စစ်ဘေးစစ်ဒဏ် အနိဋ္ဌာရုံများကို ကမ္ဘာ
 သတင်းများတွင် နေ့စဉ်မြင်တွေ့နေရပေသည်။ ပြည်တွင်း
 စည်းလုံးညီညွတ်မှု အားနည်းသော နိုင်ငံငယ်များအတွက်
 အန္တရာယ်ကို ဖိတ်ခေါ်သကဲ့သို့ ရှိခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံတွင်ကား နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏
 အမျိုးသားထု တစ်ရပ်လုံး ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်၊ မျိုးချစ်
 ပြည်ချစ်စိတ်ဓာတ် ခိုင်မာစွာဖြင့် စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
 အခြေခံကို ချမှတ်တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သဖြင့် ရှေးဇောကာလ
 တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ မရရှိခဲ့ဖူးသော အေးချမ်းလုံခြုံမှုကို ရရှိခဲ့
 ကြပေသည်။ သူပုန်သူကန်၊ သူခိုး၊ ဓားပြစသော ဆူပူသော
 ကျန်းမူ ဟူသမျှကို အနည်းပါးဆုံးဖြစ်အောင် ရှင်းလင်းဆောင်
 ရွက်နိုင်ခဲ့လေသည်။ တရားဥပဒေ မိုးမိုးရေးနှင့် ရပ်ရွာအေး

ချမ်းသာယာရေးကို နိုင်ငံအဝန်း အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင်
ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပေသည်။

အမုန်းသည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သည်။

ဖျက်ဆီးဖို့ခွဲသည်။ ဒုက္ခကိုပေးသည်။

မေတ္တာသည် ချစ်ခင်ကြင်နာသည်။ စည်းလုံးခိုင်မာ
စေသည်။ တိုးတက်စေသည်။ သုခကို ပေးသည်။

စစ်သည် အရာရာကို ပျက်စီးစေသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးသည် ပြည်သူတို့၏ဘဝကို စိုပြည်
သာယာစေပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဆောင်ကြဉ်းသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် စစ်၏ ဆိုးကျိုး၊ အမုန်း၏ အပြစ်
တို့ကို သင်ခန်းစာယူလျက် ငြိမ်းချမ်းရေး၏ ကောင်းကျိုးနှင့်
မေတ္တာ၏ စွမ်းအားတန်ခိုးတို့ကို အသုံးပြုလျက် ပိုမိုမြင့်မား
ပြည့်စုံသော ဘဝအခြေအနေဆီသို့ ထူထောင်နိုင်ကြလိမ့်မည်
ဟု ယုံကြည်ကြပါသည်။

ဒို့ကျေးရွာဂျာနယ်

အတွဲ(၂)၊ အမှတ် (၂)

၁၅-၁-၂၀၀၅

(၉)

ကမ္ဘာရွာ

သတင်းဖြန့်ချိရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ
 တို့သည် အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးကျယ်ပြန့်လာခြင်း
 ကြောင့် သိနိုင်မြင်နိုင်သော အသိပညာ၊ ဗဟုသုတတို့သည်
 ပေါက်ကွဲနေသည့်ပမာ ဖြစ်ပေါ်နေတော့သည်။ ကမ္ဘာ
 အနောက်ဖျားမှာ ဘာဖြစ်နေသည်ကို နာရီမိနစ်မဆိုင်း
 ကမ္ဘာအရှေ့ဖျားမှ ကြားနိုင်၊ မြင်နိုင်နေသောခေတ်သို့ ရောက်
 လေပြီ။ ဥရောပမှာ ကျင်းပနေသည့် ဘောလုံးပွဲကို မိမိတို့
 ရွာထဲက စလောင်းရုံသော ဗီဒီယိုရုံမှာ ထိုင်ကြည့်ပြီး
 အော်ဟစ် အားပေးနိုင်ကြပြီ။ ဘယ်အသင်းနိုင်သည်ဆိုသည်
 ကို ရေဒီယို၊ တီဗီသတင်းကြေငြာသည်အထိ စောင့်မျှော်နေ
 စရာ မလိုတော့ပေ။ ပွဲသိမ်းခရာမှုတ်သံကို ကိုယ်တိုင်ကြား
 ရပြီး ကိုယ်တိုင်ပင် အစအဆုံး ကြည့်လိုက်ရပြီးပြီ။

ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးသည် ရွာတစ်ရွာအလား ထိစပ်နီးကပ်သွားပြီဟု ဆိုကြသည်။ ရွာဦးက ကြက်တွန်သံကို ရွာလယ်ကကြားရသည်။ ရွာအနောက်ပိုင်းက ခွေးဟောင်သံကို ရွာလယ်က ကြားနိုင်သည်။ သာမူ နာမူအစုစုသည် တစ်ရွာတည်း သားချင်း ကြားသိတွေ့မြင်ရသကဲ့သို့ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဘယ် နိုင်ငံမှာ ရေကြီးသတဲ့။ ဘယ်နိုင်ငံ ဘယ်ပြည်နယ်မှာ တောမီး လောင်သတဲ့။ ဘယ်တိုင်းပြည်နှင့် ဘယ်တိုင်းပြည်က ဘယ်လို ဘယ်ဝါတဲ့ စသည်တို့မှာ လျှို့ဝှက်ဖုံးကွယ်ထား၍ မရနိုင်ပါ။ သတင်းများသည် ချဲ့ချင်ချဲ့ထားမည်။ ချဲ့ချင်ချဲ့ထားမည်။ အနည်းငယ် ဆားဖြူချင် ဖြူးလိမ့်မည်။ အတားအဆီး၊ အကန့်အသတ်မရှိ စီးဝင်ပျံ့နှံ့နေကြသည်ကား အမှန်ပင်။

သတင်းဆိုသည့်အတိုင်း မှန်တာလည်းပါ၊ မှားတာ လည်းပါ၊ ကောင်းတာလည်းပါ၊ ဆိုးတာလည်းပါ၊ အကျိုးရှိတာ ရော၊ အကျိုးမဲ့တာရော။ သဗ္ဗရနံပေါင်း ဖြစ်လေသည်။ ချင့်ချိန်ပြီး ယူတတ်ရပေမည်။

ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခရီးအကွာအဝေး ကျုံ့လာခြင်း ပထဝီဝင်ဆိုင်ရာ အတားအဆီးများကို ကျော်လွှားနိုင်ခြင်း၊ အကူးအသန်းအဆက်အဆံ လွယ်ကူမြန်ဆန်ခြင်းတို့ ရှိလာ သည်မှာ အမှန်ဖြစ်သော်လည်း နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့် လူမျိုး တစ်မျိုးတိုင်းတွင် ယဉ်ကျေးမှုကိုယ်စီ ရှိထားကြသည်။ ထို့ကြောင့် မျိုးရိုးဇာတိ၊ အကျင့်စရိုက်၊ ရာဇဝင်အယဉ်အလာ၊ စိတ်နေသဘောထား၊ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် အစရှိသော

စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအချက်များက “ အမျိုးသားရေးနယ်ပယ်၊ နယ်နိမိတ် ” အတွင်းမှာသာ ရှိနေကြသေးသည်။

မြန်မာဆိုသည်ကား တိုင်းရင်းသားပြည်ထောင်စု သားအားလုံး ပါဝင်ကြသည်။

ကိုယ့်ရေး၊ ကိုယ့်မြေအလိုက် ပေါက်ဖွားရှင်သန် ရပ်တည်လာခဲ့သော ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များအရ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု ဥပဓိရုပ်သွင် National Cultural Identity ရှိကြရသည်။ ပကတိအရှိတရားဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယနေ့အချိန်အခါ၌ တစ်ကမ္ဘာလုံး ဆက်စပ် ယှက်နွယ်ပြောင်းလဲ ရိုက်ခတ်နေမှုဖြစ်စဉ် Globalization သည် မည်သည့်နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးကိုမဆို ထိုးဖောက်သည်။ အကောင်းရော၊ အဆိုးပါ အကျိုးသက်ရောက်စေသည်။ ပြင်းထန်စွာ ရိုက်ခတ် မွေ့နှောက်နေလေသည်။ အားပြိုင်မှု တွေ ရှိကြလေသည်။

စိစစ်ဝေဖန်တတ်သော ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံသားများ အနေဖြင့် ကောင်းကျိုးရမည့်အရာများကို ရွေးချယ်ယူငင် တတ်ရမည်။ အဆိုးအပြစ်ဖြစ်စေမည့် အမှိုက်သရိုက်အညစ် အကြေးတို့ကို ဝေးစွာဖယ်ရှားနိုင်ရမည်။ အသိပညာဗဟု သုတကြွယ်ဝ၍ အမြော်အမြင်ရှိကြရလိမ့်မည်။ အမြင်တိုခြင်း၊ အမြင်ကျဉ်းမြောင်းခြင်းသည်မကောင်း။ ရန်လိုခြင်း၊ ဘဝင် မြင့်ခြင်းသည် အကျိုးမရှိ။ အားငယ်ခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း သည်လည်း အသုံးမဝင်။

နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစု စိန်ခေါ်မှုများကို မိမိတို့ မြန်မာ
တိုင်းရင်းသားအားလုံးသည် အသိပညာ၊ ဗဟုသုတ၊ အမြော်
အမြင်၊ ကြည်လင်ထက်မြက်သော ဉာဏ်ပညာတို့ဖြင့် အောင်
မြင်စွာရင်ဆိုင်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ ဘိုးဘေးဘီဘင်
တို့သည် လွတ်လပ်သော၊ အမျိုးကို စောင့်ရှောက်တတ်သော၊
ရဲဝံ့တည်ကြည်သော အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ်အမွေကို
မျိုးဆက်သစ် အဆင့်ဆင့်တိုးတက် တာဝန်ကျေစွာလက်ဆင့်ကမ်း
ခဲ့ကြပေသည်။ မိမိတို့ခေတ်တွင် တိုးတက်မြင့်မားအောင်
စွမ်းဆောင်ထမ်းရွက်နိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ဦးကျော်ရွှာဌာနယ်
အတွဲ(၁)၊ အမှတ်(၃)
၁-၁၂-၂၀၀၄

(၁၀)

အရာရာမှာ သတိရှိ

မြန်မာနိုင်ငံကို အင်္ဂလိပ်က ကျူးကျော်စစ် သုံးကြိမ် ဆင်နွှဲသိမ်းပိုက်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း (၁၁၉) နှစ်ခန့်ကြာခဲ့ပြီ။ ၁၈၂၄ခုနှစ်၊ ပထမကျူးကျော်စစ် ဆင်နွှဲခဲ့သည့် အချိန်မှစတင် ရေတွက်လျှင် နှစ်ပေါင်း (၁၈၀) ကြာရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ဤ အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာများကို ကိုယ်တွေ့ခံစား သိမိသူများ မရှိကြတော့ပေ။ သူ့ကျွန်ဘဝနေခဲ့ရသော အချိန် တွင် မိမိတို့ သယံဇာတ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ လူမှုရေးအရ ဆုံးရှုံးခဲ့ရ ပုံများကို ဂယနဏသိမိသူများလည်း ရှားပါးကုန်ကြပြီဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ရေးအတွက် သွေး၊ ခွေး ပေးဆပ်ခဲ့ရသည်များကိုလည်း သိသူမရှိသလောက် နည်းပါးသွားပြီဖြစ်သည်။ သူ့ကျွန်ဘဝ ကျရောက်ခဲ့စဉ်အခါက ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုများ ပျက်ပြားခဲ့ရသည်။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သံသယစိတ်များ ဝင်လာအောင် နယ်ချဲ့တို့က ခြေထိုးခဲ့ကြသည်။ ဤသို့သော

အကြောင်းအရာများကို ယနေ့လူငယ်များသိရှိရန် လိုအပ်သည်။ လွတ်လပ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ချင်စိတ်၊ လွတ်လပ်ရေးကြီး မပြိုကွဲစေရန် ကာကွယ်လိုစိတ် ဖြစ်လာစေရန် လှုံ့ဆော်အားပေးကြဖို့ လိုပေသည်။

ယနေ့အခါတွင် အင်အားကြီးနိုင်ငံများသည် နိုင်ငံငယ်များအပေါ် သိမ်းပိုက်ကျွန်ပြုရာတွင် လက်နက်အားကိုးဖြင့် သိမ်းပိုက်ကျွန်ပြုသည့်စနစ် မသုံးတော့ဘဲ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး သတင်းမီဒီယာများကို အသုံးပြုလာကြသည်။ ယင်းတို့ ဩဇာခံမည့်သူများ၊ ထားရာနေ၊ စေရာသွား ကြမည့်သူများကို ကြိုးကိုင်အသုံးချလျက် ရှိကြသည်။ လက်နက်နှင့် ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ရာတွင်လည်း ကမ္ဘာက လက်ခံနိုင်အောင် အကြောင်းရှာ သိမ်းပိုက်ကြသည်။ ဥပမာ- အီရတ်နိုင်ငံကို ကြည့်လျှင် တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ရပ်မိရပ်ဖတို့က လွတ်လပ်ရေး၏ တန်ဖိုး၊ လွတ်လပ်ရေးမဆုံးရှုံးရလေအောင် ကာကွယ်ရမည့်နည်းလမ်းများ၊ လူငယ်ထုအတွင်း စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့နေစေရန် ဆောင်ရွက်ကြဖို့လိုသည်။ အစီအမံများ ချမှတ်ထားကြဖို့လိုပေသည်။

ဒို့ကျေးရွာကျာနယ်

အတွဲ (၂)၊ အမှတ် (၆)

၁၅-၂၀၀၅

(၁၁)

ကျောက်ဘီလူးမှသည်

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း လေးဆယ်ကျော်ဆိုတော့ မှတ်ဉာဏ်သည် ဝေဝါးသွားပြီအမှန်ပင်။ ကျွန်တော်ပဲ အမှတ်မှားလေသည်လား။ ဆရာနတ်နွယ်ပဲ အရေးမှားမိလေသလား။ တစ်ခုခုတော့ လွဲနေချေပြီ။ ဘယ်သူမှားမှား၊ ဘယ်သူမှန်မှန်၊ ဘာမျှလည်း အရေးကြီးသည့်ကိစ္စမဟုတ်ပါ။ အသေးအဖွဲမျှသာဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိပါ၏။

ရယ်စရာဟုသာ အသိအမှတ်ပြုစေလိုပါသည်။

မိုးဂျာနယ်ထဲတွင် ဆရာနတ်နွယ်က သူရေးသားခဲ့သော ဝတ္ထုများအကြောင်း လစဉ်ဆောင်းပါး ရေးသားလာခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်က ဆရာနတ်နွယ်ကို အစွဲကြီးစွဲသော စာဖတ်ပရိသတ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် ရှမ်းပြည်နယ်မှ ရန်ကုန်၊ မင်္ဂလာဒုံသို့ ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိလာသောအခါ ပထမဦးဆုံးသွားရောက်တွေ့ဆုံ မိတ်ဆက်ပြီး ဂါရဝပြုသော

စာရေးဆရာမှာ မြောက်ဥက္ကလာပ၊ နွယ်နီ (၃) လမ်းတွင်
နေထိုင်သော ဆရာနတ်နွယ် (ဦးလှမြင့်) ဖြစ်ပါသည်။
ကျွန်တော်သည် ဆရာရေးခဲ့သော 'အပြာ'၊ 'အဝါ'၊
'တက္ကသိုလ်နှင့်ပြင်ပကမ္ဘာ'၊ 'ညဈေးတန်းအစ'၊ 'ဝင်္ကပါ'၊
'တစ်ကွေ့တော့ တွေ့ကြဦးမည်'၊ 'မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း
(၁) (၂)' စသည့် စာအုပ်များ မလွတ်တမ်း ဖတ်ရှုခဲ့ပါသည်။
ကျောက်ဘီလူးဝတ္ထုကိုလည်း ဖတ်ဖူးသည်။

ကျောက်ဘီလူးကို ပုဂံစာအုပ်တိုက်က ထုတ်ဝေခဲ့
သည်။ ပုဂံစာအုပ်တိုက်က ဤကဲ့သို့သော စုံထောက်ဝတ္ထုမျိုး
ထွက်ခဲ့သည်။ အဖူးကလည်း ပန်းချီ ဦးသောင်းဟန်၏ ယခင်
လက်ရာများနှင့် မတူအောင် မူကွဲသည်။ သုံးကျပ်တန်ခပ်ထူ
ထူပဲ။ ဆရာစာအုပ်ဆိုလျှင် အသဲစွဲမို့ ထွက်လျှင်ထွက်ချင်း၊
အငှားဆိုင်သို့ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ကျွန်တော်အဦးဆုံး
ဖတ်ဖြစ်သည်။

အလွန်အသက်ဝင်ပါသည်။ အတော်ဆွဲဆောင်
အားကောင်းလှသော စုံထောက်ဝတ္ထုဖြစ်ပါသည်။ ဝတ္ထုကို
ဖတ်ရသောအခါ ကျွန်တော်က North by North West
ရုပ်ရှင်ကို ကြည့်ခဲ့ပြီးပြီ။ ဇာတ်လိုက်ကိုဖမ်းခေါ်သွားခဲ့သော
နေရာကို သူလွတ်သွားပြီးနောက် ရဲတွေနှင့် နောက်တစ်ဦး
ခေါ်သွားပြတော့ ထိုအခန်း၏ အနေအထားများ လုံးဝဥသံ
ပြောင်းလဲနေပြီကို အံ့သြစရာတွေ့ရသည်။ ဤကဲ့သို့ တူညီသော
အကွက်အချို့ တွေ့ရသည်မှအပ မြန်မာ့ရေးမြေနှင့် လိုက်လျော

ညီထွေ မိုးယူထားသဖြင့် မူရင်းကဲ့သို့ အရသာ မပျက်ဘဲ တစ်မျိုးတစ်ဘာသာ ကောင်းမွန်လှပါသည်။

မူရင်း ဇာတ်လမ်းကလည်း ကောင်းသည်။

ဒါရိုက်တာ အဲဖရက်ဟက်ချ်ကျော့ကလည်း တော်သည်။ ထိုဇာတ်ကား၏ ကင်မရာသမားကလည်း အထူးပင် ထူးချွန်ပုံရပါသည်။ မောင့်ထရပ်ရှ် မိုးကျောက်တောင် ကမ်းပါး နံရံကြီးကို အဝေးမှရှုခင်းသာမြင်ဖူးသည်။ ဝါရှင်တန်၊ လင်ကွန်း စသည့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ထင်ရှားသော သမ္မတကြီးများ၏ မျက်နှာကို ကျောက်နံရံမှာ ပုံဖော်ထွင်းထုထားသည်။ မည်မျှကြီးမားကြောင်းမသိ။ နေ့သ်ဘိုင်နောသ်ဝက်စ် ဇာတ်ကားမှာမှ ဧရာမကြီးမားလှကြောင်း အသည်းတယားယား အနီးကပ်မြင်တွေ့ရပါသည်။ ထိုဇာတ်ကားမှာ မင်းသားဂယ်ရီ ဂယ်ရီပက်ဟု မိမိမှတ်မိခဲ့သည်။

ဆရာနတ်နွယ်က ဧပြီလထုတ် မိုးဂျာနယ်တွင် ရေးသားထားသည်မှာ ထိုရုပ်ရှင်ထဲက ဇာတ်လိုက်မင်းသားက ကယ်ရီဂရန်ဟု ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုသို့ဖတ်ရသောအခါ မိမိပဲ အမှတ်မှားလေသလားဟု ပြန်စဉ်းစားသည်။ နှစ်ပေါင်းလေး ဆယ်ကြာခဲ့ပြီဆိုတော့ မဝေခွဲတတ်တော့ပေ။ လွဲမှားမှတ်သားမိခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်လေသည်။

မူရင်းရုပ်ရှင်ကလည်း တော်တော်ကောင်း၏။

ဆရာနတ်နွယ်၏ “ကျောက်ဘီလူး” ပတ္တလည်း အလွန်ကောင်း၏။ ကျောက်ဘီလူးနှင့်ပပဝင်း ရုပ်ရှင်ကားကို

ကား အကြိမ်ဘယ်နှစ်ခါမှန်း မရေမတွက်နိုင်အောင်ပင် ထပ်ခါထပ်ခါ ကြည့်ခဲ့မိ၏။ ကောလိပ်လျင်နေဝင်း၊ ဒေဝီကျော်ဝင်း၊ ဦးကျောက်လုံး အစရှိသော ဇာတ်ရုပ်များသည် မြန်မာမူရင်းစုံထောက်ဇာတ်ကားအဖြစ် အသက်ဝင်အောင် လှုပ်ရှားနိုင်ခဲ့၏။ ပရိသတ်များအားပေးကြသဖြင့် ဝင်ငွေလည်း အတော်ကောင်းသောဇာတ်ကားအဖြစ် ကြားသိဖူးပါ၏။ ကျောက်ဘီလူးနှင့်ပပဝင်း ဇာတ်ကားထဲတွင် အင်းဝဘက်ရှိ ကျောင်းဗျက်ကြီးဆိုပြီး ညခန်းတွေ မိုးထဲလေထဲ ရိုက်ကူးထားပုံများလည်း ကောင်းသည်။ ဓာတ်တော်ချိုင့်ရေတံခွန်နှင့် ဘီအီးရေတံခွန်၊ မြိုင်ကြီး၊ ပွေးကောက်တစ်ဝိုက်ကို နယ်စပ်တစ်နေရာပမာ ရိုက်ကူးသော ပြေးခန်းလိုက်ခန်းတွေကလည်း စိတ်လှုပ်ရှားစရာ အလွန်ကောင်းလေသည်။

မြန်မာဇာတ်ကားကို အလွတ်ရလူနီးပါးကြည့်ထားမိသည်။ အမေရိကန်မူရင်း စုံထောက်ကားမှာမူ ချောက်မြို့မှန်နန်းရောင်ရုပ်ရှင်ရုံမှာ တနင်္ဂနွေနေ့ပွဲ အထူးပြသသော ကားအဖြစ် တစ်ကြိမ်သာ ကြည့်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် နှစ်သက်သောစာအုပ်ဆိုလျှင် အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ ပြန်လည်ဝယ်ယူပြီး သိမ်းဆည်းလေ့ရှိပါသည်။ ဥပမာ-နတ်နွယ် 'တစ်ကွေ့တော့ တွေ့ကြဦးမည်'၊ 'အပြာ'၊ 'မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း'၊ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး 'သူလိုလူ'၊ လေသူရဲတစ်ဦး၏ 'ပါပီလွန်'၊ 'အာရုဏ်နှင့်ဆည်းဆာ'၊ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင် 'ကမ္ဘာကုန်

ကျယ်သရွေ့ဝယ် '၊ မင်းသိခံ-' မနုစာရိ '။

လွန်ခဲ့သောအနှစ် (၄၀)ကျော်မှစ၍ မိမိအနှစ် သက်ဆုံး စာရေးဆရာများအနက် ဆရာနတ်နွယ်သည် ထိပ်ဆုံးမှ တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာ၏ ရေးဟန်ရော တွေးဟန်ပါ ကျွန်တော်အလွန်နှစ်သက် စွဲလန်းပါသည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ် (၂၀)ကျော်က ဆောင်းပါးရှင် တစ်ဦးအဖြစ် စာပေနယ်သို့ စတင်ဝင်ရောက်ရာတွင်လည်း ဆရာက မိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြပေးရုံမျှမက ပယ်သောစာမူများကိုလည်း ဘာကို ဘယ်လိုပြင်ပြီး သောင်း ပြောင်းထွေလာ မဂ္ဂဇင်းကို ပို့သင့်သည်။ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းနှင့် သင့်တော်လောက်သည် စသဖြင့် လမ်းညွှန်သွန်သင်ခဲ့သော ဆရာအရင်း ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဂယ်ရီဂယ်ရီပက်ဖြစ်စေ၊ ကယ်ရီဂရန် ဖြစ်စေ၊ အမေရိကန် ရုပ်ရှင်မင်းသားက ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် အရေးမကြီးလှပါ။ အသေးအဖွဲပါ။ ဆရာဆောင်းပါးကို ဖတ်ပြီး ရှေးဟောင်းနှောင်းနှောင်းဖြစ် ဝတ္ထုတွေကို တစ်သိတစ်တန်း ကြီး အမှတ်ရ စမြဲပြန်ရသဖြင့် အရသာရှိလှကြောင်း တင်ပြ အပ်ပါသည်။

၂၄-၃-၂၀၁၅

အမှန်။ North by North-west ရုပ်ရှင်မင်းသားမှာ ကယ်ရီဂရန် ဖြစ်ပါသည်။

(၁၂)

ဆရာ ဆရာများ၏ လမ်း

ဆရာတက္ကသိုလ် ဘုန်းနိုင်နှင့်အတူ ခရီးများ
 အကြိမ်ကြိမ် သွားခဲ့ဖူးလေသည်။ ပုဂံ၊ မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်း၊
 ဒီကဲဦး၊ မှော်ဘီအစရှိသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ရထားနှင့်လည်း
 သွားကြသည်။ ကားနှင့်လည်း သွားကြသည်။ လေယာဉ်ပျံ
 နှင့်လည်း သွားကြသည်။ သွားလေရာ ရောက်လေရာတွင်
 ဆရာကြီးတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်အား လဖက်ရည်တိုက်သူ၊ မုန့်
 ကျွေးသူ၊ ထမင်းကျွေးချင်သူ အလွန်တရာပေါများလှပါသည်။
 ဆရာကြီးက တောင်ကြီးကောလိပ်၊ မော်လမြိုင်တက္ကသိုလ်၊
 ဇန်ကုန်ပညာရေးတက္ကသိုလ်၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ် စသည်
 တို့မှာ ကထိက၊ ကျောင်းအုပ်ကြီး၊ ပါမောက္ခချုပ် စသော
 ညောင်လေးတာဝန်၊ ကျောင်းဆရာအလုပ်ကို နှစ်ပေါင်း ၄၀
 ခန့် လုပ်ဆောင်ခဲ့ဖူးသည်။ ထို့ကြောင့် တပည့်တပန်း အလွန်

များ၏။ ထို့အပြင် ပြည်သူလူထုက ချစ်ခင် လေးစားသော နိုင်ငံကျော်စာရေးဆရာလည်း ဖြစ်ပြန်သဖြင့် စာဖတ် ပရိသတ်တွေက ဆရာကြီးကို ချစ်ခင်ကြည်ညိုကြလေသည်။

ဆရာကြီးနှင့် ခရီးအတူသွားလျှင် စားစရာ သောက်စရာ မပူရပါ။ ယူဆောင်သွားစရာမလို။ ကျွေးမွေး ပြုစုချင်သူတွေက နေရာဒေသ အနှံ့အပြားတွင် အလှ အယက်ပင်။ သို့သော် ကျွန်တော်နှင့် ဆရာကြီးတို့ အတူတကွ ခရီးသွားကြရသော အချိန်ကာလ၌မူ ဆရာကြီးသည် အရက် မဆိုထားနှင့် ဘီယာကိုပင် မသောက်တော့ပေ။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုသော် အသက် ၃၀ကျော်လောက်မှာ နေ့ရောညပါ ဆက်ပြီး ဘဝတစ်သက်တာအတွက် လုံလောက်အောင် သောက်ခဲ့ပြီး ပြီမို့ ဝခဲ့ပြီတဲ့။ တစ်သက်စာလုံးအတွက် လုံလောက်ခဲ့ပြီတဲ့။

ဆရာကြီးနှင့် ခရီးအတူသွားတိုင်း ရောက်လေရာမှာ စာဖတ်ပရိသတ်များနှင့် တပည့်တပန်းများက ချစ်ခင်လှိုက်လှဲ စွာ ဝိုင်းဝိုင်းလည်အောင် ကျွေးမွေး ပြုစုကြခြင်းကို မြင်ရသည့် အခါ ဝမ်းလည်းဝမ်းသာပါ၏။ အားလည်းအားကျပါ၏။ ဆရာကြီးလို စာဖတ်ပရိသတ်၏ မေတ္တာကို ရချင်ပါဘိ။ စာရေးသူ တစ်ယောက်မှာ ပြည့်စုံအပ်သည့် စေတနာဂုဏ် သတ္တိကို အားကျအတုယူမိ၏။

ဆရာကြီး မကွယ်လွန်မီအထိ နေထိုင်သွားခဲ့ သော သံလျင်မြို့အစွန်ရှိအိမ်သို့ ကျွန်တော်အခေါက်ခေါက် ရောက်ဖူးပါသည်။ နှစ်ပေါင်း ၄၀ ကျော် စာအုပ်ပေါင်း ၄၀

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၅၁

ကျော်၊ စာပေရေးသားပြုစုခဲ့သော အငြိမ်းစားပါမောက္ခချုပ်၊
စာရေးဆရာတစ်ဦး၏ နေအိမ်ကား ပျဉ်ထောင်သွပ်မိုး
နှစ်ထပ်အိမ်လေးပါတကား။ ဘာမျှမခမ်းနား၊ မကြီးမားချေ။

စာဖတ်သူများ၏ နှလုံးသားကို ဆုပ်ကိုင် လှုပ်ရှား
အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့သော၊ မှော်ဆရာတစ်ဦးကဲ့သို့ အစွမ်း
သတ္တိကြီးမားလှသော ဆရာကြီး တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်သည်
ကျွန်တော်၏ အဘိုးဆရာလည်းဖြစ်၏။ သူ မန္တလေးတက္ကသိုလ်
ကထိက၊ ဌာနမှူးဘဝက သူ့တပည့် တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သော ဆရာ
ဦးခင်မောင်သန်းသည် နောင်အခါ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၊
ဝါရှင်တန်တက္ကသိုလ်မှ မဟာသိပ္ပံ(စိတ်ပညာ)ဘွဲ့ ရလာခဲ့ကာ မန္တလေး
တက္ကသိုလ်တွင် ကထိက ဖြစ်လာ၏။ ဆရာဦးခင်မောင်သန်း
(စိတ်ပညာ)သည် ကျွန်တော်၏ ဆရာဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်
ကျွန်တော်သည် စိတ်ပညာ ဘာသာရပ်နယ်ပယ်၌ မြန်မာ
ပြည်တွင် ဆရာတစ်ဆူဖြစ်သော ဆရာကြီး ဦးခင်မောင်တင့်
၏ မြေးတပည့်ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်တို့သည် မြန်မာပြည် စိတ်ပညာ
လောက၏ ပထမဦးဆုံးဆရာများဖြစ်သော ဒေါက်တာလှဖူး၊
ဒေါက်တာလှသွင်တို့ကို တပည့်မခံခဲ့ရသော်လည်း စိတ်ပညာ
ဘာသာရပ်ကို ကျယ်ပြန့်ထွန်းကားအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ
သော ဆရာကြီးဒေါက်တာ ကျော်စိန်၊ ဆရာကြီး ဒေါက်တာ
စိန်တူ၊ ဆရာကြီး ဦးခင်မောင်သန်း၊ ဒေါ်အေးသန်း၊
ဒေါ်ကြင်စိန်၊ ဒေါက်တာထွန်းသန်း၊ ဒေါက်တာကိုကိုကြီး၊

ဦးအုန်းဖေ၊ ဒေါ်ခင်အေးဝင်း အစရှိသော ဆရာကြီး ဆရာမကြီး တို့ထံမှာ ပညာဆည်းပူးခဲ့ဖူးသည်။ ထိုအခွင့်အရေးကို ရခဲ့ခြင်းအတွက် တွေးမိတိုင်း ကြည်နူးရသည်။

ကျွန်တော် ၁၉၆၆ ခုနှစ် တက္ကသိုလ်တက်သော အခါ မိမိနှစ်သက်ရာ တက္ကသိုလ်နှင့် ဘာသာရပ်ကို ရွေးချယ်လျှောက်ထားခွင့် ရှိလေသည်။ မန္တလေးတက္ကသိုလ်၊ စိတ်ပညာဘာသာရပ်ကို မိမိစိတ်ကြိုက် ရွေးချယ်လျှောက်ထားခဲ့ပေသည်။ ရလည်းရခဲ့သည်။ တက်ခွင့်ရခဲ့သဖြင့် ငါလိုလူ ဇဗ္ဗ၊ မရှိဟု ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးခဲ့၏။ ကျွန်တော်သည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်အထိ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်ရေးသော 'မုန်းရစ်လေဦး'၊ 'သူငယ်ချင်းလို့ပဲ ဆက်၍ခေါ်မည်ခိုင်'၊ 'တန်ခူးလေနှင့်လျောတော့သည်'၊ 'ပိတောက်နှင့် ကြိုပါမည်မာရီယာ'၊ 'လွမ်းတေးမဆုံးစေနှင့် စောသခင်'၊ 'စိမ်းနေဦးမည့်ကျွန်တော့မြေ'၊ 'မိုးညအိပ်မက်မြူ'၊ 'ဤမြေမှသည်'၊ 'ကမ္ဘာကုန်ကျယ်သရွေ့ဝယ်'၊ 'နွေကန္တာဦး'၊ 'သူ့ကျွန်မခံပြီ' အစရှိသော ဝတ္ထုများကို အရူးအမူး စွဲလန်းစွာ ဖတ်ခဲ့သည်။ စိတ်ပညာကို စိတ်ပါဝင်စားသည်။ မိုးညအိပ်မက်မြူကို ဖတ်ပြီး စိတ်ရောဂါအကြောင်းတွေကို သိချင်နေသည်။ မောင်ညိုမှိုင်းခေါ် ကိုသစ္စာကိုကြည့်ပြီး စိတ်ဝေဒနာရှင်များကို စာနာသနားမိသည်။

စာရေးဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်ကာ အထက်တန်းကျောင်းသား စာရူးပေရူးလေး ကျွန်တော့်ကို ကလောင်နှင့်

နှိုးဆွကာ မန္တလေးတက္ကသိုလ်မှာ စိတ်ပညာ သွားသင်လေဟု
တွန်းပို့လိုက်ခြင်းပဲဖြစ်၏။ ၁၉၇၀ပြည့်နှစ်မှာ ဘွဲ့ရလာခဲ့သည်။
ဘာအလုပ် လုပ်မည်နည်း။ ရဲ၊ သမ၊ လက်ထောက်မြို့ပိုင်၊
ရေနံဝန်ထမ်း၊ ကျောင်းဆရာ၊ တက္ကသိုလ်မှာ နည်းပြဆရာ။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်ခွင် အမျိုးမျိုး
အနက် ဗိုလ်သင်တန်းတက်ပြီး စစ်ဗိုလ်လုပ်ရန် ကျွန်တော်
ရွေးချယ်လိုက်ခဲ့၏။ တပ်မတော်အရာရှိ တာဝန်ကို စိတ်ပါ
လက်ပါ ထမ်းဆောင်ချင်အောင် စာရေးဆရာ မဟာဆွေ၊
တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်၊ ရန်ကုန်ဘဆွေ၊ ခင်နှင်းယု၊ ခင်ဆွေဦး
အစရှိသည်တို့က မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ထက်သန်ပြင်းပြနေဖို့
နှိုးဆွခဲ့ကြပြီးပြီ။ ပြည်ပအန္တရာယ်၊ ပြည်တွင်း သောင်းကျန်း
ဆူပူမှု ရန်စွယ်တို့ကို ကာကွယ်ချေမှုန်းရန် တပ်မတော်က
အသက်သွေးများစွာ ပေးဆပ် ထမ်းဆောင်နေသည်။ မိမိတို့
အသက် ၂၂-၂၃ အရွယ်မှာ စွန့်စွန့်စားစား ရဲရဲဝံ့ လုပ်ရမည့်
တာဝန်မျိုးကို မရှောင်ဖယ်သင့်ဟု ခံယူသည်။ စစ်ထဲဝင်ပြီး
စစ်သားဖြစ်သွားပါတော့သည်။ ကျရောက်လာသည့်တာဝန်
ကို “ ဦးလည်မသုန် ” ထမ်းရမည်မဟုတ်လား။

စစ်မှုထမ်းရင်းပင် သွားလေရာရာ၌ ကျောပိုး
အိတ်ထဲတွင် စာအုပ်သုံးလေးအုပ် သယ်ဆောင်သွားပြီး
စာဖတ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းဒေသ လားရှိုး၊ နန္ဒတူ၊
ဘော်တွင်းနယ်မြေများတွင် ရပ်ကွက်စာကြည့်တိုက်၊ အလုပ်
သမားစာကြည့်တိုက်တွေ ရှိကြလေသည်။ ထိုစာကြည့်တိုက်ရှိ

စာအုပ်များကို ငှားရမ်းဖတ်ရှုခွင့်ရခဲ့သဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ စစ်သက် နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်နီးပါးတွင် စာအုပ်ပေါင်းများစွာ စိတ်ဝင်တစား မိမိ ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့ပါသည်။ ရသ၊ သုတ၊ စာအုပ် စာပေဟူ သမျှကို ဆည်းပူးမှတ်သားရန် ဝါသနာပါခဲ့သည်။ စာအုပ် ပေါင်း ထောင်နှင့်ချီပြီး လေ့လာဆည်းပူးခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် မိမိရေးသော ဆောင်းပါးများအချို့သည် မဂ္ဂဇင်း သုံးအုပ်တွင် စတင်တပြိုင်တည်း ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ လစဉ် ဆောင်းပါးပေါင်း ၁၀ ပုဒ်၊ ၁၂ ပုဒ် ပို့လေ့ရှိသည်။ လစဉ် မဂ္ဂဇင်းအမျိုးမျိုးတွင် ၄ပုဒ်၊ ၅ပုဒ် ပါလေ့ရှိသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၁၂ နှစ်ကြာအောင် ကလောင်သွေးလာခဲ့ရာ ၁၉၉၆ခုနှစ် တွင် ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်စာအုပ် တစ်အုပ်ကို စတင်ထုတ် ဝေနိုင်ခဲ့၏။ “ ချစ်လို့ပြောတာမှတ်ပါ ” စာရေးဆရာ ဖြစ်လာပြီဟု မဆိုနိုင်သေးသော်လည်း စာဖတ်ပရိသတ် လက်ခံအားပေးသော ကလောင်တစ်ချောင်းအဖြစ် ရှင်သန် ခွင့်ရပါသည်။ စာပေနယ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ခြင်းသည် ဆရာကြီး ဦးခင်မောင်တင့်နှင့် ဆရာဦးခင်မောင်သန်းဟူသော စိတ်ပညာ ဆိုင်ရာ လက်ဦးဆရာများ၏ ကျေးဇူးတရားပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဆရာတို့ကို ကျေးဇူးအထူး သတိရပါသည်။ ဆရာကြီးများ သည် တိုက်ကြီးတာကြီးနှင့် မနေခဲ့ကြပါ။ ကားကြီး ကားကောင်း တွေလည်း မစီးခဲ့ကြပါ။ (ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်ကား ၁၉၆၀-၇၀ ကာလအတွင်း ထိုခေတ်ကာလ အကောင်းစား

ဆလွန်းကားကြီးကို စီးခဲ့ပိုင်ခဲ့ဖူးပါ၏။ သို့သော် တာရှည်လှသည်မဟုတ်ချေ။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာရွှေငွေ၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်းတွေကို မက်မော တွယ်တာလှသည်မဟုတ်သဖြင့် ဆရာကြီးများသည် သာမန်အဆင့်အတန်းမျှသာ နေထိုင်ကြပါသည်။

မိမိသည် ဆရာကြီးများ၏ သာမန်အဆင့်အတန်း လူနေမှုဘဝ၌ နေပျော်ကြသော ရောင့်ရဲမှုနှင့် ပြည်သူတို့၏ အခြေအနေနှင့် တစ်သားတည်းရှိခြင်းကို အလွန်ပင် လေးစားချီးကျူးမိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ချမ်းချမ်းသာသာ၊ ကြွယ်ကြွယ်ဝဝ နေရ စားရရေးကို မိမိသည်လည်း မတောင့်တချေ။ စည်းစိမ်လောဘ မရှိခဲ့ပေ။

မကွယ်လွန်မီကာလနှင့် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်မှ အငြိမ်းစားယူပြီးချိန်ကာလ (အသက် ၆၁ မှ ၇၂) အချိန်အတောအတွင်းတွင် ဆရာကျော်အောင် (မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ)နှင့် ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်တို့၏ နေမှုထိုင်မှုကို မိမိမျက်မြင်ပင် အနီးကပ်တွေ့ဖြစ်ပါသည်။ ဆင်းရဲလှသည် မဟုတ်သော်လည်း မချမ်းသာကြချေ။ မြန်မာပြည်၏ စာပေထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်းတွင် စာရေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးရသူတို့၏ ဝင်ငွေ အခြေအနေကား အားကျမက်မောစရာမရှိချေ။ ငွေရှာရန်အတွက် စာရေးစားမည်ဟု မည်သူမှ မရပ်တည်နိုင်ပေ။ စာရေးခြင်းသက်သက်ဖြင့် စားဝတ်နေရေး မဖူလုံကြရှာပေ။ ဘာကြောင့်များ အတုယူချင်ရပါသနည်း။

ဘဝတစ်ခု၏ အနှစ်သာရမှာ လောကကို ကောင်းကျိုး ဆောင်ကြဉ်းပေးမှု၊ လူ့လောကကို အကျိုးပြု ပေးခြင်း၊ မသေမီတွင် ဘာတွေကို ဘယ်လောက်ပေးထား ရစ်နိုင်သနည်းဟူသော အချက်ဖြစ်ပါသည်။ မွေးလာသည်မှ သေလွန် မသွားမီ သူ ဘာတွေ ခံစားသွားသနည်းဟူသော အချက်သည် လူတစ်ဦး၏ တန်ဖိုးမဟုတ်ပါ။ သူ ဘာတွေ ယူဆောင် သို့မဟုတ် ပိုင်ဆိုင်သနည်းဟူသော အချက်လည်း မဟုတ်ပါ။

နောင်လာနောက်သား အပါအဝင် လောက လူသားတို့အတွက် မည်သည့် ကောင်းကျိုးကောင်းမှုတွေများ ထိုသူ ပြုလုပ်ပေးသွားပါသနည်းဆိုသည့် အချက်သည် လူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အကဲဖြတ် အလေးထားတတ်သည့် လူ့တန်ဖိုးပင် မဟုတ်ပါလား။ တန်ဖိုးရှိသော လူတစ်ဦး ဖြစ်စေရေးကား မိမိလူမျိုး၊ နိုင်ငံအပါအဝင် လူသားတို့ကို စာပေဖြင့် ကျေးဇူးပြုကာ စေတနာထက်သန်စွာ အလုပ် အကျွေးပြုမည်ဟု (ဆရာ ဆရာများ၏ လမ်းကြောင်းအတိုင်း) ရည်ရွယ်ပါသည်။

မိမိ၏ ဘဝခရီးသည် ဤလမ်းကြောင်းအတိုင်း ချီတက်ခဲ့ပါသည်။

သုံးကြိမ်၊ လေးကြိမ်အပါအဝင် (၁၃)ကြိမ်အထိ အခါခါထပ်မံ ရိုက်နှိပ်ရသော စာအုပ်ပေါင်း ၅၀ ရေးသား နိုင်ခဲ့ခြင်းကို ကျေနပ်နှစ်သက်ကာ မိန်းမောတွေဝေမနေပါ။

ယခုထက် အရေအတွက်သာမက အရည်အသွေးပါ ထက်မြက်
မြင့်မားသော စာအုပ်စာပေများစွာကို ဆက်လက်ရေးသား
ပြုစုပြီး စာဖတ်သူတို့အား ကောင်းကျိုး ပြုလိုပါသေးသည်။
ရှေ့က ဆရာ ဆရာတို့၏ လမ်းကြောင်းမျိုးကို ကျွန်တော်
သည် ငယ်စဉ်ကအတိုင်း လေးစားအားကျ မြှပါပဲ။

၂၉-၃-၂၀၀၅

(၁၃)

မှားတဲ့အခါလဲ . . .

လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်ကျော်ကာလ၌ ကျွန်တော်သည် ကလောမြို့တွင် နေထိုင်ခဲ့ရပါသည်။ အလုပ်တာဝန်အားလပ်သော နေ့ရက်အချို့တွင် ကျွန်တော်သည် ကလောမြို့မှာ သူနာပြုဆရာမချုပ် လုပ်နေသော ဒေါ်မြင့်မြင့်စိန် (စာရေးဆရာမ သင်းမြစန္ဒီ) ၏ နေအိမ်သို့ သွားရောက်ပြီး ဆရာဒဂုန်တာရာနှင့် စကားစမြည်ပြောဆိုပါသည်။ သက်ကြီးစကား သက်ငယ်ကြားဆိုသကဲ့သို့ ကျွန်တော်တို့ မသိလိုက်မီ လိုက်သော လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုကာလဆီက အချစ်အလက်များ၊ သမိုင်းအဖြစ်အပျက်များကို ဖတ်ကြောင်း လှန်လေ့ရှိပါသည်။ ဗဟုသုတရပါသည်။

ဆရာဒဂုန်တာရာသည် အသက် ခုနစ်ဆယ်ကျော်
 နေပြီ။ မျက်စေ့လည်း စာဖတ်လို့မရလောက်အောင် အားနည်း
 ချွတ်ယွင်းနေပြီဖြစ်သော်လည်း အခြားလူများ၏ အကူအညီ
 နှင့် ထွက်သမျှသော မဂ္ဂဇင်းများကိုကား မလွတ်တမ်းလောက်
 နီးနီး ဖတ်ရှုနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ဘယ်သူရေးသော ဘယ်ဝတ္ထု
 ကို ဖတ်ပြစမ်းပါ။ ဘယ်သူရေးသည့် ဘယ်ဆောင်းပါးကို
 ဖတ်စမ်းပါဟု သူ့ဆီလာလည်သော လူငယ်စာပေသမား
 လေးတွေကို ခိုင်းတတ်သည်။ စတန်း ကျောင်းသူ မြေးမလေး
 ကို ဖတ်ပြခိုင်းတတ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ သူသည် ခေတ်နောက်
 ကို အဝေးကြီးပြတ်ကျန်ရစ်ခဲ့သူ မဟုတ်ပေ။ ဓာတ်ခဲရေဒီယို
 လေးကိုဖွင့်ပြီး လေလှိုင်းကလာသမျှ ကမ္ဘာ့သတင်းတွေကို
 လည်း ဖမ်းယူနားထောင်နေတတ်သည်။ မျက်စိမမြင်ရသော်
 လည်း ကမ္ဘာ့မျက်မှောက်ရေးရာကို နားဖြင့်နေ့စဉ်ထိတွေ့
 နေနိုင်သူဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် အယူအဆရေးရာ၊ ဝါဒရေးရာ၊
 ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ၊ ဘာသာရေးနှင့် နိုင်ငံရေးစသော ဘာသာရပ်
 များကို မမေးပါ။ မဆွေးနွေးပါ။ ဆရာဒဂုန်တာရာဆီသွားလေ
 တိုင်း ကျွန်တော်မေးမြန်းဆည်းပူးသည့် ဘာသာရပ်ကား
 စာပေ၊ ဂီတ၊ ရသ၊ အနုပညာ အလှပေဒ အကြောင်းအရာမျိုး
 သာဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ကဗျာအကြောင်းပင်လျှင်
 ဆရာနှင့်စကားမစပ်မိခဲ့ဖူးပါ။

“ ခင်ဗျားရေးတဲ့ ပေးစာဆောင်းပါးတွေလည်း ကျွန်တော်ဖတ်ဖြစ်ပါတယ်ဗျာ ”

“ ဟုတ်လား၊ ဆရာကြီး၊ ဘယ်လိုသဘောရသလဲ။ ”

“ ကျွန်တော့်အပေါ် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောစရာရှိရင်ပြောပါလို့ တောင်းဆိုလာခဲ့ရင်တော့ ပြောစရာရှိတယ် ကိုချစ်နိုင်ရဲ့ ”

“ ပြောပါဆရာကြီး ”

“ ချစ်လို့ပြောတာမှတ်ပါလို့ ရေးလာခဲ့တဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ ပေးစာဟန် စာလေးတွေရှိတယ်မဟုတ်လား ”

“ ရှိပါတယ် ခင်ဗျ ”

“ ချစ်သမီးမေလေးလို့ ခေါ်ထားတယ်နော် ”

“ ဟုတ်ပါတယ် ဆရာကြီး ”

“ ပြီးတော့ ခင်ဗျားက ဦးဦး၊ ချစ်စွာသော ဦးဦးဆိုပြီး သုံးနှုန်းထားသေးတယ် ”

“ မှန်ပါတယ် ဆရာကြီး ”

“ စိတ်တော့မရှိနဲ့၊ သမီးလို့ ခေါ်ရင် ခေါ်သူဟာ အဖေ သို့မဟုတ် အဘဆိုတာမျိုး ဖြစ်ရမယ်။ ဦးဦးလို့ မိမိ ကိုယ်ကို သုံးနှုန်းရင် တူမ၊ တူမလေးလို့ ခေါ်ရမယ်။ သမီးနဲ့ ဦးဦးလို့ ပြင်ပမှာ လူတကာပြောဆိုနေကြတာပါပဲလို့ ခင်ဗျား တို့ ဆိုချင်ဆိုနိုင်ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် အရပ်ထဲဈေးကွက် သာမန်လူက ပြောဆိုချင် မြောနိုင်တယ်။ ကိုချစ်နိုင်က စာရေးနေတာလေ စာပေဆိုတာ ခိုင်မာတော့ မှန်ကန်စွာ လိုလိမ့်မယ်။ စာရေးတဲ့သူဟာ အထောက်အထား အကိုး

အကားအပြဲခံရလို့ သာကေပြပြီး ရှေ့ဆောင်ရတဲ့ သဘာဝ
ရှိနေတယ်။ လွဲတာမှားတာဆိုရင် အလွယ်တကူ မရေး
သင့်ဘူး ”

ကျွန်တော် အံ့အားသင့်ပြီး မင်သက်မိသွားပါသည်။
ဘာမှဆက်မပြောနိုင်ပါ။ ငြိမ်သက်စွာ တွေးနေမိပါသည်။
ဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာ ပြောသမျှကား အမှန်တွေချည်းပါပဲ။
သမီးလို့ခေါ်သူသည် ဖေဖေဖြစ်ရမည်။

ဦးဦးဟုဆိုသူသည် တူမဟုခေါ်ရမည်။

ဒါမှသာ အခံနှင့်အအုပ် အတွဲအစပ် မှန်ကန်
တိကျပါလိမ့်မည်။ မိမိရေးခဲ့ပုံကား လွဲချော်ခဲ့လေပြီ။ ဆရာက
ထင်ရှားမြင်သာအောင် ထောက်ပြပြီး ပြုပြင် ဝေဖန်လိုက်
ပါပြီ။

ဆရာကြီး မှန်သည်။ ကျွန်တော် မှားသည်။

သို့သော် ကျွန်တော်သည် ထိုဆောင်းပါးများကို
စုစည်းပြီး နောင် (၂)နှစ်ခန့်အကြာမှာ ပေါင်းချုပ်ထုတ်
ဝေသောအခါမှာလည်း အမှန်မပြင်လိုက်ပါ။ ဆက်၍
ဆက်ကာ အမှားသံသရာရှည်လေသည်။

မြန်မာ စကားသည် အလွန်တရာတိကျလှပါသည်။
သို့တစေ ယခုခေတ်မှာ အမှားညီပြီး ဤကိုကွဲဖတ်နေကြခြင်း
မျိုးတွေ များစွာရှိလေသည်။ ဥပမာ - အနည်းငယ်ဖော်ပြပါ
ရစေ-

မောင် - နှမ

ညီ - အစ်ကို

ညီ - အစ်မ (ညီမ၊ အစ်မ)

သားမက်၊ ချွေးမ၊ ယောက်ဖ၊ ယောင်းမ၊ ဦးကြီး၊
ဦးလေး၊ ဒေါ်ကြီး၊ ဒေါ်လေး၊ (အရီးကြီး၊ အရီးလေး၊ ဘကြီး၊
ဘဌေး၊ ဘထွေးလေး)

မောင်ဖြစ်သူက နှမလေးကို နှမလေးဟု မခေါ်
တော့ဘဲ ညီမလေးဟု ခေါ်ဝေါ်နေခြင်းမျိုး။

မောင်ကြီးဟု ခေါ်ရမည့်အစား နှမဖြစ်သူများက
အစ်ကိုကြီးဟုသာ လွယ်လွယ် (မှားစွာလွဲချော်)ခေါ်နေကြ
ပါပြီ။ အချို့မြို့တွင် ကိုကိုဟုခေါ်တတ်ပါသည်။

အင်္ဂလိပ်လိုမှာတော့ Brother သည်အစ်ကို၊ ညီ၊
မောင်ကြီး၊ မောင်လေး၊ အကုန်လုံးကို ခြုံငုံသည်။ Sister
သည်လည်း အစ်မ၊ ညီမ၊ နှမ၊ အစ်မကြီး၊ မမ၊ ဘာမဆိုသုံး၍
ရသည်။ မိမိဘာသာစကားကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်က လေးစား
ရိုသေရမည်။ မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားအပ်သည်။ မမှားအောင်
သုံးနှုန်းအပ်သည်။

ကျွန်တော် လွဲချော်ခဲ့ခြင်း၊ မှားယွင်းခဲ့ခြင်းနှင့် မသိ
ခင်က သတိမထားမိသဖြင့် ရေးမိသည်။ ဆရာကြီး ဒဂုန်
တာရာက နှစ်ကိုယ်ချင်း ဝေဖန်ထောက်ပြ ပြုပြင်ပေးခဲ့ဖူး
သည်။ ကျွန်တော်သည် ပေတိပေကပ်ဖြင့် ထိုအမှားအတိုင်း
ဆက်လက်ပြီး ချစ်သမီးမေလေးထံသို့ ချစ်စွာသောဦးဦးဟု

အုတ်ခိုင်း(စိတ်ပညာ)

၆၃

ရေးရေးနေမိသည်။ နောက်နောင်မှာ ကြိုးစားပြီး ပြုပြင်မည်
ဟု အခါခါစဉ်းစားပါသည်။ အမှန်သိလျက် အပြင်ခက်နေခဲ့
သည်။

အကယ်၍သာ ဆရာကြီးဒဂုန်တာရာသည် မဂ္ဂဇင်း
ထုနယ် တစ်ခုခုပေါ်မှာ အထက်ပါကျွန်တော်၏ အလွဲအမှား
ဖြစ်နေပုံကို သရော်ဝေဖန် ရှုတ်ချခဲ့သော်-ကျွန်တော်ဆိုသော
ကလောင်ပါများသည် အဖတ်ဆယ်မရအောင် မြောင်းကြားထဲ
ရောက်သွားမှာ ဧကန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဆရာကြီး
ဒဂုန်တာရာက လူချင်းတွေ့ကြစဉ်မှာ သေသေချာချာ ဝေဖန်
ခွင်းပြပြီးခဲ့တာတောင် ဒီမောင်က ဆက်ပြီး လွဲချော် မှားယွင်း
နေတုန်းပဲကိုးဟု စိတ်ဆိုးပြီး ကလောင်ကြီးကြီးနှင့် ရိုက်နှက်
ချင်ရလောက်အောင် မိမိက ညံ့ဖျင်းသူ အမှန်ပင်။ သည့်
ထက်ပိုပြီး တန်ဖိုးရှိသော စာပေများကိုသာ ဆရာက ရေးသား
နေပါသည်။ ကျွန်တော်၏ အမှားမျိုးကို အဖက်လုပ်ပြီး ထိုးဆွ
တလော်မနေပါ။ မျက်နှာလွဲခဲ့ပါသည်။

မည်သူကမှ ရိုက်မစစ်ရဘဲ မိမိ၏ အမှားနှင့် ချွတ်
ယွင်းချက်များကို ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော်ဝန်ခံနေခြင်း ဖြစ်ပါ
သည်။

အလားတူ ကျွန်တော်၏ ချို့တဲ့မှုများကိုလည်း
မကြာခဏ ဝန်ခံဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ၆၊ ၄၊ ၃၊ ၂ ဟူသော
အက္ခရာဗျည်း လေးလုံးကို ကျွန်တော်သည် ၇ တန်းလောက်
ရောက်မှ သဲသဲကွဲကွဲ မှတ်မိပုံ။ (သူငယ်တန်းမှ ၆ တန်း အထိ

ကျွန်တော်မခွဲတတ်) ပုဒ်ထီးနှင့် ပုဒ်မကို တက္ကသိုလ် ဒုတိယနှစ်
ကျောင်းသားဖြစ်မှ ခွဲခွဲခြားခြား သတိထားမိသည်။ (ဆရာက
သေသေချာချာ ခေါ်ပြီး ထောက်ပြခံခဲ့ရပုံ)။ 'အ'
အကွရာမှာ အဆံလေးပါကြောင်း အသက် ၄၇ နှစ်အရွယ်
ဌာနတစ်ခု၏ အကြီးအကဲ ဘဝရောက်နေမှ ကွဲကွဲပြားပြား
သိရပုံ (ယခု ပြန်ကြားရေး ဒုတိယဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်
အောင်သိန်းက ထောက်ပြပြုပြင်ပေးသည်။) စသည် . . .
စသည် . . . များလှပါသည်။

အင်္ဂလိပ်စာအရေးအသားမှာ -

This book is not only for the
Professionals , but also every citizen ဟု ရေးရ
မှာကို every citizens ဟု (s) မှားထည့်တာ သတင်းစာ
ထဲပါသွားခဲ့ပုံ။

အခြားအခြားသော အမှားတွေလည်း မနည်းလှ
ပေ။ မှားတာတွေကိုသိရလျှင် တတ်နိုင်သမျှတော့ ပြင်ပေး
လိုက်ပါသည်။ နိဂုံးမချုပ်မီ ဤစာက အဓိက တင်ပြလိုသော
အချက်ကို ဖော်ပြပါရစေ။ နောက်နောင် ချစ်သမီးမေလေးဟု
အနှစ်နှစ်ဆယ်ခန့် ရေးခဲ့သမျှကို ဦးဦးနှင့် အခံအအုပ်
ဆီလျော်မှန်ကန်စေရန် တူမလေးမေလေးဟု ပြုပြင်သွားပါ
တော့မည်။ သို့မဟုတ် သမီးမေလေးနှင့် ဖေဖေဟု ပြင်ပါ
မည်။

ချစ်နီင်(စိတ်ပညာ)

၆၅

အမှားကို လက်တို့ပြုပြင်ပေးပြီး ကလောင်သွား
ထက်ထက်ဖြင့် အပြစ်ဖော်ပြ ဆုံးမသွန်သင်ခြင်းမပြုခဲ့သော
မေတ္တာစေတနာ ကြီးမားလှသည့် ဆရာကြီးဒဂုန်တာရာအား
ဗိုသေစွာ ဂါဝရပြုအပ်ပါသည်။ ဆရာကြီး၏ ကျေးဇူးဂုဏ်ကို
အစဉ် သတိရပါသည်။

၂၁-၁၀-၂၀၀၄

(၁၄)

မျစ်စိလည်သော မိုးသူတော်

စာရေးသူတစ်ယောက်အဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ရန် အခြေခံလိုအပ်ချက်မှာ စာဖတ်ပရိသတ်က ဖတ်ရှုအားပေးခြင်းရှိရမည်ဟူသောအချက်ဖြစ်ပါသည်။ အချို့သော စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာတို့သည် သူတို့အသက်ရှင်နေစဉ်၌ ဆင်းရဲချို့တဲ့စွာ နေထိုင်သွားရင်း စာပေများ ရေးသားကြရပြီး ကွယ်လွန်သွားသည့်နောက်ပိုင်းမှာမှ စာဖတ်သူတွေက နှစ်သက်အားပေးကြ၊ စာပေဆုတွေရ၊ အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ သူဇောခဲသော စာအုပ်များ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရ ဤအဖြစ်မျိုးလည်း ရှိတတ်ကြပါသည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ စာတွေ၊ ကဗျာတွေရေးသားနေပါသော်လည်း ခိုင်ခိုင်မာမာ စာအုပ်မျိုး ထုတ်ဝေနိုင်ရလောက်အောင် မဖြစ်ထွန်းသော စာရေးသူတွေလည်း များစွာ ရှိတတ်ကြပေသည်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

စာရေးဆရာဆိုပြီး မိမိဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်သည်
မဟုတ်။ စာဖတ်သူတွေက အသိအမှတ်ပြုမှ ရရှိလာနိုင်သည့်
နေရာဖြစ်လေသည်။ စာဖတ်သူများက စာရေးဆရာအဖြစ်
နေရာပေး အသိအမှတ်ပြုရလောက်အောင် အကြင်စာရေး
ဆရာမှာပြည့်စုံရမည့် အဓိကအချက်က စာကို ဖတ်ချင်
အောင် ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းရှိစွာ ရေးတတ်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။

ထိုသူ ဘာကြောင့် စာရေးဆရာဖြစ်လာသနည်း။

သူရေးသောစာကို လူတွေဖတ်သောကြောင့်။

ဘာကြောင့်ဖတ်ကြ။

အရေးအသားကြိုက်ရလောက်အောင် ဆွဲဆောင်
သောကြောင့်။ စာရေးကောင်းခြင်း အရည်အချင်းတော့
အနည်းဆုံး ရှိရပေလိမ့်မည်။ အနုပညာ၊ အတတ်ပညာ။

စာရေးကောင်းဖို့ဆိုသည်ကား မလွယ်ချေ။

ပင်ကိုယ်ဓာတ်ခံ ပါရမီလည်း ရှိရပေလိမ့်မည်။

အနည်းဆုံး ဆင်ခြင်တိုင်းဆတတ်သော သာမန် ဉာဏ်ရည်
ဖြစ်စေ၊ သာမန်အထက် ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး အဆင့်မျိုး
ဖြစ်စေ ရှိရပေမည်။ ညံ့ဖျင်းထုံထိုင်းသူ လူအများ စာရေး
ဆရာအဖြစ် အောင် မြင်ထင်ရှားသည်ဟု မိမိဘဝ တစ်သက်
၌ မတွေ့ဖူးပါ။

ဉာဏ်ကောင်းတိုင်း စာရေးဆရာတော့ ဖြစ်လာမည်
မဟုတ်သေး။ စာရေးဆရာ ဖြစ်ချင်သော စိတ်ဆန္ဒကလည်း
ရှိမှ။

စာရေးဆရာဖြစ်ချင်စိတ်က နိုးတိုးရွာတန်းဆွပါ၏။
သို့သော် စေတနာကောင်း စိတ်ကောင်း မပြည့်စုံပါကလည်း
စာဖတ်သူကို မဖမ်းစားနိုင်။ ဆွဲဆောင်သိမ်းသွင်း စည်းရုံးခြင်း
မပြုနိုင်ပြန်။ လန်ရှ် ကျရပေတော့၏။ တစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်ရေးပြ
သည်နှင့် အော့ကြောလန်။ တစ်အုပ် နှစ်အုပ်ထွက်ပြီး
နောက် ဆက်ဖတ်ချင်သူ မရှိကြတော့။ ပတ်တောပိတ်။

ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးလည်းကောင်း၊ စာရေးဆရာ
ဖြစ်ချင်စိတ်လည်း ထက်သန်ပြင်းပြ၊ စိတ်ရင်းစေတနာလည်း
ဖြူစင်ကောင်းမွန်။ ဤအချက်တွေ ပြည့်စုံပြီ။ စာရေးဆရာ
ဖြစ်ပြီလား။

စာရေးသူဖြစ်လာဖို့ရာ စာဖတ်နာရမည်။

စာဖတ်များဖို့ လိုပါသည်။

ပညာဗဟုသုတက ကျယ်ပြန့်လေလေ စာကောင်း
ပေကောင်း ရေးနိုင်လေလေ ဖြစ်ပါသည်။

စာအုပ်ထဲကို ခေါင်းမြှုပ်ပြီး စာဖတ်နေရုံဖြင့်လည်း
စာရေးဆရာကောင်းတစ်ယောက် မဖြစ်နိုင်သေး။ ဘာများ
လိုပါသေးသနည်း။ လူတွေကို စိတ်ဝင်စားရမည်။ လူတွေ၏
ကောင်းကွက်၊ ဆိုးကွက်၊ တော်ချက်၊ ညံ့ချက်တွေကို အသေ
စိတ်၊ အနုစိတ်၊ ကြည့်တတ် မြင်တတ်ရမည်။ လူအမျိုးမျိုး
အလွှာအမျိုးမျိုး၊ လူတန်းစားအမျိုးမျိုးနှင့် ထိတွေ့ လေ့လာနိုင်
လေလေ သူရေးသောစာပေသည် နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် မြင်
တတ်၊ နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် ရေးတတ်သဖြင့် စာဖတ်ပရိသတ်

ချစ်နို့င(စိတ်ပညာ)

၆၉

ကို ဖမ်းစားလေလေဖြစ်ပေသည်။ သူ၏ စာပေရုပ်ပုံလွှာများက အသက်ဝင်စွာ ရှင်သန်လေလေ ဖြစ်ချေသည်။

လူတကာ စုံအောင် တွေ့ဖို့ မြင်ဖို့ လေ့လာဖို့ဆိုသည်ကား စာရေးသူသည် ခရီးသွားရပါလိမ့်မည်။ ခရီးသွားရန် စာရေးလိုသူများကို စာရေးဆရာဝါရင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများက အားပေးတိုက်တွန်းလေ့ရှိပါသည်။ ခရီးသွားလေလေ အတွေးသစ်၊ အမြင်သစ် အတွေ့အကြုံအသစ်၊ ရှုထောင့်အသစ်များ တဖွားဖွားပေါ်ပေါက်လေလေ ဖြစ်လေသည်။ စာရေးဆရာကြီးများသည် ခရီးသွားရခြင်းကို နှစ်သက်တတ်သည်။ ခရီးထွက်ရင်း တွေ့ရာကြုံရာ လူများကို စပ်စုလေ့လာတတ်သည်။ သာမန်လူတွေ နှစ်ကာလပေါင်းများစွာ နေထိုင်ပြီး မသိမမြင်သောအချက်အချို့ကို တစ်ရက်၊ တစ်ပတ်လာရောက်နေထိုင်ပြီး စုဆောင်းမေးမြန်းသွားသော စာရေးဆရာက ရေးပြလိုက်မှ သိလိုက်ရသော ဗဟုသုတအကြောင်းချင်းတွေလည်း ရှိတတ်ကြသည်။ စူးစမ်းစူးစိုက်မှု အားသာကြသည်။

ကျွန်တော်သည် မိမိကိုယ်ကို စာဖတ်အားကောင်းသူဟု သိပ်မထင်မိပါ။ ဖတ်အား အထူးမကောင်းလှသော်လည်း ရေးအားကော ကောင်းသလားဟု မေးပါက ဆရာပါရဂူ၊ ဆရာမြသန်းတင့်၊ ဆရာချစ်စံဝင်း၊ ဆရာမဒေါက်တာမတင်ဝင်းတို့နှင့်စာသော် အလွန်တရာသေးငယ် နုနယ်လှပါ၏။ စာအုပ်သေးမဖြစ်စလောက်သာ ရေးနိုင်ပါသေး၏။ ဖတ်သာလည်း ပြောပလောက်၊ ရေးတာလည်း မဖြစ်စလောက်။ အတွေးက

ကော တော်တော်ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက်ရှိသလား။

ဘာမျှ လှပဆန်းသစ် တီထွင်နိုင်ခြင်းမရှိ။

လူတကာ ဖန်တရာတေအောင် ရေးပြီးသားတွေကို
သာ အမြီးပြန်ခေါင်းပြန် ကူးချရုံမျှသာ။ ထူးဆန်းတာမရှိ။
သစ်လွင်သော အတွေးဖြင့် လမ်းသစ်ပြညွှန်းနိုင်သော အဆင့်
မရှိ။ မိမိကိုယ်ကို အမှန်အတိုင်း သိပါသည်။

တစ်ခုရှိသည်။

ခရီးတော့ တော်တော်သွားဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်
တာဝန်များပြားနေသည့်ကြားက တောရွာကျေးလက်အထိ
ကြိုးစားပြီး ခရီးသွားပါသည်။ ကားလမ်း၊ ရထားလမ်း၊ သင်္ဘော
လမ်း၊ လှေလမ်း။ မည်သည့်ခရီးမဆို မည်သည့်မည့်တမ်း
သွားလေ့ရှိပါ၏။

၆-၄-၂၀၀၅ နေ့တွင် ရန်ကုန်မှ စစ်တွေသို့ မြန်မာ
လေကြောင်းခရီးစဉ်၊ အမှတ် ၄၀၉ ဂျေ ဖြင့်လိုက်ပါသွား
ရောက်သည်။ လေဆိပ်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်ပညာရေးမှူး
ဦးအေးကြိုင်၊ ရခိုင်ပြည်နယ် ယဉ်ကျေးမှုပြတိုက်မှူး
ဦးတင်အောင်ဇိုးတို့နှင့် တွေ့ဆုံရသည်။ ပညာရေး နယ်ပယ်
ယဉ်ကျေးမှုနယ်ပယ်တို့မှ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ပြခန်းပြပွဲ၊ ဟောပြော
ပွဲများ၌ အမြဲတစေဆုံတွေ့နေကျဖြစ်သဖြင့် ခင်မင်ရင်းနှီးကြ
ပါသည်။ မိမိနှင့် တန်ဖိုးသဘောထားများ၊ စာပေမြတ်နိုးသော
အယူအဆများ တူညီကြသဖြင့် စကားလက်ဆုံကျကြသည်။
ရန်ကုန်စစ်တွေခရီးစဉ် လေယာဉ်သည် ညနေ သုံး

နာရီမှာထွက်ခွာ၍ စစ်တွေသို့ ညနေ လေးနာရီကျော်ကျော်မှာ ဆိုက်ရောက်သည်။ ခရီးရောက်မဆိုက်ပင် ကျွန်တော်သည် ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် စစ်တွေမြို့၊ မြို့တော်ခန်းမတွင် တွေ့ဆုံစည်းဝေးကြသည်။ မကြာမီ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ ညီလာခံကြီးကို ကျင်းပတော့မည်။ မြို့နယ်နှင့် ခရိုင်၊ ပြည်နယ်တို့မှာ လိုအပ်သော ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ဆောင်ရွက်ကြရန် နှိုးဆော်ညှိနှိုင်းသည်။

စစ်မှုထမ်းဟောင်း အဖွဲ့ဝင်များသည် အသက်အရွယ်နှင့် နှိုင်းစာသော် မာချာကျစ်လျစ်ကြသည်။ ဗိုက်ပူအောင်၊ ဂုတ်သားဖုထစ်လောက်အောင် ဝဲဖြိုးသူဟု မရှိသလောက်ပင်။ သူတို့သည် ငယ်စဉ်ကလည်း စစ်မြေပြင်မှာ ပင်ပင်ပန်းပန်း ဆင်းဆင်းရဲရဲနှင့် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် အသက်စွန့်၍ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြပေသည်။ မသေ မကျိုးမကန်းသဖြင့် အသက်ရှည်ပြီး ကျန်ရစ်နေကြ၏။ အားလုံးသည် တစ်နေ့စာတစ်နေ့ ရှာဖွေစားနေကြရသော ကာယအနေအထားမျိုး မာမာကျစ်ကျစ် ရှိနေကြလေသည်။ မိမိလည်း နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတာဝန်ကို ၂၇ နှစ်ကြာ ထမ်းရွက်ခဲ့ပါ၏။ သူငယ်ချင်း ၃၀ ခန့် တိုက်ပွဲကြားမှာ အသက်စွန့်သွားခဲ့ကြ၏။ စစ်မက်ထူပြောခက်ထန်သည့်ကာလ အနှစ် ၂၀ ခန့်ကို ဖြတ်သန်းကျော်လွန်ခဲ့သည်။

တည်းခိုနားနေရမည့် နေရာသို့သွားပြီး ညနေစာစားပြီးသော် မြို့တော်ခန်းမသို့ ဒုတိယတစ်ခေါက် ထပ်မံ

ရောက်ရပြန်ပါသည်။ စာပေဟောပြောပွဲ။ မိမိစစ်တွေ
ရောက်လျှင် စာပေဟောပြောပွဲ လုပ်လိုပါသည်။ ဟောပြော
ပေးပါဟု ကြိုတင်ဖုန်းဆက်ဖိတ်ကြားသည်။ ရောက်တုန်း
ရောက်ခိုက် ပြောစေလိုက ပြောပါမည်။ ဒေသအာဏာပိုင်တို့က
ခွင့်ပြုပါလျှင် ဆက်လက်စီစဉ်ပါ။

သို့ဖြင့် ၆-၄-၂၀၀၅ (ဗုဒ္ဓဟူးနေ့)ည၊ စစ်တွေမြို့၊
မြို့တော်ခန်းမ၊ ဒုတိယထပ် အစည်းအဝေးခန်းမကြီးမှာ ညနေ
၇ နာရီခွဲမှ ၉ နာရီခွဲအထိ ခွင့်ကြုံ စာပေဟောပြောပွဲကို
ကျင်းပခဲ့ကြပေတော့သည်။ စစ်တွေမြို့နယ် စာပေနှင့်စာနယ်
ဇင်းအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာသင်္ခါကျော်က အမှာစကား မြွက်ကြား
သည်။ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ဦးကျော်ဆန်းက ဆောင်ရွက်
ပါသည်။ မြို့တော်ခန်းမမှာ ပထမဦးဆုံးကျင်းပသော စာပေ
ဟောပြောပွဲ။

မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ (ဗဟို)မှ
ပေးပို့သော သဝဏ်လွှာကို စစ်တွေမြို့နယ် စာပေအဖွဲ့
အတွင်းရေးမှူး မြင့်ကျော်လှိုင် (စစ်တွေ)က ဖတ်ကြားသည်။
ထို့နောက် ကဗျာပြိုင်ပွဲနှင့် စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲတို့မှာ ပ၊ ဒု၊
တ ဆုရ သူများအား ဆုချီးမြှင့်ကြသည်။ ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်း
လွှာပေးကြသည်။

စာရေးဆရာ သုံးဦးက စာပေဟောပြောကြလေ
သည် -

- ၁။ ဝတ္ထုရေးဆရာ ဗဂျီးကျော် က
“ အသည်းနှလုံးစကား ”
၂။ ကဗျာဆရာ စစ်တွေညိုသန့် က
“ ရင်ဘတ်ထဲက ရတနာ ”
၃။ ဆောင်းပါးရှင်ချစ်နို့ငါး (စိတ်ပညာ)
“ စကားလက်ဆောင် ”

စစ်တွေမြို့မှ စာချစ်သူ စာပေမြတ်နိုးသူ ပရိသတ်
၈၀၀ ကျော် စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ခန်းမပြည့်လှုံ တက်ရောက်
နားထောင်ခဲ့ကြပေသည်။

၁၉-၄-၂၀၀၅

(၁၅)

သဘာဝရဲ့ အလှအပ

စစ်တွေသို့

၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၆ရက်မှ ၉ရက်အထိ စစ်တွေ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ ကျောက်တော်၊ မြောက်ဦး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ လေးမြို့နယ်သို့ လေးရက်ခရီး သွားရောက်ခဲ့ပါတယ်။ မြို့နယ် စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့များနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ရင်းရင်းနှီးနှီး ထိတွေ့ရန်၊ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရန် ဖြစ်ပါတယ်။ စာရေးသူက မြန်မာနိုင်ငံ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ စည်းရုံးရေးကော်မတီဝင် တာဝန်အရ ရခိုင်ပြည်နယ်ကို တာဝန်ကျပါတယ်။ နယ်မြေ ဒေသခံ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ် ကြာမှ တစ်ကြိမ်လောက် ထိတွေ့ပြီး စည်းရုံးရေး၊ လေ့ကျင့် ရေး၊ ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေး အစရှိတဲ့ လုပ်ငန်းများကို ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း ဝိုင်ပင်ကြရပါတယ်။

တကယ်တော့ အနည်းဆုံး (၆)လ တစ်ကြိမ်လောက် ရောက်သင့်တာပေါ့။ သို့သော် မရောက်တာနဲ့စာရင် ယခုလို တစ်နှစ်ကြာမှ တစ်ခါလောက် ဆုံတွေ့ရတာကိုပဲ ဝမ်းသာစရာကောင်းလှပါပြီ။

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆီသို့ မရောက်ဖြစ်ပေမယ့် အခြားသော နေရာဒေသတော်တော်များများကိုတော့ လေ့နဲ့ဖြစ်စေ၊ လှည်းနဲ့ဖြစ်စေ၊ စာရေးသူ အခါခါ အခေါက်ခေါက် သွားရောက်လှုပ်ရှားနေပါတယ်။ ကျေးရွာတွေအထိ ကွင်းဆင်းပြီး ထိတွေ့ဆောင်ရွက်ရတာ ပျော်စရာကောင်းတဲ့ ခရီးတွေပါ။ လေကြောင်းခရီး

ရန်ကုန်မှ စစ်တွေသို့ ခရီးစဉ်အမှတ် ၄၀၉ ဂျေနဲ့ ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့ မြန်မာ့လေကြောင်းပိုင် လေယာဉ်ဖြင့် လိုက်ပါမယ့် ခရီးသည်တွေထဲမှာ မိမိနဲ့ သိကျွမ်းခင်မင်သူ နှစ်ဦးကို လေဆိပ်မှာ တွေ့ဆုံရပါတယ်။ ဆရာကြီး ဦးအေးကြိုင်က ပဲခူးခရိုင်မှ ရခိုင်ပြည်နယ်သို့ ပြည်နယ်ပညာရေးမှူးအဖြစ် ရာထူးတစ်ဆင့် တိုးမြှင့်ရောက်ရှိသွားသူပါ။ အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ ဆရာများနေ့ ဟောပြောပွဲအတွက် စာရေးသူတက်ရောက် ဟောပြောခဲ့စဉ်က စီစဉ်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သူတစ်ဦးပေါ့။

နောက်တစ်ယောက်က ယဉ်ကျေးမှုဗိမာန်ဦးစီးဌာနမှ ရခိုင်ပြည်နယ်ပြတိုက်မှူး၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးကင်အောင်မိုး ဖြစ်ပါတယ်။ သူက စစ်တွေဇာတိ ရခိုင်လူမျိုးပါပဲ။ ဦးအေးကြိုင်

တို့လို ပညာရေးဝန်ထမ်းများ၊ ဦးတင်အောင်စိုးတို့လို ယဉ်ကျေးမှုဝန်ထမ်းများနဲ့ စာရေးသူတို့ ပြန်ကြားရေးဝန်ထမ်းများဟာ အမြဲတစေ တာဝန်ကို လက်တွဲဆောင်ရွက်နေကျ လူတွေပဲမို့ ခင်မင်ရင်းနှီးနေကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ စာရေးသူနဲ့စာရင် ၁၀ နှစ်လောက်ငယ်ပါတယ်။ အသက် ၃၀-၄၀ ဆိုတာ အထက်သန် အတက်ကြွဆုံး အရွယ်တွေပဲ။ သူတို့ရဲ့ ပြောစကား၊ သူတို့ရဲ့မျက်နှာထား၊ သူတို့ရဲ့ လေသံ၊ ဟန်ပန်တွေဟာ အလုပ်တာဝန်အပေါ် အစွမ်းကုန်ကြိုးစားထမ်းဆောင်မယ်ဆိုတဲ့ လက္ခဏာတွေ ပေါ်လွင်နေပါတယ်။ အလုပ်ခွင်မှာ ပျော်ရွှင်အောင် အားဖြည့်ပေးတတ်တဲ့ သူတို့ရဲ့ ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်ရဲ့ စွမ်းရည်ကို ချီးကျူးရပေမှာပဲ။

ပေါ့ပါးပျော်ရွှင်

တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ အပြုအမူ၊ အပြောအဆို၊ အနေအထိုင်၊ သဘောထားအမြင်တွေကို လေ့လာအကဲခတ်ကြည့်လိုက်ရင် ဒီကုမ္ပဏီဟာ အောင်မြင်ကြီးပွားမှာလား၊ မွဲပြာကျပြီး ဒေဝါလီခံသွားရမှာလားဆိုတာ ဗေဒင်မေးစရာမလိုဘဲ ခန့်မှန်းလို့ရနိုင်ပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြရတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေကို ကြည့်ရတာ လွတ်လပ်ပေါ့ပါးပြီး ပျော်ရွှင်တက်ကြွနေကြတယ်လို့ မြင်မိပါတယ်။ ပိုမိုအောင်မြင်ကြမယ် ထင်ရတာပဲ။

လေယာဉ်ဟာ တစ်နာရီကျော်ကျော် ရန်ကုန်မှ စစ်တွေသို့ တောက်လျှောက်ပျံသန်းပါတယ်။ ညနေ သုံးနာရီ

ထွက်ခဲ့တယ်။ စစ်တွေလေဆိပ်သို့ ညနေ လေးနာရီကျော်
ကျော်တွင် ဆိုက်ရောက်ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူ
တွေက လေဆိပ်မှ ကြိုဆိုကြတယ်။ သူတို့နဲ့ အစီအစဉ် တိုင်ပင်
ရေးဆွဲပြီး ယနေ့ညနေ ခရီးရောက်မဆိုက် စစ်တွေမြို့နယ်
စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့တွေနဲ့ မြို့တော်ခန်းမရဲ့ ဟောခန်းမှာ
တွေ့ဆုံပါတယ်။ ကြိုတင်အသိပေးစီစဉ်ထားတာမို့ ဆွေးနွေး
ပွဲဟာ အသက်ဝင်ပြီး ထိရောက်ပါတယ်။ တက်ရောက်ကြတဲ့
စစ်မှုထမ်းဟောင်း တစ်ရာကျော်ဟာ တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်
ဆွေးနွေး မေးမြန်းကြပါတယ်။ အချို့လည်း အသက် (၇၀)
ကျော်ကြပြီ။ ၁၉၅၀-၅၂ ကာလဆီက တိုက်ပွဲတွေအကြောင်း
ပြန်လည် ပြောပြချင်တုန်း။ သူတို့ ငယ်ရွယ်စဉ်က ရဲရဲဝံ့ဝံ့ စွန့်စွန့်
စားစား တပ်မတော်သားတွေအနေနဲ့ တာဝန်ကျေခဲ့ကြတယ်
မဟုတ်လား။

ဟောပြော

အစည်းအဝေးပြုလုပ်ပြီး အနောက်ပိုင်းတိုင်း
တိုင်းမှူးက စီစဉ်ပေးလို့ ဗန္ဓုလရိပ်သာ(၂)မှာ တည်းခိုရတယ်။
ညပိုင်းကျတော့ စစ်တွေမြို့၊ မြို့တော်ခန်းမမှာပဲ စာပေ
ဟောပြောပွဲ ပြုလုပ်စီစဉ်ထားကြတယ်။ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊
အေးချမ်းသာယာရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီတို့ရဲ့ အစီအစဉ်နဲ့
မြို့နယ်စာပေနဲ့ စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့က ဆောင်ရွက်ပေးကြတာ
ဖြစ်ပါတယ်။ စာရေးဆရာ ဗဂျီးကျော်၊ ကဗျာဆရာဝန်တွေ
ညီသန့်နဲ့ စာရေးသူတို့က ညနေ ၇ နာရီခွဲမှ ၉ နာရီခွဲအထိ

စာပေဆိုင်ရာ စာဆိုတော်များကို ဂုဏ်ပြုဟောပြောပါတယ်။ ပရိသတ် ၆၀၀ ကျော်ဟာ လူငယ်များပါတယ်။ စစ်တွေမြို့မှာ မြို့တော်ခန်းမတွင် စာပေဟောပြောပွဲ ကျင်းပခြင်း ပထမ အကြိမ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ယခင်က ရုပ်ရှင်ရုံ၊ ဘောလုံးကွင်း၊ ကျောင်းဝင်း၊ ဦးဥတ္တမခန်းမ စသည်တို့မှာသာ ကျင်းပခဲ့ကြဖူး ပါတယ်။ စာပေရေးရာအပေါ် ပြည်နယ်အကြီးအကဲများရဲ့ အရေးပေး အလေးထားမှုကို တွေ့ရှိခဲ့ရလို့ ကြည်နူးဝမ်းသာ ကြရပါတယ်။

အစီအစဉ်အတိုင်း ခရီးဆက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် အေးချမ်းသာယာရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီများရဲ့ အကူအညီ နဲ့ မြို့နယ်စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ဝင်များကို အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီရုံး၊ မြို့နယ်ခန်းမ၊ ပြန်ကြားရေးရုံး စသည်တို့မှာ တွေ့ဆုံခဲ့ရပါတယ်။ ချစ်ခင်ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးဖလှယ်ခွင့်ရပါတယ်။

၁။ ၇-၄-၂၀၀၅ (ကြာသပတေးနေ့)	ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့ နှင့်
မြောက်ဦးမြို့
၂။ ၈-၄-၂၀၀၅ (သောကြာနေ့)	ကျောက်တော်မြို့
၃။ ၉-၄-၂၀၀၅ (စနေနေ့)	စစ်တွေမှ ရန်ကုန်
သို့ပြန်။

အဆက်အသွယ်ခက်ခဲတဲ့ဒေသဖြစ်ပေမယ့် သက်ဆိုင် ရာရဲ့ ထိရောက်စွာ အားပေးကူညီမှုများကြောင့် အစစအရာ ရာ အဆင်ပြေ ချောမွေ့ပြီး အောင်မြင်တဲ့ ခရီးတစ်ခုပါပဲ။

စစ်တွေ၊ ပုဏ္ဏားကျွန်းနဲ့ ကျောက်တော်မြို့များဟာ မြို့နယ်
မဂ္ဂဇင်းများ နှစ်စဉ်ထုတ်ဝေနေကြပါတယ်။ စာပေမြတ်နိုးသူ
အင်အားကောင်းတဲ့မြို့တွေပါ။ ကျွန်တော်က စစ်သားဟောင်း
လည်းဖြစ်၊ စာရေးသူလည်းဖြစ်နေတော့ ရောက်လေရာရာမှာ
ဒီအသိုက်အဝန်းက ရဲဘော်ရဲဘက်၊ ရေးဘော်ရေးဘက်တွေ
နှင့် စကားပြော၍ မကုန်နိုင်ပါ။

ရင်ထဲက ဆန္ဒ

ဤနေရာမှာ တင်ပြချင်သည်က စစ်မှုထမ်းဟောင်း
နဲ့ စာပေရေးရာ မဟုတ်ပါဘူးခင်ဗျာ။ ရင်ထဲက ပေါက်ဖွား
လာတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုပါ။ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းမှာ
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားဆောင်
ရွက်ချက်များ ယခင်ရှေးကထက် ပိုမိုထိရောက်သွက်လက်ပြီး၊
ယခင်ကာလထက် အလေးအနက်ထား၍ လှုပ်ရှားအကောင်
အထည်ဖော်နေကြပုံကို တွေ့မြင်ခဲ့ရတဲ့အကြောင်း သတင်း
ကောင်းကို မောင်းထုလိုခြင်းပါ။

ဒါများ - ဘာဆိုင်သလဲ ?

ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးမိလို့ ဖြစ်ပါတယ်။

စာရေးသူတို့ပိုင်ဆိုင်တဲ့ ရေထု၊ မြေထု၊ လေထုဟာ
အမွေအနှစ်အဖြစ် တန်ဖိုးကြီးမားလှပါတယ်။ မိမိနေတဲ့ မြေ၊
မိမိပိုင်စိုးတဲ့ ရေ၊ မိမိရှုရှိုက်လို့နေတဲ့ လေ။ သန့်စင်ကြည်လင်း
ရပေမှာပေါ့။

မပျက်မစီး မယိုမယွင်းရလေအောင်၊ သဘာဝအတိုင်း

တည်ရှိနိုင်မြဲနေအောင်၊ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းကြဖို့ရာ၊ ကျွန်တော်
တို့အားလုံးရဲ့ တာဝန်ပါ။ လူတစ်ဦးချင်းက တာဝန် သိသိ
ထမ်းဆောင်ကြရမည့်အလုပ်ပါ။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ယိုယွင်းပျက်စီးမှုတွေဟာ
သန်းပေါင်း ၆၀၀၀ ကျော်လူသားတွေရဲ့ အနာဂတ်ကို ခြိမ်း
ခြောက်နေပါတယ်။ အကယ်၍သာ လူတွေဟာ မဆင်မခြင်၊
မပြင်မဆင်စွန့်ထုတ်။ ဆက်လက်ပြီး ပြုလုပ်နေမယ်ဆိုရင်
ကြောက်စရာကောင်းအောင် ပြောင်းလဲသွားတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်
ညစ်ညမ်းမှုတွေကို မုချရင်ဆိုင်ကြရပါလိမ့်မယ်။

မြန်မာပြည် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတွေလောက်
ရေနေသတ္တဝါတွေ နေထိုင်ကျက်စားစရာ ကောင်းမွန်တဲ့
နေရာဒေသမျိုးဟာ အလွန်ပဲရှားပါးသွားပါပြီ။ မရှိတော့
သလောက်ရှားနေပြီ။

ရခိုင်ပြည်နယ် ၁၇ မြို့နယ်အနက် ဒီရေရောက်
တော ဖုံးလွှမ်းနေတဲ့ မြို့နယ်တွေ (၉)မြို့နယ်ရှိပါတယ်-

၁။ ပေါက်တော

၂။ မြေပုံ

၃။ ကျောက်တော်

၄။ ရမ်းဗြဲ

၅။ မာန်အောင်

၆။ အမ်း

၇။ သံတွဲ

၈။ တောင်ကုတ်

၉။ ဝိ

၁၉၉၆ခုနှစ် ဂြိုဟ်တုဓာတ်ပုံတိုင်းတာချက်အရ
တွေ့ရှိရတာမှာ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဒီရေတောများ
ဖုံးလွှမ်းနေတဲ့ ဧရိယာဟာ ၄. ၁ သန်း ဧကလောက်ရှိနေ
သေးတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တစ်ခုလုံးရဲ့ အကျယ်အဝန်း
ဧရိယာ ၉ သန်းကျော်နဲ့ နှိုင်းစာရင် ၄၆. ၆၄% အထိ ဒီရေ
တော ဖုံးလွှမ်းနေတာတွေ့ရတယ်။ အားရစရာပဲ။ ၁၀နှစ်
လောက် အတိတ်ကာလအတွင်းမှာ အကြောင်းအမျိုးမျိုး
ကြောင့် ၂၅%လောက် ပျက်စီးယိုယွင်းခဲ့ပြီပဲ ထားဦးစို့။
လက်ရှိမှာ ဒီရေတောဟာ ဧက ၃ သန်းကျော်အနည်းဆုံး
တည်ရှိနေသေးတယ်။

တာကွယ်စောင့်ရှောက်

လက်ရှိဒီရေတော ဧက ၃ သန်းခန့်ကို ပိုမိုယိုယွင်း
ဖျက်စီးမသွားစေရအောင် ဂရုတစိုက်နဲ့ အထူးကြပ်မတ်ပြီး
တာကွယ် ထိန်းသိမ်းသွားသင့်ကြပါတယ်။ ကံကောင်းတာက
သွားရေးလာရေးခက်ခဲတော့ ထင်းခုတ်၊ မီးသွေးဖုတ်စတဲ့
အန္တရာယ်များ ကင်းဝေးနည်းပါတယ်။ ဒေသခံလူဦးရေ
တလည်း အလွန်တရာနည်းပါတော့ လောင်စာ၊ အိမ်လုပ်စတဲ့
ခုတ်ထွင်သုံးစွဲမှုလည်း နည်းပါးသေးတယ်။

ပိုပြီး ကံကောင်းတာကတော့ ပြည်သူလူထု

ကိုယ်တိုင်က ယခင် ၁၅ နှစ်၊ အနှစ် ၂၀ ကာလကဲ့သို့ အသိ
အမြင် ခေါင်းပါးခြင်း၊ နားဝေးခြင်း၊ မမြင်ကွယ်ရာတွင် ထင်ရာ
လုပ်လည်း ဘာမှမဖြစ်ပါဘူးဟု အစိုးရအပေါ် အားမကိုးခြင်း
မလေးစားခြင်းမျိုး မဟုတ်တော့ဘဲ ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်
များနှင့် လက်တွဲပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ သိသိသာသာ
ကောင်းမွန် ဟိုးတက်လာကြခြင်းပါခင်ဗျာ။

အနောက်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ်၊ တိုင်းမျိုးစုလုံးမျိုးချပ်
မင်းအောင်လှိုင်ဟာ သဘာဝဒီရေတောများအား အခြားမြေ
အသုံးချမှုမှ ကာကွယ်ကြရန် လမ်းညွှန်မှုပြုခဲ့ပါတယ်။ လယ်
ဖော်ထုတ်ခြင်းဟာ သဘာဝတောအတိုင်း ထားသလောက်
အကျိုးမထိရောက်ဘူး။ လယ်သစ်ဟာ ၂ နှစ် ၃ နှစ်ပြီးရင်
စပါးမထွက်တော့ဘူး။ ရေငံကြောင့်လယ်ဟာ ပျက်တာများ
တယ်။ တောခုတ်ခံရလို့ တောပြုန်းတာပဲ အဖတ်တင်တယ်။

ပုဇွန်ကန်ပြုလုပ်ခြင်းတွေကလည်း တန်ဆေးလွန်
ဘေးဆိုသလိုပေါ့။ နေစရာ ခိုစရာ သဘာဝဒီရေတောမရှိ
အောင် ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပြီဆိုမှတော့ ဒီပုဇွန်ကန်တွေထဲကို
လာစရာ ပုဇွန်ဘယ်မှာရှိပါတော့မလဲ။

ဒီရေရောက်သစ်တောများရဲ့ အရေးပါပုံကို ဒေသခံ
လူထုအား ပိုမိုသိရှိနားလည်စေရေးအတွက် အာဏာပိုင်အဖွဲ့
အစည်းနဲ့အတူ ပညာရေးဝန်ထမ်း၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ထမ်းတွေ
ကပါ ကွင်းဆင်းပြီး အသိပေးဟောပြောနေကြတယ်။ ပြည်သူ
လူထုဟာ ဟိုတုန်းကလောက် ဗဟုသုတ မခေါင်းပါးတော့ဘူး။

အစိုးရက ဘာပြောပြော၊ ကိုယ်လုပ်ချင်တာလုပ်မှာပဲ၊ ကိုယ်
 ခုတ်ချင်တာခုတ်မှာပဲဆိုတာမျိုးက တဖြည်းဖြည်းနဲ့ နည်းပါး
 သွားပါပြီ။ ဥပဒေအရ ဖမ်းဆွဲပြီးထောင်ချရတာထက် မဖျက်
 ဆီးချင်အောင် ဒီပတ်ဝန်းကျင်သဘာဝ အခြေအနေက မိမိတို့
 ဒေသခံတွေကို စီးပွားတက်အောင် ပိုမိုအကျိုး ဖြစ်ထွန်းစေ
 ကြောင်းကို နားဝင်အောင်ပြောပြခြင်းက ပိုကောင်းပေတာပေါ့။
 အောင်မြင်လာတာပေါ့။

တိုးတက်အောင်မြင်

ရခိုင်ပြည်နယ် သစ်တောဦးစီးဌာနရှိ ညွှန်ကြားရေး
 ဦးစီးတင်အေး၊ စစ်တွေသစ်တောဦးစီးအရာရှိ ဦးမျိုးမင်း၊
 မြောက်ဦးသစ်တောဦးစီးအရာရှိ ဦးဝင်းအေးတို့နဲ့ လက်ရှိ
 အခြေအနေအကြောင်း ရင်းရင်းနှီးနှီး တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့
 ခါတယ်။ ဝမ်းသာကြည်နူးစရာကောင်းပါတယ်။

ရခိုင် သစ်တောဦးစီးဌာနအနေနဲ့ နိုင်ငံတကာ
 အဆင့် ဂုဏ်ယူလောက်တဲ့ စွမ်းဆောင်မှုတွေကို ခပ်အေး
 အေး၊ ခပ်စေ့စေ့နဲ့ သူ့ဖာသာသူ ကုပ်ပြီး အလုပ်လုပ်နေကြ
 သူတွေပါ။ မကြားမဝါတတ်ကြပေမယ့် စာရေးသူ တွေ့ရ
 သလောက် မျက်မြင်အခြေအနေကို အနည်းငယ် ဖော်ပြပါ
 ရစေ-

- ၁။ အရှေ့တောင်အာရှသာမက ကမ္ဘာတစ်ဝန်း
 လုံးမှာပါ အကျယ်ဝန်းဆုံးသော သဘာဝ
 ဒီရေရောက် သစ်တောကြီးဝိုင်း “ ဝမ်ပိုက် ”

ဆိုတာ ရမ်းဗြဲမြို့နယ်ထဲမှာ ရှိပါတယ်။ ဧက
၅၆၃၀၀ကျော် သဘာဝအတိုင်း မယိုယွင်း
အောင် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်တဲ့
ကြိုးဝိုင်းကြီးပါ။

၂။ နတ်မြစ်တစ်လျှောက် သဘာဝသစ်တော
ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးဟာလည်း ထိရောက်
စွာ ဆောင်ရွက်နေကြပါတယ်။ မိုင် ၄၀ ကျော်
အရှည်ရှိတယ်။

၃။ စစ်တွေမြို့ မြောက်ဘက် ၉ မိုင်ခန့်အကွာ
ကျားမသောက်ရွာအနီး လှပသာယာတဲ့
သစ်တောပျိုးဥယျာဉ်ကြီးတစ်ခု တည်ဆောက်
နေခြင်းပါ။ “နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်” တဲ့။ ပြည်နယ်
ဥက္ကဋ္ဌကလည်း ဒါကို ကြည့်ရှုအားပေးပြီး
လိုအပ်တာတွေ ဖြည့်စွမ်းလမ်းညွှန်သွားပါ
တယ်တဲ့။ ပျိုးပင်တွေအများကြီးပါပဲ။

ဒါမျိုးအစရှိတဲ့ အားတက်စရာတွေ မြင်ခဲ့၊ တွေ့ခဲ့၊
ကြည့်ရှုခွင့် ရခဲ့ပါကြောင်း အသိပေး ဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။

(၁၆)

သဘာဝသဉ် သဘာဝ

သဘာဝဟာ သဘာဝပါဟူသော ဝါကျတစ်ကြောင်း သည် ထင်ရှားခဲ့သော သီချင်းတစ်ပုဒ်ထဲတွင် ပါဝင်ခဲ့ဖူးသည်။ သဘာဝဟူသော သူသဘော သူဆောင်သော အခြေအနေ သည် ပကတိတရား ဖြစ်ပေသည်။ သဘာဝ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဒဂုန်ဦးထွန်းမြင့် ပြုစုသော ပါဠိသက်ဝေါဟာရ အဘိဓာန်တွင် “ သဘောထင်ရှားရှိသောအဖြစ်၊ ထင်ရှား ရှိသော အချင်းအရာ၊ မပြုမပြင် ပင်ကိုယ်ရှိ အခြေအနေ ” ဟု ဖော်ပြထားလေသည်။ သဘာဝအရ ဆောင်းရာသီမှာ အေးမြသည်။ နွေရာသီမှာ ပူအိုက်သည်။ မိုးရာသီမှာ မိုးရွာ တတ်သည်။ မီးသည် ပူတတ်သည်။ လေသည် တိုက်ခတ် တတ်သည်။ မြစ်ရေသည် စီးဆင်းနေသည်။ သဘာဝကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် လူတို့သည် တိုးတက်အောင်၊ ကောင်းမွန် အောင်၊ သက်သာအောင်၊ လွယ်ကူအောင်၊ အဆင်ပြေစေအောင် လုပ်ဆောင်တတ်ခဲ့ကြပေသည်။ သဘာဝကို ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်၍ မြှင့်တင်လျှင် အကျိုးရှိအောင် အသုံးပြုနိုင်သည်။

နေပူတုန်းမှာ စပါးလွန်းကြသည်။

လေလာတုန်းမှာ ရွက်လွင့်ကြရသည်။

မိုးရွာတုန်းအခိုက်မှာ ရေခဲကြသည်။

မိုးလွန်မှ ထွန်ချလျှင် သဘာဝနှင့် မဆီလျော်တော့
ပေ။ သဘာဝကို မှန်ကန်စွာ ကြည့်ရှုပြီး မိမိတို့က အသုံးကျ
အောင်၊ အကျိုးရှိအောင် လုပ်ဆောင်ကြရမည်။

အချို့က သဘာဝနှင့် တုဖက်ပြီး ရန်ဖြစ်နေတတ်
၏။ မိုးကလည်း ရွာနိုင်ရန်ကောတော်။ နေကလည်း ပူလွန်း
လိုက်တာ။ ဒီနှစ်ဆောင်းကလည်း အေးလိုက်တာဗျာ။ (ကျိန်
ဆဲရေရွတ်လိုက်သေးသည်)

မကျေမနပ် ဖြစ်နေတတ်သူ အချို့ကို တွေ့ဖူးပေ
လိမ့်မည်။ သဘာဝကို မကျေမနပ် ဖြစ်နေသူ၊ ဒေါသဖြစ်နေ
သူ၊ စိတ်ပျက်ငြူစူနေသူသည် လမင်းကိုကြည့်ပြီး ဟောင်နေ
သော ခွေးတစ်ကောင်နှင့် တူစွာပင် မိုက်မဲသည်။ အသိဉာဏ်
နည်းရာရောက်သည်။ သဘာဝကိုတော့ ရန်မလိုချင်နှင့်။
မဆဲနှင့်။ အပိုပဲ။ စိတ်ဆိုးရသဖြင့် မိမိမှာပဲ ပူလောင်ရလိမ့်
မည်။

သဘာဝကို အလိုက်သင့် အလျားသင့် ယှဉ်တွဲပြီး
မိမိအတွက် အကျိုးအရှိဆုံး အသုံးချနိုင်အောင်သာ စဉ်းစား
ရပါလိမ့်မည်။ သဘာဝက ရှိနေပြီးသား ဖြစ်သည်။ သဘာဝ
ကို ဉာဏ်ရှိရှိ အခွင့်အရေးယူပြီး ကြိုးစားလုပ်သူများက
ကြီးပွားတိုးတက် ချမ်းသာသွားကြသည်။

သဘာဝကို မလေ့လာ၊ မထိတွေ့၊ မသိရှိ၊ သတိမမူ
မိ၊ ဘာလုပ်ရမှန်း မစဉ်းစားတတ်ခဲ့သူများကား ယခင်နှင့် ယခု
ဘာမှ မထူးခြား၊ မပြောင်းလဲ။ သဘာဝကို ပကတိ ကပ်ဖဲ့
အရွံ့တိုက်နေလျှင် မတိုးတက်နိုင်ကြပေ။ ထို့ကြောင့် လူသည်
သဘာဝ အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို အစဉ်မပြတ် စူးစမ်း
လေ့လာပြီး နည်းမှန်လမ်းမှန် စဉ်းစားကြံဆ နေရမည်။
မည်သို့ အကောင်းဆုံး အသုံးချမလဲ။ အမြင် အကြားရှိရန်
စာပေ ဖတ်သင့်သည်။ သဘာဝတရား အကြောင်းက စာအုပ်
တွေထဲမှာ အတော်အသင့် ရှိနေပြီးသား ဖြစ်ပါသည်။ ဗဟု
သုတ ရနိုင်ပါသည်။

လောကသဘာဝနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် စာအုပ်စာပေ
များထဲမှ အသိဉာဏ် ဗဟုသုတသည် သေးငယ်နည်းပါး ပါ
သည်။ သို့ရာတွင် မလေ့လာ၊ မဖတ်ရှု၊ မကြည့်ရှုမိပါက ပို၍
အမြင်ကျဉ်း၊ အသိခေါင်းပါးလိမ့်မည်သာ ဖြစ်သည်။ သဘာဝ
တရားအကြောင်းသည်ကား များများသိလေလေ မိမိအဖို့ရာ
အကျိုးရှိလေလေပင်။ အစဉ်မပြတ် လေ့လာဆည်းပူးပြီး
အသိဉာဏ်ပညာကို ဖြည့်ဆည်းနေမည်ဟု ခံယူအပ်ပါသည်။

ဒို့ကျေးရွာ ဂျာနယ်
အတွဲ(၂)၊ အမှတ် (၄၇)

၁၅-၂၂၀၀၅

(၁၇)

သဘာဝအလှ

နွေဦးသစ်ပြန်ပြီ။

ညိုရောင်သန်းနေသည့် လယ်ကွင်းများသည် စိမ်းစို
လန်းဆန်းလာသည်။ ခြောက်သယောင်နေသည့် သစ်ကိုင်းများ
ပေါ်တွင် မြရောင်သန်းနေသည့် ရွက်သစ်ရွက်နုကလေးများ
လွှမ်းခြုံစ ပြုလာသည်။ ပူနွေးသောနေသည် လူတိုင်းအား
အပြုံးဖြင့်နှုတ်ဆက်နေသည်။ ပျော်ရွှင်မြူးတူးစွာ ပျံသန်းနေ
ကြသော ငှက်များသည် တေးသီလျက်ရှိကြ၏။ ပန်းမျိုးစုံ ဖူး
ပွင့်လာကြသည်။ အနီရောင်၊ အဖြူရောင်နှင့် ပန်းရောင်
အရောင်မျိုးစုံဖြစ်သည်။

ကြယ်များသည် ညအခါ တလက်လက် ဖောက်ပ
နေကြသည်။ အနီ၊ အဝါနှင့် အဖြူရောင်များ ဖြစ်ကြသည်။
ကြည်လင်ပြာလှသော မိုးကောင်းကင်အောက်ဝယ် လေသည်

လွတ်လပ်စွာ တိုက်ခတ်လျက်ရှိသည်။ အိမ်မက်လှလှလေး တစ်ခုနှင့်တူသော ချစ်မြတ်နိုးစရာ ရှုခင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

လူတိုင်းတွင် နွေဦးနှင့်တူသော အချိန်ကာလသည် ရှိကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး နွေဦးသစ်ချိန်တွင် ပျော်ရွှင် မြူးတူးခဲ့ကြသည်။ ပြုံးရွှင်ရယ်မောခဲ့ကြသည်။ ချစ်ခင် တွယ်တာခဲ့ကြသည်။ နွေဦး၏ သာယာမှု ချမ်းမြေ့မှုတွင် ယစ်မူးခဲ့ကြသည်ဟု တရုတ်စာရေးဆရာပါကျင် (BAJIN-1904)က နှင်းကြွင်းတစ်ပြိုက်နွေတစ်ရွှက် (Autumn in Spring) ဝတ္ထု အဖွင့်စာမျက်နှာတွင် ရေးသားခဲ့ဖူးသည်။

သဘာဝအလှတရားများကို ခံစားတတ်သော နှလုံး သားကို ပိုင်ဆိုင်ရလျှင် လူ့ဘဝကို အရတော်ပေစွာ ကျေနပ် ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။ သဘာဝအလှများဖြင့် ပြည့်လျှမ်း နေသော ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဝန်းကျင်ကို ပန်းချီဆရာ၊ ဂီတဆရာ၊ လင်္ကာကဗျာဆရာတို့က ရေးခြယ်ဖွဲ့သီခဲ့ပေါင်း များလေပြီ။ ကိုယ်တိုင်ထိတွေ့နေရသော အမြင်အကြားတို့ဖြင့် ပန်းချီကား၊ တေးသွား၊ လင်္ကာတို့ထက် ပိုမိုလှပသာယာပုံကို အရသာရှိရှိ ခံစားနိုင်ကြပါစေဟု ဆန္ဒပြုလိုက်ပေသည်။

ဒို့ကျေးရွာကျာနယ်
အတွဲ (၂)၊ အမှတ် (၄)

၁-၃-၂၀၀၅

(၁၈)

ယုံကြည်ချက်ဖြင့်

[၁]

အချို့သော စာရေးဆရာများက အောင်မြင်ရေးကြီးပွားရေး၊ ဘဝနေနည်းစတဲ့ အကြောင်းအရာများကို ရေးသားထားတဲ့ စာအုပ်များကို တက်ကျမ်းလို့ လွယ်လွယ်ခေါ်တတ်ကြပါတယ်။ ထိုစာအုပ်မျိုး ရေးသားခဲ့ကြသူတွေထဲမှာ ဆရာကြီးပီမိုးနင်းဟာ ထိပ်ဆုံးက ရှိခဲ့ပြီး ရွှေဥဒေါင်းတက်တိုး၊ လှသမိန်၊ လူထုဦးလှ၊ ဦးဗဂျီငို၊ ဦးဆုမြိုင်၊ သင့်ဘဝဦးတင်မောင်၊ ဒေါက်တာကျော်စိန်၊ ဦးခင်မောင်သန်း (စိတ်ပညာ)၊ အောင်သင်း၊ ဖေမြင့်၊ မုံရွာဝင်းဖေ၊ လယ်တွင်းသားစောချစ်၊ ဒေါက်တာ မတင်ဝင်း၊ ချစ်စံဝင်း စတဲ့ စာရေးဆရာကြီးများ ပါဝင်ကြပါတယ်။

တက်ကျမ်းလို့ စတင်ခေါ်ဝေါ်လာခဲ့ကြတာက အင်္ဂလိပ်လို လောဂျစ် Logic ကို တက္ကဗေဒဆိုပြီး ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းကြစဉ်၊ အကြောင်းအကျိုးပြ ဆုံးမတဲ့ သဘောပါသော ထိုစာအုပ်မျိုးကို ဗန်းစကား တက်ကျမ်းလို့ ပြောကြရာမှ တွင်လာခဲ့ပုံရသတဲ့။ အသိပညာရှာဖွေ၊ ချွေတာဖို့၊ လုံ့လဝီရိယ

စိုက်ဖို့၊ ခိုးသားဖို့ စသည်ဖြင့် ရေးသားတတ်ကြတာများပြီ။ ဘဝတိုးတက်ရေးရွှေ့ရှုတာမို့ တက်ကျမ်းဆိုပြီး သုံးနှုန်းတွင်ကျယ်လာတာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ရာဇဝင်အခြေအမြစ်သဘောထက် အဲလိုစာအုပ်မျိုးတွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော် ၇၀ လောက်မှ စတင်မျိုးစေ့ချပြီး ယနေ့ကာလအထိ အပင်မျိုးစုံ ရှင်သန်နေကြပါတယ်။ ထိုလိုင်းဘာသာပြန်တွေလည်း အများကြီးပဲ။ ကြည်မင်း၊ မောင်ပေါ်ထွန်း၊ မြတ်ဌေးမောင်၊ ညီညီနိုင်၊ ညီသစ်၊ နိုင်သစ်၊ မြတ်ငြိမ်း၊ ဒေါက်တာ ခင်မောင်ညို၊ ခင်မောင်ညို (ဘောဂဗေဒ) စတဲ့ စာရေးဆရာတွေ ရေးသားခဲ့ကြပါတယ်။

အချို့သော စာရေးဆရာ အနည်းငယ်က တက်ကျမ်းစာပေမျိုး ရေးသားသူတွေကို မလိုလား မနှစ်မြို့တဲ့ သဘောထားရှိကြပါတယ်။ အကြောင်းက ရသစာပေမဟုတ်တဲ့ အတွက် အထင်မကြီးဘူး၊ အနုပညာတန်ဖိုးအရ အဆင့်အတန်း မဝင်ဘူးဆိုတဲ့အမြင်ကြောင့် တစ်ချက်လို့ ဆိုပါစို့။

ရသမပါဘူးဆိုတဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်ဟာ မမှန်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ခုခံချေပနေရန် ဒီနေရာမှာ မဖော်ပြလိုတဲ့ အတွက် ရသသဘောမဟုတ်လို့ ဆိုချင်သူများ မိမိဖာသာ ပြန်လည်စိစစ်ပြီး လေ့လာဝေဖန်သင့်ပါတယ်။ ကြိုတင်သတ်မှတ်တဲ့ အစွဲမရှိဘဲ ပကတိအခြေအနေမှန်ကို သုံးသပ်ရင် ရသကင်းမဲ့ပြီး ဒီစာပေတွေ ဘယ်မှာ ပရိသတ်အားပေးဖတ်ရှုခြင်း၊ ရှင်သန်ခြင်း၊ ရှိနိုင်မှာလဲ။ အသုံးကျတန်ဖိုး၊ ရသ

တန်ဖိုး၊ တစ်စုံတစ်ရာ ရှိပေလို့သာပဲ မဟုတ်လား။

နောက်တစ်ကြောင်းက တက်ကျမ်းတွေ ယခုခေတ်မှာ တွင်ကျယ်အောင်မြင်နေကြတဲ့အတွက် ရသစာပေ (ကဗျာ၊ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်)တွေ နေရာမရနိုင်ဘဲ ကျဉ်းမြောင်းစေပြီး အားနည်းနေရပါတယ်ဆိုတဲ့ ယူဆချက်နဲ့ မနာလို ဝန်တို ဩဇာ အပြစ်တင်၊ လှောင်ပြောင်၊ ရှုတ်ချချင်တဲ့ အယူအဆ၊ အမူအကျင့်ပါပဲ။ အမှန်က ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွား၊ သူ့လမ်းသူသွား၊ အရှင်းသားကြီးပါ။ သုတစာပေ၊ ရသစာပေ၊ နှစ်သက်ရာကို စာဖတ်ပရိသတ်က အဆင်ပြေရာ ရွေးချယ်ဖတ်ရှုကြပေမှာပေါ့။ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၃၀ ကဆိုရင် ဝတ္ထုစာအုပ်ကို ဝယ်ပြီးဖတ်ကြပါတယ်။ ဝတ္ထုတစ်အုပ် ၅/-၊ ၁၀/-၊ ၁၀/-လေ။

လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၄၀ ရှေ့မှာဆိုရင် ကိုယ်ပိုင်ဝယ်ဖတ်ကြလို့ ဝတ္ထုစာအုပ်တွေဟာ စောင်ရေသောင်းနဲ့ချီပြီး ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေကြရတာပေါ့။ စာအုပ်တန်ဖိုးက တစ်ကျပ်၊ နှစ်ကျပ်၊ အထူးကြီး ဈေးအများဆုံးကမ္ဘာ သုံးကျပ်လေ။

အခုခေတ်မှာ ဘာသာပြန် ဝတ္ထုစာအုပ်ကြီးတွေဆိုရင်လည်း ၂၅၀၀/-၊ ၃၀၀၀/-ပါပဲ။ ဝယ်ဖတ်တဲ့ ပရိသတ်တွေရှိနေဆဲပါပဲ။ စောင်ရေတော့ ၅၀၀-၁၀၀၀ ပဲပေါ့။ ထားပါတော့ ဝတ္ထုတွေ အထွက်များလို့ စားသုံးသူက ဝတ္ထုစာအုပ်တွေဝယ်ပြီး ပိုက်ဆံကုန်သွားနဲ့ ကဗျာစာအုပ်ဟာ မရောင်းရတော့ဘဲ ပုံကျန်နေတယ်။ ကဗျာစာပေ မတွင်

ချစ်ခိုင်း(စိတ်ပညာ)

၉၃

ကျယ်တာ ဝတ္ထုစာအုပ်များရဲ့ အပြစ်လို့ ပြောတဲ့လူကို ဘယ်လိုသတ်မှတ်မလဲ။

တကယ်တော့ သူ့လိုင်းနဲ့ သူပါ။ သူတစ်ပါးကို ငြုစုအပြစ်တင် ပုတ်ခတ်နေတာထက် မိမိရဲ့ ဆောင်ရွက်ချက် အရည်အသွေးကိုသာ စာဖတ်ပရိသတ်လက်ခံနှစ်သက်အောင် ပြုပြင်ရမှာပါ။ အဖြေမှန်။

တက်ကျမ်းရေးသူတွေဟာ ကဗျာဆရာ၊ ဝတ္ထုဆရာ ထိုင်ရမယ့် နေရာကို ဘုမသိ ဘမသိ ဝင်ထိုင်နေကြသလိုလို ပြောဆိုတဲ့ရဲ့ချင်တဲ့ စာရေးသူအချို့ တွေ့နေရပါတယ်။
ဪ . . .

ဆရာမောင်ပေါ်ထွန်း ဘာသာပြန်သည့် “ အမြန် ဆုံးသူဌေးဖြစ်နည်း ” စာအုပ်၊ ပထမတွဲနှင့် ဒုတိယတွဲ နှစ်တွဲပေါင်း၊ ဒုတိယအကြိမ် ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာစာသည် အထက်ဖော်ပြပါ စာရေးဆရာများ (သူတို့က ထိုစာအုပ်မျိုးတွေ ဖတ်လေ့မရှိဘူးဟု မကြာခဏ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ကြပေတာမို့) ဖတ်နိုင်စေရန် ကူးယူတင်ပြသင့်သည်ဟု ထင်ပါသည်။

[၂]

‘ ကိုပေါ်ထွန်း . . . ခင်ဗျား ဒီစာအုပ်မျိုးတွေ ရေးနေတာ တကယ် ယုံကြည်လို့ ရေးတာလား၊ အလုပ်ဖြစ်လို့ ရေးတာလား ’

ကျွန်တော့်အား မိတ်ဆွေစာရေးဆရာတစ်ယောက်

က မေးသောမေးခွန်းဖြစ်ပါသည်။ (သူမေးခွန်းပါ
 'ဒီစာအုပ်တွေ 'ဟူသည်မှာ 'အမြန်ဆုံး သူငွေဖြစ်နည်း '
 အပါအဝင် 'ငွေရွာနည်း၊ ငွေသုံးနည်း '၊ 'စီးပွားတက်
 အောင်လုပ်နည်း '၊ 'ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စဖြင့် ကြီးပွားရေး '၊
 'စွန့်စားမှု အောင်မြင်မည် ' စသည် ကျွန်တော် ပြန်ဆို
 ရေးသားခဲ့သော စီးပွားတိုးတက်ရေး၊ ကြီးပွားချမ်းသာ
 ရေးဆိုင်ရာ 'တက်ကျမ်း ' များကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။)

အထက်ပါမေးခွန်းမျိုးကို အခြားသော အသိ
 မိတ်ဆွေများကလည်း ကျွန်တော့်အား မေးဖူးပါသည်။
 ယင်းသို့ မေးလာတိုင်းလည်း ကျွန်တော်က -

'အဲဒီစာအုပ်မျိုးတွေကို ကျွန်တော် ယုံကြည်လို့လည်း
 ရေးပါတယ်၊ အလုပ်ဖြစ်လို့လည်း ရေးပါတယ် ' ဟူ၍ အဖြေ
 တစ်မျိုးတည်းကိုပင် ခပ်တိုတို ပြန်ဖြေခဲ့သည်ချည်း ဖြစ်ပါ
 သည်။

သို့သော်လည်း ' အလုပ်ဖြစ်လို့ ' ဆိုသည်မှာ
 'ပိုက်ဆံရလို့ ' ဟူ၍ ကျွန်တော်မဆိုလိုပါ။ 'ထုတ်ဝေသူကလည်း
 ထုတ်ချင်လို့၊ စာဖတ်သူတွေကလည်း ဝယ်ဖတ်ကြလို့ 'ဟူ၍
 ဆိုလိုခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

[၃]

မှန်ပါသည်။ 'တက်ကျမ်း ' တွေကို ကျွန်တော်
 တကယ်ပင် ယုံကြည်ပါသည်။ ယုံကြည်စရာ အကြောင်းခံ
 ကလည်း ရှိပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဆယ်ကျော်သက် အရွယ်
တတည်းက မိဘဆွေမျိုးများအား စွန့်ခွာပြီး အလွတ်
ပညာသင်ကျောင်းတက်ရန် ရန်ကုန်သို့ ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။
သို့သော် ကျောင်းမှန်မှန် မတက်ဘဲ အားအားရှိတိုင်း ရုပ်ရှင်
ကြည့်လိုက်၊ ဝတ္ထုဖတ်လိုက်နှင့်သာ အချိန်ကုန်ခဲ့သည်။
အုပ်ထိန်းဆုံးမမည့် မိဘဆရာသမား မရှိတော့ ကျွန်တော့်မှာ
'လွတ်ချင်တိုင်းလွတ်' ပြီး ရည်မှန်းချက် ပျောက်နေခဲ့သည်။

နောက်ဆုံး လက်နှိပ်စက် လက်ရေးတို့ သင့်တန်း
တက်ပြီး အလုပ်ဝင်ခဲ့သည်။ နောက် နှစ်နှစ်လောက်ကြာတော့
အိမ်ထောင်ကျသည်။ လခ ၁၂၆ ကျပ်ဖြင့် အိမ်ထောင်သည်
ဘဝကို တည်ဆောက်ရင်း 'တစ်ရာနှစ်ဆယ်တိုး' အကြွေး
သံသရာ လည်နေတော့သည်။ သည်ကြားထဲ လိပ်ခေါင်း
ရောဂါကလည်း 'လဲရာ ဖိထောင်း' လာပြန်သည်။ ကျွန်တော့်
တစ်သက်တာတွင် စိတ်ဆင်းရဲဆုံးကာလပင် ဖြစ်သည်။

သို့နှင့် စိတ်ပြေလက်ပျောက် စာအုပ်တွေ ရှာဖွေ
ဖတ်ရှုရင်းမှ ကျွန်တော်ဘဝအတွက် 'ကယ်တင်ရှင်' ကို
သွားတွေ့ရတော့သည်။ တခြားမဟုတ်ပါ။ 'တက်ကျမ်း'
စာအုပ်များဖြစ်သည်။ အလွန်စိတ်ဓာတ်ကျပြီး ရည်မှန်းချက်
ပျောက်နေသော ကျွန်တော်သည် ပီမိုးနင်း၊ ရွှေဥဒေါင်း၊ ပဂျီငို၊
တက္ကသိုလ်ဆုမြိုင်၊ သဒ္ဓါ၊ ဟားဘတ်ကက်ဆင်၊ နပိုလီယံ
တစ်လ်၊ ဒေးလ်ကာနက်ဂျီစသော ဆရာကြီးများ၏ တက်ကျမ်း
များ ကျေးဇူးကြောင့် ပြန်လည် 'အားတက်' လာခဲ့သည်။

ရည်မှန်းချက် ပြန်ဝင်လာခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဆယ်တန်းစာမေးပွဲကို ဘာသာ ပြန်ဂုဏ်ထူး (တစ်ပြည်လုံးတွင် တစ်ဦးတည်း) ဖြင့် အောင်မြင် ခြင်း၊ ၁၉၆၇-၆၈ သတင်းစာပညာအတတ်သင်ကျောင်း (ပထမပတ်) တွင် ပထမရခြင်း၊ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရခြင်း၊ အလုပ်တွင် ရာထူးတိုးခြင်းနှင့် ကလောင်ရှင် စာရေးသူတစ်ယောက်ဖြစ် လာခြင်း စသည့် အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

[၄]

ထို့ကြောင့် တက်ကျမ်းစာအုပ်တွေကို ကျွန်တော် အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်ပါသည်။ ယခု ဤစာအုပ်ကိုလည်း ယုံကြည်မှု အပြည့်ဖြင့် ပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ပါသည်။

စာရေးသူက ဝါကျတစ်ကြောင်း ဖြည့်လျက် နိဂုံး ချုပ်ပါရစေ-

တက်ကျမ်းဟု အချို့က ခေါ်သော စာအုပ်မျိုးကို ရေးသားခဲ့သူ၊ ဘာသာပြန်သူ၊ စာရေးဆရာများသည် ကဏ္ဍ အနုပညာထွန်းကားရေး၊ ဝတ္ထုရှည်ရသစာပေ ထွန်းကားရေး တို့ကို တားဆီးဖိနှိပ်ပိတ်ပင်ရန် မည်သူမျှ မရည်ရွယ်ခဲ့၊ ပတ်သက်ဆီဆိုင်ခြင်းလည်း မရှိ။ မိမိတို့ ယုံကြည်သည့် အတိုင်း မိမိတို့ စေတနာဖြင့် စာပေများကို ရေးသားသွား ကြခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။

၅-၅-၂၀၀၅

(၁၉)

အရည်အသွေး အပြိုင်အဆိုင်

အရေအတွက်ဆိုသည်မှာ စပါးတစ်တင်း၊ နှစ်တင်း၊ ကားတစ်စီးစာ၊ သင်္ဘောတစ်စီးစာ။ အရည်အချင်း အရည်အသွေး ဆိုသည်မှာ ထိုစပါးသည် ငစ်နီလား၊ ပေါ်ဆန်းမွှေးလား ဟူသော အနှစ်သာရသဘောဖြစ်ပေသည်။ သဲတွေ၊ ခဲတွေ၊ အဖျင်းအမှော်တွေပါသော စပါးလော၊ ကောင်းစွာ သန့်စင်သော စပါးလော။

အရည်အသွေး ကောင်းဖို့ရာ စတင်မစိုက်ပျိုးမီ ကပင် မျိုးကောင်း မျိုးသန့် ရွေးချယ်ရသည်။ ပိုးမွှားဒဏ်ကို ကာကွယ်ရသည်။ ထွက်လာသည့် အသီးအနှံထဲမှ ကျုံ့လှိ အားနည်းသော အစေ့အဆန်တို့ကို ဖယ်ရှားရသည်။ လက်ရွေးစင်အောင် သန့်ပြီးယူသော ခေါင်သီးမှ အရည်အသွေး

အကောင်းဆုံးဟု ဆိုရသည်။ ရောင်းချသောအခါ ဈေးချင်း
မတူပေ။

အရည်အသွေးကောင်းလျှင် တန်ဖိုးမြင့်၏။ အရည်
အသွေး ညံ့လျှင် တန်ဖိုးနိမ့်၏။ ယခုခေတ်ကာလသည်
အရည်အသွေးကို အလေးပေးသော အချိန်အခါ ဖြစ်ပေ
သည်။ ထုတ်လုပ်သော ပစ္စည်းများ အရည်အသွေး ကောင်းမွန်
ရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးကိစ္စများ အရည်အသွေးကောင်းမွန်စေ
အရည်အသွေးရှိသော ပြည်သူများ အရည်အသွေးရှိသော
ခေါင်းဆောင်များဖြစ်ပေါ်ရေးနှင့်အတူ အရည်အသွေးရှိသော
ကမ္ဘာကြီးကိုထူထောင်လျက်ရှိပေသည်။ အရည်အသွေးဟူသော
စကားရပ်မျှနှင့်ပင် မတင်းတိမ်မရောင့်ရဲနိုင်ပေ။ အလုံးစုံ
အရည်အသွေး၊ အန္တိမအရည်အသွေးရှိရေးဟူပင် ရည်မှန်း
ဆောင်ရွက်နေကြပေသည်။

ယနေ့ကမ္ဘာကြီးသည် အချိန်နှင့်အမျှ ပြောင်းလဲတိုး
တက်နေပေသည်။ ကျေးလက်ဒေသများသည် မြို့ပြများပမာ
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနေကြသည်။ ယနေ့ကျေးရွာ အများ
အပြားတွင် ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ ဗီဒီယို၊ ဂျိတ်တုစလောင်း
များရောက်ရှိအသုံးပြုနိုင်ကြပြီဖြစ်သည်။ သယ်ယူ ပို့ဆောင်
ရေးတွင်လည်း လှည်းခေတ်မှ စက်ဘီး၊ ထော်လာဂျီ၊ ဆိုင်လာသ်
စသည်များကို အသုံးပြုနေကြသည်။ နွား၊ ထွန်တံ၊ ထွန်တံ
များဖြင့် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရာမှ လက်တွန်းထွန်ကော၊ စပါးရိတ်
စက်၊ ချွေစက်များကို အသုံးပြုလာကြပြီ ဖြစ်ပေသည်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

ကျေးရွာများ ဖွံ့ဖြိုးလာမှ နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးလာပေသည်။ ကျေးလက်နေ ပြည်သူများသည် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး စသည့် ခေတ်မီနည်းပညာများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ သိရှိရပေမည်။ မိုးကောင်းမိုးသန့် စိုက်ပျိုးရေး၊ တစ်ဧကအထွက် နှုန်းတိုးတက်ရေး၊ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးတို့ကို အချိန်ပြည့် တီထွင် ကြံဆလုပ်ကိုင်ကြရမည်။ ထိုသို့ဖြစ်လာစေရန် အသိ ပညာ ဗဟုသုတလိုအပ်သည်။ တစ်ဦးချင်း အရည်အသွေး ပြည့်ဝရေးမှသည် ရွာလုံးကျွတ် အရည်အသွေးပြည့်ဝကြရန် လိုအပ်သည်။ ခေတ်နှင့်အညီ ရင်ဘောင်တန်းနိုင်ပြီး ခေတ်မီ ဗဟုသုတရှိသော ကျေးလက်နေပြည်သူများ ဖြစ်လာကြရန် လိုအပ်သည်။

ဗဟုသုတ အရည်အသွေးပြည့်ဝရန် ရေဒီယို နားထောင်ရမည်။ ရုပ်မြင်သံကြားကြည့်ရှု၍ ရသည်။ ပြိုဟ်တု စလောင်းမှ တစ်ဆင့် နိုင်ငံတကာအဖြစ်အပျက်များကို သိရှိ နိုင်သည်။ ဗဟုသုတပြည့်ဝရေးအတွက် အကောင်းဆုံးနှင့် အသက်သာဆုံးနည်းမှာ စာဖတ်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ကျေးလက် အရောက်စာအုပ်၊ စာပေများဖြန့်ချိခြင်း၊ ကျေးလက်စာကြည့် တိုက်များ ထူထောင်ဆောင်ရွက်ကြရပေမည်။

(အထက်ပါကွက်လပ်ကို ဒို့ကျေးရွာဂျာနယ်က ဖြည့်ဆည်းပေးမည်။ ဒို့ကျေးရွာဂျာနယ်သည် ပြည်သူ လူထုအားလုံး အတွက် အကျိုးဆောင်သွားမည် ဖြစ်သည်။) ကျေးလက်နေ ပြည်သူများ၏ဘဝ လက်တွေ့ကျကျဖွံ့ဖြိုး

တိုးတက်စေရန်၊ ကျေးလက်ပြည်သူများ အရည်အသွေး
တိုးမြှင့်ရန် ရည်ရွယ်၍ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကြည်လင်သောမိုးကောင်းကင်၊ သစ်လွင်သော
သဘာဝဝန်းကျင်အလှအပနှင့်အတူ “ ခို့ကျေးရွာ ” ဂျာနယ်
ပေါ်ထွက်လာပြီဖြစ်သည်။ ကျေးလက်ပြည်သူများ အကျိုး
အတွက် ပေါ်လာသည့် ခို့ကျေးရွာဂျာနယ် ရေရှည်ခိုင်မြဲ
အောင် ကူညီစေလိုကြောင်း ခို့ကျေးရွာ စာတည်းအဖွဲ့က
နှိုးဆော်လိုက်ရပေသည်။

ခို့ကျေးရွာဂျာနယ်
အတွဲ (၂)၊ အမှတ် (၇)
၁-၄-၂၀၀၅

(၂၀)

အရပ်ပုသော် စာအုပ်ခုလိုက်ပါ

ကျွန်တော်သည် အရပ်ပုသူ တစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ ငါးပေနှင့် လေးလက်မသာရှိပါသည်။ တောမှာမွေး၍ တောမှာ ကြီးပြင်းခဲ့ပါသည်။ စာအုပ်ခုလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော်သည် အရပ်ပုရာမှ အရပ်မြင့်ခဲ့ပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ လူရာဝင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

ကျေးဇူးရှင်ကား စာအုပ်များပင် ဖြစ်ပါသည်။ တံကောင်းသည်မှာ ကျွန်တော်သည် စာဖတ်ဝါသနာ ပါခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရွာမှာ စာကြည့်တိုက်ကို (၈)တန်းကျောင်းသား ဘဝကပင် စုပေါင်းထူထောင်ခဲ့ပါသည်။ အထက်တန်းကျောင်းသား၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝတွင်လည်း စာကြည့်တိုက်ရှိ စာအုပ်များကို အဖော်လုပ်ခဲ့မိပါသည်။

သတင်းစာနှင့် ဂျာနယ်များကိုလည်း လက်လှမ်းမီသမျှ ဖတ်ရှုခဲ့ပါ၏။

မန္တလေးတက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရပြီးသောအခါ၌ ရန်ကုန်ကို မရောက်ဖူးသေးပါ။ အသက် (၂၂)နှစ်ရှိပါပြီ။ အမေ့အိမ်တံစက်မြိတ်က ထွက်ခဲ့လေပြီ။ တက္ကသိုလ် ပရဂုဏ်ကလည်း ထွက်လာခဲ့ပြီ။ အလုပ်တစ်ခုခု မဝင်မီ ရန်ကုန်မှာနေပြီး ဗဟုသုတ ရှာဖွေဆည်းပူးရမည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ကြောင့် သူငယ်ချင်းတစ်ဦး၏ အိမ်မှာကပ်နေပြီး အလုပ်ခွင်တစ်ခုခု အတွက် ဗဟုသုတပြည့်ဝရန် လေ့လာဆည်းပူးပါတော့သည်။

တောင်ဥက္ကလာပ (၇)ရပ်ကွက်မှာ နေထိုင်သည်။ တောင်ဥက္ကလာပမြို့ သစ္စာလမ်းမပေါ်မှာ အစိုးရ ပြန်ကြားရေး စာဖတ်ခန်းရှိသည်။ မြေစိုက်ပျဉ်ကာ သွပ်မိုးစာဖတ်ခန်းလေးမှာ ကျွန်တော်၏အချိန်ကို အများအားဖြင့် ကုန်လွန်သည်။ သတင်းစာနှင့် နိုင်ငံတကာရေးရာဂျာနယ် စသည်တို့ကို ဖတ်သည်၊ မှတ်သည်၊ ကူးသည်၊ ကျက်သည်။

စိတ်ကျန်းမာရေး ဆေးရုံက လူမှုဆက်ဆံရေး အရာရှိ စာမေးပွဲလျှောက်သည်။ ဗိုလ်လောင်းသင်တန်း အမှတ်စဉ်(၄၃)အတွက် စစ်ရာထူးခန့်ရုံးသို့ လျှောက်သည်။

ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စိတ်ကျန်းမာရေးဆေးရုံ လူမှုဆက်ဆံရေးအရာရှိနေရာအတွက် ရာထူးဝန်အဖွဲ့မှာ ရေးဖြေ၊ နှုတ်ဖြေ ဖြေရသည်။ ကမ်းနားလမ်း ၆-ထပ်ရုံးမှာ အင်တာဗျူးဖြေခဲ့သည်။ ကောင်းစွာ ဖြေနိုင်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော်

ကျသည်။ ကိစ္စမရှိ လူ(၃၀)လောက် ဖြေကြရာမှာ တစ်ယောက်
လောက်သာ ရွေးချယ်သဖြင့် မရခြင်းအတွက် ဘာမျှ မခံစား
မိပေ။ အတွေ့အကြုံရလောက်အောင်သာ တမင် လက်ရည်
သွေး၍ မိမိကိုယ်ကို လေ့ကျင့်ပေးခြင်းဟု သဘောထားသည်။
ဒေါက်တာဖေကျင်၏ သမီး မယုဇနကျင်ဆိုသူ ရွေးချယ်ခံရ
သည်။ သူတော်၍ သူရခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေနပ်၏။
စိတ်ပညာဘွဲ့ရ သူငယ်ချင်းတွေ ရယ်မောပြီး ပြန်ခဲ့ကြ၏။

ဗိုလ်လောင်းစာမေးပွဲကို ယခုပြည်လမ်း ပြည်သူ့
ရင်ပြင်နေရာမှာ တည်ရှိခဲ့သော ဗိုလ်ရွေးအဖွဲ့မှာ ၅ရက်ကြာ
နေပြီး ဖြေဆိုရသည်။ အင်တာဗျူးအတွေ့အကြုံရှိခဲ့သဖြင့်
လည်းကောင်း၊ သေသေချာချာ ကြိုးပမ်းပြင်ဆင်ထားခဲ့သဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ငယ်စဉ်ကပင် စစ်ဗိုလ်ဖြစ်ချင်သော စိတ်အား
ထက်သန်လှသည့် ဆန္ဒဣန္ဒြိယပါရှိကြောင်းလည်းကောင်း၊ ဖြေဆို
ရာ၌ ကောင်းစွာ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ဘာအသိ ဘာအကပ်မှ
မရှိ။ ဘာအဆက်အသွယ်၊ ဘာလာဘ်လာဘမှ မကုန်ကျ။
တိုယ့်အားကိုယ်ကိုး၍ ကြိုးစားခဲ့ခြင်းကြောင့် ဗိုလ်သင်တန်း
တက်ခွင့်ရကာ ဗိုလ်ဖြစ်လာ၏။ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ ရေဒီယို
စသည့် မျက်မှောက်ရေးရာ သိကောင်းစရာများကို မိမိဖာသာ
လေ့လာဖြည့်ဆည်းခြင်း၏ အကျိုးပင်ဖြစ်ပါသည်။ စာဖတ်ခြင်း
သည် ရည်မှန်းချက် ထမြောက်အောင်မြင်မှုကို အထောက်အကူပြုကြောင်းသိခဲ့သည်။ မိမိကိုယ်တွေ့ အတွေ့အကြုံအရ
ရဲရဲပြောခြင်းဖြစ်၏။

တစ်နေ့က မိတ်ဆွေတစ်ဦး၏ စာနှင့်အတူ သူ့ သားလေး ကျွန်တော့်ဆီသို့ ရောက်လာသည်။ သူ့သားက ဂျီတီအိုင်မှ စက်မှုစွမ်းအင်ဖြင့် အောင်ခဲ့သည်။ အလုပ်အကိုင် ရှာဖွေပေးပါ။ ကူညီပါဟု ထိုမိတ်ဆွေက စာရေးလိုက်သည်။ အသက် ၂၀ကျော်ရှိ လူရွယ်အား ကျွန်တော်က မေးသည်။ “ အမေရိကန် ဒုတိယသမ္မတ ဘယ်သူလဲ ” သူ မသိပေ။ “ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ သမ္မတအမည်ပြောပါ ” သူ မဖြေနိုင်။ “ လာအိုဝန်ကြီးချုပ်အမည် သိပါသလား ” သူ မသိ။ “ နယ်စပ်စည်ပင် ဒုတိယဝန်ကြီးများအမည်ကို ပြောပြပါ ” သူ မပြောနိုင်။ “ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၊ အဖွဲ့ဝင် ၅ ဦး အမည် ” သုံးလေးဦး နှင့် ရပ်သွား၏။ သတင်းစာနေ့စဉ် မဖတ်ဘူးလားဟု မေးရာ မဖတ်ဖြစ်ပါဟု သူက ဆိုသည်။ ရေဒီယို နားမထောင်ဘူးလား ဟု မေးရာ နားမထောင်ပါဟု ဖြေကြား၏။ နယ်မှာရှိသော စက်မှုသိပ္ပံတစ်ခု အောင်လာခဲ့ပြီး အလုပ်ရှာနေသည်ဟု သိရ သည်။ ဗဟုသုတ အတော်နည်းလှသည်။

အစိုးရဝန်ထမ်း ဖြစ်ချင်ပါက ဒို့တာဝန်အနေ သုံးပါး၊ ဦးတည်ချက် ၁၂ရပ်၊ ပြည်သူတို့၏ ဆန္ဒသဘောထား စသည့် အချက်များကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ရှင်းလင်းဖြေကြားနိုင်ရ အောင် လေ့လာကျက်မှတ် ထားရပေလိမ့်မည်။ ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီတို့မှာ လုပ်မည်ဆိုလျှင်လည်း ဤအခြေခံ ဗဟုသုတ များကိုတော့ သိထားရန် လိုအပ်သည်ပင်။

မကွာနစ်ကယ်ပါဝါမှာ မိုးပျံအောင် တော်နေစေ
ကာမူ နိုင်ငံတကာဗဟုသုတနှင့် နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံရေး၊
စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး အခြေအနေများကို မကြားမသိလောက်
အောင်ကား မျက်ခြည်မပြတ်သင့်ပေ။ ဗဟုသုတ ပြည့်ဝ
နေပါမှ ဆက်ဆံရေးနှင့် အတွေးအမြင်မှာ လူတန်းစေ့မှာ ဖြစ်
၏။

ထိုလူရွယ်ကို အပြစ်မတင်။ ကျွန်တော့် ညီလေး
လည်း ဤကဲ့သို့ပင် ဖြစ်၏။

တောမှာနေ၍ စာပေးစာယူ ဥပဒေပညာကို
သင်ယူဆည်းပူးသည်။ ကျွန်တော်က ရန်ကုန်သို့ ခေါ်ယူပြီး
သတင်းစာဖတ်၊ ရေဒီယိုနားထောင်၊ ဖတ်စရာစာအုပ်တွေ
ပေး လမ်းညွှန်သည်။ ပီမိုးနင်း၏ တိုးတက်ရေး၊ ကြီးပွားရေး
စာအုပ်တွေ ဖတ်စေ၏။

“ ပီမိုးနင်းဟာ သူကိုယ်တိုင်က ဆင်းရဲတယ်လို့
ကြားဖူးပါတယ်။ သူရေးတာ ဖတ်လို့ မချမ်းသာနိုင်လောက်ပါ
ဘူး ” ဟု သူကပြော၏။ ကျွန်တော် ရှင်းပြသော်လည်း
လက်မခံပေ။ ရှိစေတော့။

၂ နှစ်ခန့် ကြာပြီး သူ ဘွဲ့ရသည်။ အလုပ်ခွင်
အတွက် ဥပဒေဝန်ထမ်း၊ တရားရေး ဝန်ထမ်းနှင့် ဒုရဲအုပ်
လောင်းသင်တန်းတို့အတွက် စာမေးပွဲ သူဖြေသည်။ ညီခင်းပေး
သည် သုံးခုစလုံးမှာ ရေးဖြေကော၊ နှုတ်ဖြေပါ အောင်ခဲ့သည်။
ထိုင်သောအခါ မတ်မတ်စန့်စန့် ထိုင်ပါ။ လမ်းလျှောက်သော

အခါ ရင်ဖွင့်ပါ။ လက်ပြင်ကိုင်းကိုင်း မနေပါနှင့် ခါးဆန့်ပါ စသည်ဖြင့် အနီးကပ် ကျွန်တော်ပြုပြင် သွန်သင်ခဲ့သမျှ အကျိုးထိရောက်သွားပါသည်။ ရဲအရာရှိ ဖြစ်နေပါပြီ။

ပီမိုးနင်း၏ ကြီးပွားရေးစာအုပ်တွေကို ဖတ်ခဲ့မိ၍ အပျင်းထူသော လူပျော့အဖြစ်မှ အလုပ်ကို လေးစားရုံသေ တတ်သော ထက်ထက်သန်သန် လူတစ်ဦး ဖြစ်လာရပါသည် ဟု ယခုတော့ ညီလေးက ဝန်ခံသည်။

စာအုပ်စာပေက ဘဝကို ပြုပြင်သည်။ စာအုပ် တွေက စာဖတ်သူကို လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး ဖြစ်အောင် အထောက်အကူ ပြုပါသည်။ စာမဖတ်လျှင် လူရာမဝင်နိုင် ပါ။ ၂၁ ရာစုမှာ အမြင်ကျယ်ပါမှ လူတန်းစေ့ပါလိမ့်မည်။ ပေမီဒေါက်မီ လူတစ်ယောက် ဖြစ်ရန် စာများများ ဖတ်ရ ပါလိမ့်မည်။

ပိုက်ဆံကုန်စရာ မလိုပါ။

နီးရာ ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေး စာကြည့်တိုက်မှာ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်မျိုးစုံ၊ မဂ္ဂဇင်း အဖုံဖုံ နှင့် စာအုပ်ကောင်းများ၊ ထောင်သောင်းတို့ကို ကြိုက် သလောက် အခမဲ့ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။ စနေနေ့လည်း ဖွင့်နေပါ သည်။ အကုန်အကျ ခံစရာမလိုပါ။

စာဖတ်မှသာ -

အရပ်ပုသော် - စာအုပ်ခုလိုက်ပါတ မြင့်လာ ပါလိမ့်မည်။ မြင့်ပြီးသား လူ စာအုပ်ကုလိုက်သော် လူတကာ

ထက် ခေါင်းတစ်လုံးစာ ပိုမြင့်ပါလိမ့်မည်။ အမြင် နိမ့်ကျမနေ
အောင် လုပ်ဆောင်ကြိုးပမ်းကြပါစို့။

၂၀၀၅ခုနှစ်၊ (၆) နှစ်ပတ်လည်
ဗဟိုဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ်(အထက်မြန်မာပြည်)မဂ္ဂဇင်း

(၂၁)

စာတတ်သူ စာဖတ်သူ

နိုင်ငံတကာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့ကို နှစ်စဉ် ကျင်းပလာခဲ့ကြသည်မှာ နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာပြည်သည် ပြည်သူလူထုကိုယ်တိုင် ပါဝင် လှုပ်ရှားကြသော စာတတ်မြောက်ရေး ကြိုးပမ်းမှုများကို စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာ၏ ချီးကျူးလေးစားခြင်းကိုလည်း ခံယူခဲ့ရပါသည်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူသားသန်းပေါင်း ၆၀၀၀ကျော် နေထိုင်ကြပါသည်။ မြောက်အမေရိက၊ လက်တင်အမေရိက နှင့် ဥရောပနိုင်ငံများ၊ အာဖရိကနိုင်ငံများသည် မြန်မာနိုင်ငံ မြန်မာလူမျိုးကို သိသူ နည်းပါး၏။ အာရှနိုင်ငံများကမူ မြန်မာလူမျိုး၊ မြန်မာနိုင်ငံကို ကောင်းစွာ သိကြသည်။ လူဦးရေသန်း ၁၂၇၀ ရှိသော တရုတ်ပြည်သူများကလည်း

ချစ်နို့င(စိတ်ပညာ)

၁၀၉

ချစ်ကြည်ရင်းနှီးသော အိမ်နီးချင်းအဖြစ် ရိုးသားဖြူစင်၍
စိတ်ကောင်းစေတနာ ပြည့်သော လူမျိုးအဖြစ် လေးစားချစ်ခင်
စွာ သိရှိကြ၏။ အိန္ဒိယပြည်ရှိ ပြည်သူသန်းပေါင်း ၁၀၀၀ကျော်
ကလည်း မြန်မာကို သိကြသည်။ လွတ်လပ်ရေး ဆုံးရှုံးခဲ့ရသော
ဘဝတူအဖြစ် ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီလက်အောက်မှ အတူတကွ
တော်လှန်ကြပြီး ချစ်ခင်ရင်းနှီးသော အိမ်နီးနားချင်း မိတ်ဆွေ
အဖြစ် သိကြခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ စင်္ကာပူ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊
ကမ္ဘောဒီးယား၊ ဗီယက်နမ်၊ ဘရူနိုင်း၊ လာအို၊ ဟူသော အာဆီယံ
အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ ပြည်သူအများစုက မြန်မာလူဦးရေ ၅၃သန်း
၏ အကြောင်းကို ကြားဖူး၊ သိဖူးသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ
အများစုရှိကြောင်း၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကို ရှိသေကြကြောင်း၊
အစာ ဆန်ရေကြွယ်ဝ၍ လူတွေကလည်း ရဲရင့်ရိုးသားကြ
ကြောင်း၊ နယ်ချဲ့ရန်သူအမျိုးမျိုးကို ဇွဲ သတ္တိဖြင့် တွန်းလှန်
တိုက်ခိုက်ခဲ့သော အစဉ်အလာ ရှိခဲ့ကြောင်း၊ ဉာဏ်ပညာ
ထက်မြက်ကြောင်း တစ်ချိန်က အရှေ့တောင်အာရှတစ်ခွင်
တွင် ဘောလုံးအားကစား ထူးချွန်ခဲ့သူများ ဖြစ်ကြောင်း
စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဗီယက်နမ်၊ ထိုင်း၊ တရုတ်
ပြည်စသည့် တိုင်းပြည်အနံ့မှ သာမန်ပြည်သူအချို့ကို
ထိတွေ့ မေးမြန်းပြီး မြန်မာဆိုတာ ဘယ်လိုမြင်သလဲဟု
ဆွေးနွေးလေ့လာခဲ့ဖူးသည်။ လေးစားခင်မင်ကြသော

သဘောထား တွေရှိခဲ့ရသည်။ မြန်မာလူမျိုး၏ ဂုဏ်သိက္ခာသည် မြင့်မားဆဲဖြစ်၏။

မြန်မာတို့၏ ထက်မြက်သွက်လက်သော ပင်ကို ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးကို သူတို့တလေးတစား အသိအမှတ်ပြုထားခဲ့ကြဖူးသည်။

မြန်မာတို့၏ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယနှင့် အချိန်ကို စနစ်တကျအသုံးပြုပြီး အားထုတ်တတ်ပုံကို သူတို့နားလည်သိမြင်ခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာကို အချို့ အင်္ဂလိပ်၊ အချို့အမေရိကန် အနည်းငယ်တို့မှအပ နိုင်ငံခြားသားများစွာတို့သည် အထင်မသေးရဲကြပါ။ အထင်မသေးဝံ့ကြပါ။ လေးစားသည်၊ ယုံကြည်သည်၊ အားပေးသည်၊ ခင်မင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပြည်သူပြည်သားများသည် အိမ်နီးနားချင်း လူမျိုးများ အပါအဝင် နိုင်ငံတကာရှိ ကမ္ဘာ့ပြည်သူများ၏ ရှေ့မှောက်တွင် နံနံအာ မဖြစ်ကြဖို့လိုလိုသည်။ မွဲမွဲချာချာ မဖြစ်ရဖို့လိုအပ်သည်။

လူ၏ အသိဉာဏ်ကို မြှင့်တင်ကြသည်မှာ စာပေဖြစ်လေသည်။ စာဖတ်ခြင်းက အသိပညာဗဟုသုတ ပြည့်ဝစေသည်။ အသိဉာဏ်ကြွယ်ဝသောသူသည် ဆင်ချရာမှ ချမ်းသာအောင်၊ ချောင်လည်အောင် စဉ်းစားကြံဆောင်နိုင်ပေသည်။ အကုန်တိုးတက်အောင် စီမံ ပြုပြင်တတ်လာလေသည်။

စာဖတ်မှ လူရည်လူသွေး တောက်ပြောင်မည်။
 စာမဖတ်ပါက အသိဉာဏ်ဗဟုသုတ ခေါင်းပါးနိမ့်ကျသည်နှင့်
 အမျှ လူနေမှုဘဝလည်း ဆင်းရဲမွဲတေရ၏။ သတင်းစာ၊
 ဂျာနယ်၊ စာစောင်၊ စာအုပ်တွေသည် ယခုအခါကျေးလက်
 စာကြည့်တိုက်များအထိ ရောက်ရှိပျံ့နှံ့လာနေပြီ။ ရသမျှ
 အချိန်လေးမှာ စာဖတ်ကြရပါလိမ့်မည်။ စာဖတ်သူ၊
 စာတတ်သူများသည် ချောက်ထဲကျင်းထဲမှာ ဆင်းဆင်းရဲရဲ
 မနေ။ လူတန်းစေ့ရုံမျှမက စင်မြင့်ပေါ်၊ ဂုဏ်ပြုခံနေရာ
 ပေါ်သို့ ရောက်လာကြရပေလိမ့်မည်။ မြန်မာဆိုတာ ဘယ်လို
 အတန်းအစားလဲဟု နိုင်ငံတကာက ဝိုင်းအုံကြည့်နေကြပြီ
 ဆိုပါစို့။

ဦးကျော်ရွှာဂျာနယ်
 အတွဲ (၁)၊ အမှတ် (၄)
 ၁၅-၁၂-၂၀၀၄

(၂၂)

စိတ်ချမ်းသာနည်း

ဖတ်ဖူး ကြားဖူးပါလိမ့်မည်။ မကြာခဏ ကိုးကား
ရေးသားကြပါသည်။ လူသိများသော ပုံပြင်လေးတစ်ပုဒ်ကို
အကျဉ်းချုပ် တင်ပြပါရစေ။ ဘယ်လိုလူတွေ စိတ်ချမ်းသာကြ
သလဲဆိုသည်ကို သုတေသနပြုသော လေ့လာသူတစ်ဦးသည်
လုပ်ငန်းခွင်တစ်ခုထဲမှ လူတစ်ယောက်အား စတင်တွေ့ဆုံ
မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ဖြေသူလေသံက စိတ်ဆတ်စိတ်တိုနေပုံရ၏။
ထိုသူက အခြားအလုပ်မရှိလို့ ဤအလုပ်ကို လုပ်ရကြောင်း
ကျောက်တုံးတွေကို ထုရ၊ သယ်ရ၊ ရွှေ့ရ၊ စီရကြောင်း
စိတ်ညစ်ကြောင်း၊ စိတ်မပျော်ကြောင်း ဖြေကြား၏။ နို့၊ ဗွဲ့
မဲ့ရွဲ့နေ၏။

မလှမ်းမကမ်းရှိ အခြားလူတစ်ဦးကို မေးပြန်၏။
ဒုတိယလူက ဤအလုပ်က ပင်ပန်းကြောင်း၊ သို့သော် သူ
မိသားစုကို ရှာဖွေကျွေးမွေးရန် လစာရကြောင်း၊ သူ့အတွက်

မဆိုးလှပါဘူးဟု သဘောထားကြောင်း ပြောဆို၏။

အခြားတစ်နေရာရှိ လူတစ်ယောက်ကို မေးမြန်း
ပြန်သောအခါ။ သူ့မျက်နှာတွင် ကျောက်မှုန့်တွေပေနေပြီး
ချွေးတွေထွက်နေသော်လည်း ပြုံးရွှင်နေသော ထိုလူက
** ကျွန်တော်တို့ မွှောရုံတစ်ခုတည်ဆောက်နေကြတာဗျ။
လစာဝင်ငွေအပြင် ကုသိုလ်လည်းရတာပေါ့ဗျာ။ နောင်လာ
နောက်သားတွေအတွက် ဝတ်ပြုရာ အဆောက်အအုံတစ်ခုကို
အနုပညာမြောက်စွာ တည်ဆောက် နေတဲ့အထဲမှာ ပါဝင်
ခွင့်ရတာ ကျွန်တော်တော့ ကံကောင်းတာပေါ့ဗျာ။ ဝမ်းသာ
စရာပေါ့နော် ** ဟု ကြည်လင်တက်ကြွစွာ ဖြေကြားလေ
သည်။

BURMESE
CLASSIC

အလုပ်တစ်မျိုးကို အတူတူလုပ်နေကြသူချင်းမှာပင်
မိမိအလုပ်ကို တန်ဖိုးထားရကောင်းမွန်း၊ လေးစားမြတ်နိုးရ
ကောင်းမွန်း သိရှိနားလည်သူများသာလျှင် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့
မှုကို ရရှိတတ်ပေသည်တကား။ မိမိ၏ လက်ရှိအလုပ်ကို
စောနာပါပါနှင့် အလေးထား လုပ်ကိုင်ပါက မုချစိတ်ချမ်း
သာလိမ့်မည်။

ဦးကျော်ရွှာဂျာနယ်
အတွဲ (၂)၊ အမှတ် (၁၀)

၁၅-၅-၂၀၁၅

ချစ်နိုင် (စိတ်ပညာ)

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)ကို မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း၊ ချောက်မြို့နယ်၊ ကြီးနီကျေးရွာ၌ ဖခင် အလယ်တန်းပြ ကျောင်းဆရာ ဦးမာတင်နှင့် မိခင် ဒေါ်အေးသတို့က ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် မွေးဖွားသည်။

ကြီးနီရွာအလယ်တန်းကျောင်း၊ ချောက်မြို့ အမှတ် (၁) အထက်တန်းကျောင်း၊ မန္တလေး ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံ တက္ကသိုလ်တို့တွင် ပညာသင်ယူခဲ့သည်။

ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (စိတ်ပညာအဓိက)ရပြီး နိုင်ငံသင်တန်းတက်ကာ တပ်မတော်(ကြည်း)တွင် အရာရှိအဖြစ် စစ်မှုထမ်းသည်။ စစ်မှုထမ်းကောင်း တံဆိပ်ရခဲ့သည်။ တရုတ်၊ ဗီယက်နမ်၊ ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံများသို့ လေ့လာရေး ရောက်ခဲ့သည်။

၁၉၈၄ခုနှစ်မှ စတင်၍ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များတွင် ဆောင်းပါးများ ရေးသားသည်။ ဆောင်းပါးများကို စုစည်းရွေးချယ်ပြီး စာအုပ်များထုတ်ဝေခဲ့ရာ “ ချစ်လို့ပြောတာမှတ်ပါ ” စာအုပ်မှစ၍ (၅၃)အုပ်ရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၉၆ခုနှစ်အတွက် လူငယ်ဆိုင်ရာစာပေ အမျိုးသားစာပေဆုကို “ ချစ်လို့ပြောတာမှတ်ပါ ” စာအုပ်ဖြင့် ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၉၇ခုနှစ်မှစ၍ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်၊ လွတ်လပ်ရေးနေ့တွင် စီမံထူးချွန်တံဆိပ် (ပထမဆင့်) ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရသည်။ စာကြည့်တိုက်များ ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးကို ထက်သန်စွာ အားပေးလှုံ့ဆော်စည်းရုံးလျက် ရှိပါသည်။ ပြည်သူလူထု လေ့လာသုတ အသိပညာ မြင့်မားမှု နိုင်ငံတော် တိုးတက်ကြီးပွားမည်ဟု ခံယူသည်။

လောကဇာတ်ခုံပေါ်မှာ

ချစ်ခိုင်

(ဝိတ်ပညာ)

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၃၇၂ / ၂၀၀၄ (၅)

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၂၉ / ၂၀၀၄ (၆)

“အသိပညာ၊ အတတ်ပညာဆိုတာ ဆည်းပူးလေ့လာ
ညို့ကုန်နိုင်တယ် မရှိပါဘူး။ မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ပင် ကျယ်ဝန်း
တော်နိုင်တယ်။ မိမိသိတာ များလာရင် အမြင်ကျယ်တာနဲ့အမျှ
အခက်အခဲ၊ အလွဲအချော်၊ မိမိဘဝမှာ နည်းပါးစေတယ်။”

တန်ဖိုး - ၇၀၀ ကျပ်

နိုင်စာပေ၊ အမှတ် (၂၂) ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊

ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း - ၀၁ ၃၇၉၇၇၀